

فن

الإعلاميات

بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان موقعیکه بیانیه شانوار کنگران سر تاسری زنان جمهوری دموکراتیک افغانستان ایراد مینمایند.

اقتصاد و قلم و قلم

دشوروی سوسیالیستی جمهوریتونو اتحادته دافغانستان دحک دموکراتیک گوند مرکزی کډتلی د عمومی منشی، دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا درئیس او صدراعظم بیرک کارمل دمسافرت دکټورو اووینټه و تشیو دتایمناوولاترله امله تیره اونۍ هم په مرکز اودهیوادپه ځینرو لایتونوکی غونډی شوی دی.

• • •

نتایج مسافرت تاریخی حیات عالیرتبه حزبى دولتی جمهورى دموکراتیک افغانستان تحت ریست بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم به کشور دوست شوراه از طرف مردم با احساس ما، در زبان مختلف کشورى محافلى همه روزه مورد تائید و پشتیبانی قرار میگيرد.

• • •

دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت گوندی حیات دافغانستان دحک د دموکراتیک گوند مرکزی کمیته دسیاسی بیرو غړی دگوند مرکزی کمیته دمنشی اود افغانستان ددموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا درئیس حیات دلری نوراحمد نوریه مشری په صوفیه کی دپلارنۍ وطن دجبهی ملی شورا وکتنه.

• • •

داکتر صالح احمد زیری عضو بیروى سیاسى ومنشی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان وعضو حیات رئیس شورای انقلابی دیروز در دفتر کارش با میلادین نیکولوف میلادینوف سفير کبير ونه اینده فوق العاده جمهوری مردم بلغاریا مقیم کابل ملاقات تعارفی بعمل آورد.

دشوروی اتحاددوزیرانو دشورا درئیس په توگه د نیکولای تیخو نوف دمقر ریډوله امله دافغانستان دحک ددموکراتیک گوند مرکزی کمیته عمومی منشی دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا درئیس او صدراعظم بیرک کارمل د مبارکی د تلگرام په ځواب کی دمنشی تلگرام رارسیدلى دی.

• • •

بجواب تلگرام تبریکه بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهورى دموکراتیک افغانستان که به مناسبت بیست و ششمین سالگرد انقلاب الجزایر به الجزیره مخابره شده بود اخیرا تلگرام امتنانیه از طرف شاذلی بن جدید رئیس جمهورى جمهورى دموکراتیک مردم الجزایر عنوانی بیرک کارمل بکابل مواصلت کرده است.

به کابل آمده بودند در حالیکه دکورانا هیئت راتیب زادنشو بیروى سیاسى کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، عضو شورای انقلابی و رئیس سازمان صلح همیستکی و دوستی جمهوری دموکراتیک افغانستان حاضر بودند مقر شورای انقلابی پذیرفتند.

• • •

جلسه مشترک بیروى سیاسى کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و هیئت رئیس شورای انقلابی جمهورى دموکراتیک افغانستان تحت ریاست بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهورى دموکراتیک افغانستان ساعت یازده قبل از ظهر ۱۴ قوس در مقر شورای انقلابی دایر گردید.

• • •

کنفرانس سر تاسری زنان جمهوری دموکراتیک افغانستان با بیانیه بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهورى دموکراتیک افغانستان روز ۷ قوس رسماً در کابل گشایش یافت.

• • •

بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهورى دموکراتیک افغانستان ساعت سه بعد از ظهر ۶ قوس روسا و هیات های فدراسیون دموکراتیک بین المللی زنان همچنان سازمان سراسری افریقا و کمیته هاو سازمان های ملی زنان کشور های جهان را که برای شرکت در کنفرانس سر تاسری سازمان دموکراتیک زنان افغانستان

بیرک کارمل موقعیکه روسا و هیات های فدراسیون دموکراتیک بین المللی زنان، سازمان سر تاسری افریقا و کمیته هاو سازمانهای ملی زنان کشور های جهان را در مقر شورای انقلابی پذیرفته وبا آنها صحبت مینمایند.

پلوشه عضو علی البدل کمیته مرکزی، عضو شورای انقلابی و معاون شعبه ترویج تبلیغ و آموزش کمیته مرکزی عده از کدورها و فعالین حزبی و برخی از زنان منورسپر کابل و خانم سفیر کبیر اتحاد شوروی در کابل حاضر بودند.

• • •

کابل: دلورواو مسلکی تحصیلات وزیر پوهنمل کلداد دخیل کار په دفتر کی په کابل کی دبلغاریا دخلکو دجمهوریت له لوی سفیر او فوق العاده استازی میلادین نیکولوف میلادینوف سره دپیژندگلو کتنه وکړه.

پدغه کتنه کی د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت اود بلغاریا دخلکو دجمهوریت تر منځ دفرهنگی همکاریو په باب خبری اتري وشوی.

• • •

روسا و هیات های فدراسیون دموکراتیک بین المللی زنان همچنان سازمان سراسری افریقا و کمیته هاوسازمان های ملی زنان (۱۸) کشور جهان برای اشتراک در کنفرانس سرتاسری زنان جمهوری دموکراتیک افغانستان قبل از ظهر روز ۶ قوس وارد کابل شدند.

روز در مرکز کلتوری اتحاد جماهیر شوروی با کدورها و نمایندگان زنان کارگر و روشنفکرو میزبانان خانه و فعالین حزبی سازمان دموکراتیک زنان افغانستان به ابتکار انجمن دوستی افغان- شوروی ملاقات تعارفی به عمل آورد.

درین ملاقات دکتور اناهیتا راتبیزاد عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان عضو شورای انقلابی و رئیس سازمان صلح، همبستگی و دوستی، چیمله

PHOTOGRAPH BY KAMRUL MANSUR

بیرک کارمل منشی عمو می کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان، موقعیکه یکتان از اطفال را بعد از آنکه دسته گل به ایشان تقدیم نمود مورد تقدیر قرار میدهند.

PHOTOGRAPH BY KAMRUL MANSUR

محمد اسلم وطنجار وزیر مخابرات روز ۳ قوس در دفتر کارش با جسدکاران سنگ تپجاسفیر کبیر هند ملاقات نمود.

طی این ملاقات روی موضوعات طرف علاقه صحبت بعمل آمد.

• • •

سید محمد کلاب زوی وزیر امور داخله روز ۴ قوس در دفتر کارش با مینگل جاویدشاس سفیر کبیر جمهوری مردم افغانستان که دوره ماموریتش در افغانستان به پایان رسیده است ملاقات نمودی بعمل آورد.

• • •

هیات کمیته زنان اتحاد جماهیر شوروی که تحت ریاست میزبان والتینا تریشکوا عضو کمیته مرکزی حزب کمونسیت، عضو هیات رئیس شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی که جهت اشتراک در کنفرانس سرتاسری زنان افغانستان روز ۶ قوس به کابل آمد، شام همان

بیرک کارمل منشی عمو می کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان موقعیکه به احساسات اشتراک کنندگان در کنفرانس سرتاسری زنان افغانستان جواب میدهند.

دوکتور اناهیتا راتبیزاد عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، عضو شورای انقلابی و رئیس سازمان صلح و همبستگی و دوستی افغانستان هنگامیکه اسناد امدادی جمهوری دموکراتیک آلمان را از رئیس سازمان زنان آنکشور تسلیم می شود.

د افغانستان د خلک د دیموکراتیک گوډد د مرکز کړی کمیټی د خپل وړم پلینو م مصوبه

شوروی اتحاد ته د افغانستان
د خلک د دموکراتیک گوند
د مرکزی کمیټی د عمومی منشی
د افغانستان د دموکراتیک
جمهوریت د انقلابی شور را
درئیس او صدر اعظم ملگری
برک کارمل درسمی او دوستانه
سفر د نتیجی په باب.

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند
د مرکزی کمیټی د عمومی منشی د افغا-
نستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابی
شورادرئیس او صدر اعظم ملگری برک-
کارمل د سفر له خیرنی وروسته نظری
نتیجی اخیستی او د ملگری برک کارمل په
وینا کی مندرج دستورونه په عامه او
پوره توگه تائید کړی او هغه په کلکه
د اجرا وړ لارښودنوپه توگه منی. مرکزی
کمیټی د شوروی سوسیالستی جمهور-
یتونو اتحاد ته د سفر اهمیت عالی
خیږلی او هغه زموږ د گوندونو زموږ د
هیوادو او خلکو ترمنځ د دوروړ ملوی
او ټینگی دوستی په زیاتی بشپړتیا او
ژورتیا کی تاریخی پړاو شمیری پلینوم
خرگند وی چی په افغانستان کی د
نور انقلاب په بریالیتوب په تیره بیا
د هغه به د وړم پړاو کی زموږ د هیوادونو
ترمنځ غعنوی او دوستانه اړیکی د
ورودلو اړیکو انقلابی همکاري او
هراړخیزی همکاري ته لوړ شوی.

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند
مرکزی کمیټی د شوروی سوسیالستی
جمهوریتونو په اتحاد کی د سفر په
وخت کی د ملگری برک کارمل فعالیت
په پوره توگه تائید کړی لږ امله
چی خبری او مباحثی تصمیمیت او د
ملگریا د صراحت او پوره تفاهم په
فضا کی وشوی او د افغان ، شوروی
د اړیکو اساسی اړخونه او د ۱۳۵۷ کال
د دوستی ، گاوانیتوب او همکاري د
تړون په بنسټ د هغو پوره زیاته

وده او دغه راز د بین المللی حالاتو
ستر پراېلمونه نی تر خیرنی لاندی
ونیول خوښی خرگندوی .

پلینوم په تیره بیا د افغانستان د
دموکراتیک جمهوریت او شوروی اتحاد
گډی وینا ته چی په هغی کی د خبرو وړو
په ټولو مسالو کی د نظریو پوره یوو-
الی خرگند شوی او د هغو حالاتو د سیاسی
حل او فصل د تمایل لاره بیان شوی
چی د افغانستان په شاو خوا کی منځ
ته راغلی زیات اهمیت ورکوی .

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند
مرکزی کمیټه د دغه مطلب په نظر کی
لرلو سره چی د ملگری برک کارمل
او لیونیدایلچ بریژنف په زور او له
محتوی نه ډکو وینا ووکی د شوروی
انقلاب د پرمخ تلونکی اساسی اړخونه
ټاکل شوی هغه مندرجات او نتیجی
اخیستی چی پدی وینا ووکی خرگند
شوی په پوره توگه تائید وی .

پلینوم پدی باب د شوروی اتحاد د
گوندست گوند د مرکزی کمیټی د عمومی
منشی د شوروی سوسیالستی جمهور-
یتونو د اتحاد دعالی شورا درئیس
عبات د صدر لیونید بریژنف دغه خرگند
ونی چی شوروی اتحاد به د افغانستان
د خلک او د افغانستان د حکومت په

وړاندی چی د ملگری برک کارمل لخوا
د خبری کیری خپل انتر ناسیونالستی
ماموریت سر ته ورسوی د انقلابی ضد
لاس و هندود بیخی بندولو د افغانستان
د خلک د دموکراتیک گوند له ارگانیک
یووالی سره د منی او د شوروی اتحاد د
ارمانونو د تحقق په خاطر د کلکی مبارزی
په لاره کی د گوند د ټولو غړیو او د افغا-
نستان د ټولو رښتینو وطن پالونکو
لپاره د اصولی اوله اهمیت نه ډک الهام
په توگه خبری .

پلینوم په پوره خوښی یادونه
کوی چی شوروی اتحاد ته د ملگری
برک کارمل سفر هغه نتیجی او د پوره

کومی هرکلی چی د شوروی سوسیال-
ستی جمهوریتونو د اتحاد دو لست
او د شوروی د خلکو لخوا زموږ
د گوند او دولت مشر تابه ته وشود
افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د
خلکو د پوره منی وړوگر خید او د افغا-
نستان د ټولنی دیلا بیلو قشرونو
لخوا منی ملاتړ وشو. د افغانستان د خلک
د دموکراتیک گوند مرکزی کمیټه د شوروی
اتحاد د گوندست گوند مرکزی کمیټی
د شوروی حکومت او په مشخص ډول
په خپله ملگری لیونیدایلچ بریژنف
ته د شوروی انقلاب د بشپړتیا دستور و وړو
درک، زموږ له هیواد سره د واقع-
انتر ناسیونالستی ملاتړ د افغانستان
دموکراتیک جمهوریت ته د هراړخیزی
اوپی غرضه مرستی او زموږ د خلکو د
مادی سواکالی د سطحی له لوړتیا سره
د مرستی له امله زیاته مننه خرگندوی.

مرکزی کمیټه له شوروی عسکرو
خفه ددوی د انتر ناسیونالستی وظیفی د
قهر مانانه سر ته رسولو په خاطر زوره
مننه کوی. د افغانستان د خلک دمو-

کراتیک گوند د مرکزی کمیټی پلینوم
وایی چی گوند او د افغانستان دموکر-
اتیک جمهوریت دولت د شوروی اتحاد
له بری او په تیره بیا د هغه له دویم
پړاو نه وروسته د انقلاب د دشمنانو پر
ضد مبارزه د گوند په پیاوړتیا او په
ټولنیزو او اقتصادی بدلونونو کی
ټاکلو بریالیتوبونو ته رسیدلی دی.

سره له دی هم د افغانستان د خلک
دموکراتیک گوند مرکزی کمیټه یادونه
کوی چی د افغانستان د دموکراتیک
جمهوریت زیاتره گوندی کمیټی د دولتی
قدرت ارگانونه، وزارتونه اداری، ټولنیز
سازمانونه زموږ د هیواد د سترو حیاتی
مسالو په حل کی ټپی کوی .

د دولتی قدرت دارگانو، وزارتونو
او ادارو لخوا د افغانستان د اقتصاد د
ټینګښت او لوړتیا د دولتی ، مختلفو او

خصوصی صنعتی سکتورونو د چارو د
بڼه والی د کرنی د محصولاتو د زیاتوالي د
د خلک د دموکراتیک گوند د مرکزی
کودنی او بهرنی سوداگری د پراختیا
زموږ د هیواد له طبیعی شتمنیو څخه
داغیز منی کمیټی اخیستی په غرض تراوسه
پوری کافی او دقتات وړندیرونه نه
نیول کیږی زیاتره موسسی د خپل وړاک
له امکا ناتو څخه کم کار او فعالیت
کوی .

د پورو دسکرو او تیلو په ایستلو
او د محروقاتو په نورو ډولو نوکی او
دغه راز له بزرگانو څخه د کرنی د محصول-
لاتو په پیروند کی ورسپارل شوی
وظیفی اجرا شوی ندی او د ترانسپورت
او مخابراتو په ساختمانی چارو کی
ډیری زیاتی نیمګړی تیاوی شته .

هغه ستر علتونه چی اوسنی شرایط
نی منځ ته راوړی دادی. د انقلاب ضد
عناصرو او بانديستانو پر ضد مبارزه
کوی د گوندی زیاترو کمیټو، د افغا-

نستان د دموکراتیک جمهوریت دوسله-
وال پوځ د دولتی اطلاعاتو د خدمتونو او
خارجی دواړو دارگانو پوره نه فعالیت ل
د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند
د ځینو اصلی او آزمایشتی غړیو ترمنځ
په یوې باندی ناباوری له مادون څخه
د مافوق مقاماتو د خلکو غوښتونشوالی
په زیاترو گوندی سازمانونو او د زیار-
یستونکو د پراخو پر گنوتر منځ سیاسی
روژنی د کارگرمزور تیا .

دنوی او غوړیدلی افغانستان د جوړ-
ولو په لاره کی په جوړوونکی کار کی
د هیواد د ټولو ملی او وطن پالونکو
قواوو دیووالی په غرض پلینوم ضروری
بولی چی په نژدی راتلونکی کی د
پلرنی وطن د جیبی دمنځ ته راوړلو په
باب سیاسی بیرو دیشنه د ملاتړ او
تائیدو شی .

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند
مرکزی کمیته تصویبوي *

۱- گوندی کمیته د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت دوسله وال پوځ د سیاسي چارو لوی ریاست د نو د دایرو او سازمانونو سیاسي ریاستونه باید شوروی اتحاد ته دملگری ببرک کارمل د سفر د نتیجې پراخه مطلقه د گوند د ټولو اصلي او آزمايشتي غړو په وسیله سازمان گړی د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت او شوروی اتحاد د دگړی وینا او دملگری ببرک کارمل او ملگری لیونیدایلیچ بریژنف وینا وو ته خاصه پاملرنه وکړی باید گوندی کمیته د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د اطلاعاتو او کلتور وزارت له ارگانونو سره یوځای دډله ییزو اطلاعاتي و سابلو د تبلیغاتي ټولو بنسټونو او میتو د و نواو پر گټیز سیاسي کارخه شوروی اتحاد ته دملگری ببرک کارمل د سفر د نتیجې د زیاتو څرگندونو ددغه سفر د کورنی او بین المللي ستراهمیت په مقصد د ټولو خلکو لپاره په زیاته اندازه استفاده وکړی رسوا کړی *

۲- پلینوم بیا په ټول قدرت یادونه کوي چې د انقلاب په اوسنی پړاو کې د گوند او دولت سترې وظیفې دپخوا په شان دادی *

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند رېښتیني او اور گمانیک یووالی ته رسیدل دغه دلیکو یووالی او ټینګښت اود هرډول فرکسیون بازی او غونډی جوړولو د مظاهرو له منځه وړل *

د شور انقلاب د دشمنانو پرضد بسی امانه مبارزه د انقلاب ضد لاس وهونکو او د باندېستانو دډلو بیخي له منځه وړل په نژدی مياشتو کې د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د ټولو ساحو پکول او تصفيه *

۳- د ټولو گوندی سازمانو نوپسه فعالیتونو کې جدیت، د مبارزې د روحیې لوړول او د ټولنی د ژوند په ټولو پوځو نوکی د هغوی د اغیز منتوب پیاوړتیا د هغوی یوه ستره وظیفه بلله کېږي په دغو شرایطو کې لازمه ده چې دافغانستان د خلک د دموکراتیک گوند دکمی زياتوالي په غرض په لومړی درجه د کارگرانو او د انقلاب آرمانونو ته وفادارو بزگرو فعالیت پیاوړی شي

باید په یاد ولرو چې گوند یوازی له خلکو سره په نه شلیدونکي ارتباط پیاوړی کېږي او د هغوی له منځ نه د ټولو ونو په ټاکلو او غوره کولو سره خپلی لیکي په خپلو ډیرو شو استازو سره بشپړوي باید هغه وشی چې دافغانستان د خلک د دموکراتیک گوند هر اصلی او آزمايشتي غړی د گوند سیاست د پرمخ بیولو په لاره کې په ورځنۍ ژوند کې مبارز ټینګ او په گوند پوه وي او د شور دویاډلی انقلاب دارمانونو رېښتیني او فعال مدافع وي *

گوندی کمیته وظیفه لری په جدي توګه د گوند گړنلاره د کورنو د ټاکلو او انتصاب په سیاست کې پرمخ بوزی درهبري کوونکو کارکوونکو بې اساسه او غیر معقول بدلون ته اجازه ورکړی او په فعاله توګه رشتیني هیواد پالونکي یعنی هغه څوک چې کیدی شي د هغو له تجربو او پوهې څخه د انقلاب او خلکو په لاره کې کار واخیستل شي کار ته راوغواړي *

ضروري ده چې گوندی دسیپلین ټینګ کړي او پدی برخه کې د گوندی کنترول او څارنی دکمیسیون رول پیاوړی کړي او د گوند له هغو اصلی او آزمايشتي غړو څخه چې د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند د اساسنامې غوښتنی د گوندی ار گانونو مصوبې او خپل ورسپارل شوی مکلفیتو نه نه اجرا کوي پرته له دې چې د هغوی دریځ په پام کې ونیول شي په غوڅه او جدي توګه پوښتنه وشی *

۴- ضروري ده چې دملی دفاع او کورنیو چارو وزارتونه خاد، د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند د مرکزي کمیته واکمن مقامات په ژوندونو او گوندی کمیټو کې په اردوکی د احضار د وظیفو دپوره تر سره کیدو دخاد او څارندوی دارگانونو او د انقلاب د مدافعینو دډلو د پړ سونل د بشپړیدو لپاره لازم تدبیرونه ونیسي او د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند د مرکزي کمیټې د دریم پلینوم د فیصلو تطبیق تامین کړي *

۵- پلینوم په دغه مطلب باندې په پوهیدو سره چې د انقلاب د بشپړتیا په اوسنی پړاو کې د هیواد د اقتصادي ودې مسئلې زیات اهمیت لری پدی توګه سیاسي بیرو د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت حکومت وزارتونو او ادارو گوندی کمیټو او گوندی سازمانونو ته لارښوونه کېږي چې د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د اقتصاد لوړ تیا د

ټولنیزو بنسټیزو بدلونونو تر سره کولو او د خلکو د ژوند د سطحې د پرمخ خیزو لوړ تیا برخې ته خپله پاملرنه وکړي *

له دې امله باید د خلکي د مسئلې حل د فیوډالی او ماقبل فیوډالی ډیکو دله منځه وړلو او په کلیو کې دکوټلرانی غورځنګ ودې ته خاصه پاملرنه وکړي او دهغه له مخې د ژوند سطحه اود بزگرانو هوسایي لوړه کړي د هیواد د خلکو دخوراکي مواد و تامینات ښه کړي او د صنایعو په برخه کې دخامو مواد و بشپړ تیا تامین کړي د دغو ټولو مسئلو په حل کې باید د شوروی اتحاد اونسورو وروڼو هیوادو له مرستې څخه چې د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت ریت ته یې ورکوي ګټوره استفاده وشی *

۶- گوندی کمیته او گوندی سازمانونه باید دایدیالوژیکي فعالیتونو ښه والی د اصلی او آزمايشتي غړو د پوهې د سطحې او سیاسي تیاری لوړتیا او د خلکو د بیلو بیلو قشرونو تر منځ د تبلیغاتي او روا جولو چارو ته همیشنی پاملرنه وکړي *

د روزنی ټولنی چارې باید د مخکښی خلعت ولری او زموږ د هیواد د خلکو دکم سوادو او بی سوادو قشرونو لپاره د پوهیدو وړی د شور انقلاب هدفونه او وظیفې او په هیواد کې د اقتصادي او ټولنیزو بدلونونو ماهیت خلکو ته په ډاګه شي باید دشمن دروغجن تبلیغات په غوڅه توګه رسوا شي باید دغه هدف ته ورسیدو چې زموږ هر هیواد وال وکړي په آگاهانه توګه د شور انقلاب د هدفونو د دفاع او پراخوالی په کار او په افغانستان کې د واقعاعاد لانه ټولنی په جوړولو کې فعاله برخه واخلي ضرور ده چې د سیاسي تنویر د ټولو ښو او میتودونو او پرمختو قانع کوونکي لاری چارې په لومړی پړاو کې په میتونو نو شفاهی خبرو او ویناوو او د تبلیغاتي ډلو د خطا بو، د باندو مصورو تبلیغاتو او څارونو، رادیو، تلویزیون سینما، تخنیکي وسایلو اود نورو تبلیغاتي او رواجولو وسایلو څخه زیاته استفاده وشی *

د پرمختو په مینځ کې د گوند سیاست او کار څرنگوالی د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند د هر اصلی او آزمايشتي غړی وظیفه ده داد گوند صاد قانع تجبیرونوکی څرګند وني دی چې د شور انقلاب د دویم پړاو د وظیفو په حل کې

د خلکو دیوموځی کیدو او منظم کیدو رسالت لری *

۷- د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند مرکزي کمیته ضرور پوهیږي چې ددغه پلینوم نتیجې د گوندی ولایتی او ښاري کمیټو د فعالیتونو د لومړیو گوندی سازمانونو او دغه راز د صنفی اتحادیو د مرکزي شورا د افغانستان دخوانانو د دموکراتیک سازمان د اجرائیه کمیټې په عمومی او پراخیزو غونډو کې وخیږل شي *

ددغې مصوبې د اجرا کنترول دافغانستان د خلک د دموکراتیک گوند د مرکزي کمیټې د دارالانشا او څانګو په غاړه دی *

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند د مرکزي کمیټې عمومی مشی ملگری ببرک کارمل د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند د مرکزي کمیټې د خلورم پلینوم د مصوبې له تصویب نه وروسته غونډه دافغانستان د خلک د دموکراتیک گوند د مرکزي کمیټې د عمومی مشی ملگری ببرک کارمل په افتتاحیه وینا او د زیاتو ولولو او خوشبو او زموږ دویاډلی گوند درهبري دملگری تبادلو پيوستون په فضا کې پای ته ورسیده *

ملگری ببرک کارمل دخپلی اختتامیه وینا په ترڅ کې وویل موږ درهبري ایدیالوژیک سياسي او سازمانی په ټولو برخو کې د گوند یووالی د ګډ کار او مبارزې بریښي یو موټر اود انقلاب ضد دشمنانو دپوره له منځه وړلو په لاره کې په ګډه په گوند او دولت، انقلاب او ټولنی پوری مربوطو د ټولو مسئلو د حل په لاره کې دنوی افغانستان د اقتصادي او ټولنیز جوړښت په لاره کې اود انقلابی افغانستان د پهرمانو خلکو د پراخو پرمختو دمدادی او معنوی ژوند د سطحې د لوړولو په لاره کې تامین کړي او بیا هم تر پخوا زیات تامین وو *

اود خپل گوند ارگانیک او اصولی یووالی په رشتیا سره دشرف او وجدان خپل عقل او زړه خپلو سترګواو خپل روح په شان په ملکي او پوځي برخه کې پراخه واو ټینګووي *

زموږ دغه دریځ ملگری بریژنف په انقلابی او صمیمانه مینه دورورولی په خوښی او دافغانستان د خلکو دیووالی امنیت اقتصادي ودې اونیکیمرغي په لاره کې زموږ پری په هیله استقبال کړ *

درین شماره

مصبوبه پلینوم چهارم کمیته مرکزی ج. د. خ. ا.

مصاحبه با بناروال کابل پیرامون
معضله کمبود چوب سوخت .

میزگرد ژوندون پیرامون قانون جزای جرایم
علیه احضارات معاربوی .

دشوروی اتحاد مسلمانان خرنگه خیل مذهبی
مراسم سرته رسوی ؟

مردمان قایق نشین نیم کره جنوبی

شاگرد میافقرالله استاد امرغلی می کند

کارخانواده بدوش کیست ؟ زن یا مرد ؟

کشف مجسمه سوری در کوتل خیرخانه .

سمی و تلاشهای خستگی ناپذیر در جهت
انحای کامل سرطان

ورزش در کپهان

شرح مفصل روی جلد در صفحه (۴۴)

شرح پستی چهارم: تابلوی نقاشی از زندگی
مردم .

ژوندون

رفقا و دوستان !
برای اینکه جنبش زنان کشور بتواند نقش شایسته خود را انجام دهد، باید تحت رهبری
حزب دموکراتیک خلق افغانستان و سازمان دموکراتیک زنان افغانستان بکار وسیع و همه
جانبه در بین زنان پرداخت .

«بیرک کارمل»

شنبه ۸ قوس ۱۳۵۹، ۲۹ نوامبر ۱۹۸۰

به افتخار نخستین کنگره سرتاسری زنان جمهوری

دموکراتیک افغانستان

این منظور مبارزه زنان افغان مبارزه به سطح
نسلیزم نبوده و فراتر از مرزهای خودمان
در هر کجایی از جهان که ستم ملی و جنگ
و خون ریزی سایه افکند و ارزشهای انسانی
در خطر باشد علیه آنه بارزه و پیکار بی امان
خواهند کرد.

و هر گامی که در جهت تامین صلح، دینانیت
و خاموش ساختن آتش جنگ و آدمکشی از
جانب هر کشوری که برداشته شود قابل تایید
زنان ما خواهد بود، در همین شماره ابتکار

کشور شوهرها کشور یکدیگر پیوسته برای تحکیم
صلح دوستی و برادری و برابری می رزمند درودها
می فرستند و آنرا به نظر قدر می نگرند .

چنانچه دریانیه اساسی کنگره سرتاسری
سازمان دموکراتیک زنان افغانستان چنین آمده
است :

«ما زنان، مادران و دختران این سر زمین
سلحشور و بی صلح دوست سربلند و پرغرور
مستقیم و وظیفه خویش میدانیم تا یکجا با همه
مردم کشور خویش در راه تحکیم این دوستی
بی شایبه با اتحاد شوروی مجدانه سعی نموده
وراه ابدای انقلاب نور و مهر بخش مرحله
نورین آنرا بخاطر ایجاد دموکراتیک افغانستان انقلابی
و شگوفان ادامه دهیم .»

کنگره سرتاسری سازمان دموکراتیک زنان
در شرایطی برگزار می شود که مردم مادرپر تو
تصمیم و فیصله های پلینوم چهارم کمیته مرکزی
حزب دموکراتیک خلق افغانستان به پیروزی
هایی دست می یابند زیرا این پلینوم به همه
ثابت ساخت که روند انقلابی در افغانستان آزاد و
سربلند برگشت ناپذیر است زیرا دولت
و خلق افغانستان مجدانه، مصممانه و قاطعانه
از منافع، آزادی و استقلال و دست آورد
های انقلاب نوبه ویژه از مرحله نوین و تکاملی
بقیه در صفحه ۵۵

دموکراتیک افغانستان در بیانیه انقلابی
ویر محتوای ایشان به افتخار کنگره سرتاسری
سازمان دموکراتیک زنان افغانستان گفتند: «انقلاب
نوبه به نوبه نقطه عطف عظیم در تاریخ کشور کنشال
ما فحق هاودورنما های وسیع و درخشان را در برابر
خلق کشور در جهت اعمار جامعه ای که در آن
از استثمار انسان به وسیله انسان و از هیچ
نوع ستم ملی و اجتماعی اثری نباشد گشوده
است .»

رهایی کامل زنان از قید ظلم و ستم
خرافات و بقایای مناسبات فئودالی و ماقبل
فئودالی و طرد هر آنچه که به اسارت، تحقیر
و توهین زن می انجامد و تامین شرایط هر چه
مساعد تر برای رشد همه جانبه شخصیت زنان
افغانستان که نیمی از جمعیت و قوای بشری
بالتوجه ما را تشکیل میدهند یکی از آرمان های
بزرگ انقلاب ملی، دموکراتیک، ضد فئودالی
و ضد امپریالیستی در کشور ماست .»

زنان افغانستان مصمم هستند که در راه
اعمار و آبادانی یک جامعه نوین و بارافه، جامعه
ای که در آن از فقر و مرض و بیسوادی جانکاه
اثری نباشد جامعه ای که افراد آن از همه حقوق
و مزایای انسانی و دموکراتیک بر خوردار باشند
حتی یک لحظه هم از تلاش و مبارزه کنار نخواهند
رفت زیرا زنان سلحشور و بی صلح دوست پر
غرور و پیکار جوی ما آگاه اند که تا امپریالیزم
خون خوار در جهان موجود است سایه شوم جنگ
و انسان کشی از سر ملت هایی که میخواهند
در صلح و برابری و برادری و دوستی زندگی
کنند کنار نخواهد رفت .

لهذا هر کجایی که جنگ است زندگی آینده
میلیون ها کودکی که نسل هایی بعد از ما را می سازند
به خطر مواجه می باشد که این وضع مادران
رادر سوگ فرزندان شان خواهد نشاند و روی

کنفرانس با شکوه و پر عظمت سرتاسری
زنان افغانستان این همواره انقلاب، با -
پیروی از منشی اساسی دولت جمهوری دموکراتیک
افغانستان و به خاطر زمینه سازی تحقق آرمان
های والا و مقدس انقلاب شکوهمند و زنجیر -
شکن نورد در شرایطی برگزار می شود که با
تکامل انقلاب به ویژه مرحله نوین و نجات بخش
آن در روند و پروسه تحولات شگرف و مثبت به
نفع توده های وسیع مردم و نجات دهنده منجمه
زنان با شجاعت و حماسه آفرین این سرزمین
باستانی ادامه دارد .

زنان و مادران کشور ما که اینک درین مرحله
حساس زندگی ملی و درین مقطع زمانی گذار از
یک مرحله به مرحله دیگر حیات قرار دارند
مثل همیشه عشق به وطن عشق به صلح و
آزادی و عشق به انسان و انسانیت در قلب
هایشان، در احساس شان و در اندیشه شان
جاگزین است. و همراه با جریان خون دزده ذره
بدن شان گرمای زندگی و شور هستی می بخشد
زنان مبارز، قهرمان و حماسه ساز افغانستان

این قلب پر تپش آسیا در جریان سال های
مبارزه بر حقوق خود مبارزه و مجاهده
عادلان خود، علیه ظلم و ستم، علیه بی عدالتی
ها و علیه بهره کشی های انسان از انسان
علیه زور گویی و سالار منشی نظام های پوسیده
و فرتوت فئودالی و ماقبل فئودالی رزمیدند و
برای رسیدن به قله شامخ پیروزی، پیروزی
حقوق بر باطل هرگز دست از مبارزه نگرفتند .
ونه در برابر زور و قدرت اهریمن های فساد
و دژ خیمان و شکنجه های غیر انسانی آنان یک
قدم به عقب گذاشتند و در هیچ شرایطی سنگر
گرم و داغ مبارزه را ترک نگفتند .

چنانچه بیرک کارمل منشی عمومی کمیته
مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان
رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری

تجارب

گردهم آیی وسیع زنان :

حادثه مهم در حیات زن افغان

زن این مو جود شریف و ارجمند آن بخش بزرگ و تعیین کننده جامعه بشریست که بدون وجودش تمدن ها پیشرفت ها و نا مین حیات مرفه مادی و معنوی بشریت نا ممکن است نا ممکن بود و نا ممکن خواهد بود . چه این مو جود شریف علاوه از آنکه خود مستقیما در تولید اعمات مادی اشتراک دارد ، پرور - شکر و آموزشگر انسان به مثابه مادر نیز می باشد چقدر کلمه عالی و لذت بخشی است که میگوئیم مادرا آری این زن است که مادر است لذا بر ارج است و قابل ستایش و قابل احترام و مباحات .

در کشور عقب نگاه داشته شده ما ، نسبت مو جودیت نظام های فر توت فرون وسطایی و مو جودیت روابط جهنمی خان سالاری زن علاوه از آنکه بال و پرش را خرافات و اوهام بسته بود ، سنگین ترین بار جور و ستم را بدوش لطیف خویش می کشید . زن با ابعاد وسیع کلمه تحت ظالمانه ترین رنج و ذلت بسر می برد . زن بلا کشیده و رنجیده میهن ما ، علاوه از آنکه جور و ستم اربابان زر و زور تا اعماق وجودش را می آزارد ، مورد جور و ستم و استعمار داخل فامیل یعنی مرد نیز به ظالمانه ترین شکل قرار داشت . علاوه بر آن زنان زحمتکش و تهیدست کشور ما رنج دیدن گر سنگی ، بر هتگی و آوارگی نونهالان یعنی اولاد گرسنه ، سر و پابرهنه خویش را نیز بر دوش می کشید و تا اعماق استخوان درین درد و رنج می سوخت و می ساخت . ولی پیروزی انقلاب ظفر مند نور و بویژه ظفر مندی خیزش قهرمانانه شش جدی ۱۳۵۸ نقطه پایانی بود برین همه رنج ها و درد ها و آلام سده ها و هزاره های زنان بلا کشیده و رنجیده میهن عزیز و انقلابی ما افغانستان . همانطوریکه می دانیم پس از پیروزی اصول - لیت بر بی اصولی ، پیروزی حق بر باطل یعنی پیروزی قیام شش جدی و فرا رسیدن مر حله نوین و تکاملی انقلاب نور که می توان بدون شبه آنرا مر حله نجات واقعی مردم ، انقلاب و میهن نامید ، اقداماتی موثر و مردمی در جهت رهایی کامل مردم رنجیده ما از عقب ماندگی ، سیه روزی و تاریکی از طرف حزب و دولت انقلابی ما صورت گرفته و صورت می گیرد ، گشایش کنفرانس سر تا - سری زنان جمهوری دمو کراتیک افغانیستان از جمله اقدامات فوق یک اقدام بزرگ انقلابی و مردمی دیگر است که طی آن نه تنها زنان هموطن ما از تمام اقشار و طبقات گرد هم جمع شدند و به شور و مشوره بر دا ختند

بلکه از اکثر کشور های مرفی و پیشرفته دنیا نیز نمایندگان ارجمندی در آن اشتراک ورزیدند که به شکوه و عظمت هر چه بیشتر این گرد هم آیی وسیع افزودند . هکذا بر - عظمت و شکوه هر چه بیشتر این کنفرانس زمانی افزوده شد که بزرگ کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدر اعظم جمهوری دمو کراتیک افغانیستان در گشایش آن شرکت ورزیدند و با بیانیه علمی و انقلابی شان این کنفرانس وسیع و سر تا سری را افتتاح کردند .

کنفرانس سر تا سری زنان جمهوری دمو - کراتیک افغانیستان در حالی گشایش یافت که هنوز شور و هلهله و تاییسد و تمجید و سرور مردم آزاده و انقلابی افغانیستان نسبت مسا فرت بزرگ کارمل در راس حیات عالی رتبه حزبی و دولتی جمهوری دمو کراتیک افغانستان و نتایج ثمر بخشی آن و مصوبات پلینوم چارم حزب دمو کراتیک خلق افغانستان فرو کش نکرده است و مردم پیوسته با بر گزاری محافل و مجالس اذین سفر و پیامد های فیاض آن همه جالبه پشتیبانی می نمایند .

گشایش و تدویر کنفرانس سر تا سری زنان افغانیستان در حیات خلق میهن ما حادثه بزرگی بشمار می رود ، درین کنفرانس علاوه از نمایندگان اقشار و طبقات مختلف میهن ما نمایندگان سس سازمان بین المللی و نماینده فدرا سیون بین المللی زنان نیز اشتراک - ورزیدند و این امر بر اهمیت هر چه بیشتر آن می افزاید ، جریان کنفرانس نه تنها با علاقه مندی همه جانبه از جانب زنان هم میهن ما با دقت فراوان تعقیب گردید بلکه حلقه های مرفی و صلحدوست سراسر جهان با میل فراوان به آن توجه داشتند . در کنفرانس سر تا سری زنان جمهوری دمو کراتیک افغانستان در کشور بلا کشیده بی برگزار شده است که از نظام های فرتوت سابقه میراث های سنگین بجای مانده است و امروز مرد و زن این کشور انقلابی ماموریت تاریخی رفع آثرا دارند . تاریخ مبارزات مردمان میهن ما راهمان طوریکه قهرمانیهای مردان این سر زمین رنگین ساخته است ، زنان حماسه آفرین مانیز با مبارزات بیدریخ خویش علیه تجاوزکاران و اشغال گران ، جهت دفاع از استقلال ملی و برای نجات از قید ظلم و ستم و محرومیت صفحات تاریخ ما را رنگین ساخته اند ، گرچه تاریخ ما بشکل کتبی تعداد محدود زنان قهرمان را در خود جا داده است ولی میهن ما در آغوش

خویش تعداد بیشمار از زنان قهرمان و بیکار - جو را پرورش داده است که گمنام زیسته اند و ما با ارج فراوان یاد آن گمنام هارا عزیز می داریم و روان شانرا شاد می خوانیم . شرایط روان سوژ قبل از انقلاب نور و دوران تسلط امین خاین و سفاک زنان و دختران سر زمین ما را رنج فراوان داد ، چه بسا زنان ما را که بیوه و بی سرپرست ساخت ، چه بسا زنان ما را که بی پسر ساخت و روح لطیف شانرا سخت آزد .

همانطوریکه هموطنان ما می دانند زنان کشور ما برای اولین مر تبه در سال ۱۹۶۵ (۱۳۴۴ ش) با پایه گذاری سازمان دمو کراتیک زنان افغانیستان بشکل منسجم به کار و بیکار علیه ظلم ، استبداد و استعمار به مبارزه آغاز کردند .

پیروزی انقلاب نور و بخصوص مر حله نوین آن هما نظوریکه ثمره کار و پیکار انقلابی مردان و حزب دمو کراتیک خلق افغانستان است ، همانطور نیز ثمره کار و پیکار و زحمات خستگی نا پذیر زنان افغان و سازمان دمو کراتیک زنان افغانیستان نیز می باشد ولی دؤخیمان مر تجع داخلی و امیر یا لیزم جهانی در راس امیر یا لیزم انسان دشمن یانکی و ارتجاع منطقه بخصوص ارتجاع نظامیگر یا کستان از همان مراحل اول پیروزی انقلاب نور و بخصوص پس از پیروزی ظفر - نمون شش جدی ۱۳۵۸ بنای توطئه و دسیسه را گذاشتند و سد راه پیروزی و بپزیرستی مردم ما ام از مرد و زن سر زمین انقلابی واقع شده اند ، مر حله نوین و تکاملی انقلاب نور به مثابه چرخش عظیمی بسوی روشنی و خوشبختی است لذا آنانیکه سد راه آن می شوند در حقیقت سد راه انسانانی می شوند که جداء در صدد آن هستند تا از وطن عقب نگه داشته خویش و از مردم رنجیده و رنجور از ظلم ها و استبداد ها ، وطن شگوفان و معمور و پیش رفته و مردم خوشبخت و مسعود بسازند .

زن افغان با وجود اخلال گری ها و توطئه های دشمنان و مداخله گران در پهلوی مردان وظیفه و ماموریت و مسوولیت دارد تا در راه رفع عقب ماندگی های کشور هر چه بیشتر و با نیروی خستگی نا پذیر کار و پیکار انقلابی نمایند ، این کار و پیکار در حالتی آغاز شده است که در حدود نود و هشت در صد زنان جامعه ما از ضروری ترین و میرم ترین عنصر زمان یعنی سواد محروم هستند ، ما عقیده داریم که مو شوع رهایی زن از قید هر نوع

ستم یا منافع دیگر زحمتکشان افغانیستان مطا بقت کامل دارد . آزادی زنان شرط لازم و ضروری و مکمل آزادی همه مردم افغانستان است چنانچه بزرگ کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانیستان رئیس شورای انقلابی و صدر اعظم جمهوری دمو کراتیک افغانیستان در بیانیه افتتاحیه شان که روز هفتم قوس هنگام گشایش نخستین کنفرانس سر تا سری زنان جمهوری دمو کراتیک افغانیستان در قصر سلامخانه ایسراد فرمودند چنین گفتند : «... ما معتقدیم و تجربه می آموزد که نیل به اهداف انقلاب ملی و دمو کراتیک بدون شرکت گسترده ای گروه های وسیع زنان و سیم مستقیم شان در تحقق بخشیدن پلان های اقتصادی و اجتماعی کشور امکان پذیر نیست ، باید در نظر داشت که میراث گذشته خیلی ها سنگین است ما نه تنها با عقب ماندگی شدید و فقر ، بیماری و بیسودی چانگاه مواجه هستیم بلکه در گذشته خلق قهرمان و زحمتکش افغانیستان بی رحمانه غارت و تاراج شده و زنان ما محکوم ترین و محروم ترین بخش جامعه را تشکیل می دادند .»

ما در عمل می بینیم که حزب دمو کراتیک خلق افغانیستان و جمهوری دمو کراتیک افغانیستان در حدود امکانات شرایط همه جانبه عملی را جهت رشد و آگاهی زنان و اشتراک آنان در امر دگر گونی جامعه و رشد و تکامل دست آورد های انقلاب مساعد ساخته است . زنان کشور ما علاوه از مساعدت شرایط تجارب پر بها و آموزنده بشریت مرفی را نیز در دسترس دارند . زنان افغانیستان درین راه باید جدا جدا تجارب آموزنده و پر ثمر تاریخی کشور های سو سیا لیستی برادر و در درجه اول کشور بزرگ و دوست آزموده شده ما یعنی اتحاد جماهیر شوروی سو سیا لیستی را در نظر گیرند ، عقیده راسخ موجود است که زنان افغانیستان می تواند با دلیری و خستگی نا پذیری وظایف عظیم و خطیر و انقلابی شانرا ایفا کرده می کنند . زن قهرمان افغانستان امروز با درک این حقیقت که مادر وطن جدا به کار و پیکار انقلابی آنان بیش از هر وقت دیگر نیاز دارد بخوبی مستشع است و در تحت رهبری حزب دمو کراتیک خلق افغانستان ، در سازمان دمو کراتیک زنان افغانستان روز تا روز متحد و یکپارچه به پیش می روند و می دانند که آینده تابناک و درخشان ، آینده پیروز و مسعود در پیش خواهد داشت .

بناروال کابل در حال محفّت و شنود باخبرنگار ژونون

پایان معضله

کمبود و گرانی چوب سوخت در شهر کابل

مردم از بناروالی کله دارند که چرا در برابر دشواری های خانواده ها بی توجه است و بناروالی از مردم که چرا شرایط امکانات این موسسه را در نظر نمیگیرد .

وای اگر پول باشد و چوب نباشد و وای اگر چوب باشد و پول نباشد .

مساله کمبود مواد محروقاتی و بلند رفتن روز افزون قیمت آن در مارکیت گونه های شهر در هفته های اخیر با توجه به فرا رسیدن فصل سرما و خاطره هایی که مردم از ریزش های پی در پی برف های سنگین در زمستان گذشته دارند ، یکی از عمده ترین و اساسی ترین دشواری های زندگی خانواده های شهر به شمار میاید که با توجه به پائین بودن سطح توانایی های اقتصادی و عاید ماهانه و عدم توازن میان خرج و دخل به نسبت گرانی بیش از اندازه مواد مصرفی اولی تگرانی ها و تشویش های زیادی را نیز در خانواده ها به وجود آورده است .

همین انگیزه موجب گردید ژوندون این تنها هفتگی نامه خانوادگی شما یکبار دیگر در طرح موضوع جلو دار و پیشگام باشد و با زمینه سازی برای تدویر یک جلد در یک مرد هم آیی که در آن تمام ارکان های مسوول شرکت داشته باشند باب بحث را در

در پی مداوم خواهد رسید .

ما برای اینکه در این زمینه معلوماتی مستند تر را فراهم آورده و هم خانواده های عزیز را در جریان شرایط قیمت و توزیع چوب سوخت قرار دهیم پیش از نشر سلسله محفّت و شنود های اختصاصی ژوندون در میز گرد پیرامون این مشکل همگانی خانواده ها ، گفت و شنود کوتاهی داریم با بناروال کابل که بدون شک ، جالب ، خواندنی و آگاهی دهنده است و به همه پرسش های شما در زمینه مسایل مربوط به مواد محروقات ، شرایط توزیع و چگونگی تثبیت قیمت ها پاسخ میدهد .

میژ گرد ژوندون نیز که در واقع یک بررسی و سبب جوئی است از معضله و دشواری محروقات و انگیزه یابی علل کمبود و گرانی آن و کاوش راه های اساسی رفع مشکل از شماره آینده نشر آن به آغاز گرفته میشود و ما از همین اکنون خانواده ها را به مطالعه آن دعوت میداریم .

اینک لطفاً به طرح پرسش های ما از بناروال کابل و پاسخ های وی به مطالب طرح شده توجه کنید .

در اولین سوال از بناروال کابل که مسووفیتی فراوان دارد و تیلفون های میژ کارش حتی برای لحظاتی کوتاه هم خاموش پذیر نمیباشد و در تمام جریان صحبت محفّت و شنود ملاحظه میکند ، پرسیده میشود که : در هفته های اخیر سطح شکایات ، اعتراضات و انتقادات خانواده های شهر کابل که همیشه نیز از بناروالی کابل به خاطر عدم توانایی هایش در کنترل قیمت ها تالان بوده اند پشای بیشتری یافته و موضوع کمبود و گرانی چوب سوخت تگرانی های را به بار آورده است که به نحوه عمل بناروالی و احياناً بی توجهی نسبتی ارکان های مسوول آن نسبت داده میشود . یکی از این گونه شکایت ها این است که بناروالی کابل به سمت مسوول در چه یک مشکلات شهری مردم باید اهتمامات و پیش بینی های قبلی می داشت و در فصل تا بستان به تهیه و تدارک و انتقال ذخیره چوب اقدام میوزید تا اکنون با توزیع آن میتوانست از بروز مشکلات کنونی جلو گیری میکرد و کمبود و گرانی چوب در شکل تگرانی آور کنونی آن به وجود نمی آمد با توجه به اینکه این نظر بجا و منطقی هم مینماید می خواهم بپرسم بناروالی کابل که تجارب تلخی از سال های گذشته هم در همین زمینه دارد ، چرا چنین اقدامات مقدماتی را به اجرا نگرفته و چه دلایلی و مشکلاتی وجود داشته که این مهم را از انجام شدن مانع شده است ؟

« - اجازه دهید از مجله شما اظهار سپاس کنم که به طرح این دشواری پرداخته است . اصولاً من در این زمینه که بناروالی کابل بی توجهی و سهل انگاری هایی داشته است موافق نیستم و چنین اندیشه یی را اگر در نزد برخی از خانواده های شهر ما مطرح باشد ناشی از نا آگاهی شرایط ، امکانات و حتی وظایف بناروالی میدانم .

اساساً انتقال چوب از منابع اولی آن یعنی ولایات پکتیا ، پکتیکا و ننگرهار در شمار

وظایف بناروالی نمیشاند و فقط به شکل عنونی چنین معمول شده که این کار را این موسسه به انجام آورد .

در این مورد که خانواده ها میبایست چرا در فصل تابستان اقدام به خرید ، انتقال و ذخیره چوب نشده است میگویم که در اواخر ماه سرطان روان پیشنهاد هایی در همین زمینه به مجلس عالی وزراء تقدیم گردید که با توجه به آن تصمیمی نیز گرفته شد و اقداماتی به عمل آمد .

بهر صورت در همان وقت پیشنهاد بناروالی مورد تصویب قرار گرفت و عیات هایی برای مطالعه ، ارزیابی و برای شرایط خرید و انتقال آن به کابل به ولایات جنوب و شرق اعزام شدند مطالعات مقدماتی منجر به این نتیجه گردید که ما در یافتن برای انتقال چوب با مشکلات ترانسپورتی و امنیتی نیز مواجه میباشیم . برای بار دوم پیشنهاد های مشخصی برای رفع مشکلات مشخص در زمینه های مشخص به مقامات مسوول سپرده شد و خود مدت یکونیم هفته در ولایات غزنی ، پکتیا ، پکتیکا با جنگل دارانی که در جنگل ملیکیت عنونی دارند و عمده فروشان چوب به شمار میایند در تماس شدم ، مذاکره کردم و به توافق رسیدم که به همین اساس به خریداری چوب اقدام گردید ، مقدار خریداری شده به کابل انتقال داده شد و ذخیره گردید ، اما شرایط پیش بینی نشده بعدی مشکلاتی را به وجود آورد که برای مدتی انتقال صورت گرفته نتوانست و همین موجب گرانی و کمبود چوب در شهر شد .

« - در مجموع شما چقدر چوب به اساس اقداماتی که بر شمردید تهیه کردید و امکانات انتقال چوب به کابل تا چه پیمانه یی برای شما میسر بود و میبایست ؟

« - به اساس شرایطی که در مراکز تولید چوب در نظر گرفته شده بود در صورتی که ما وسایل ترانسپورتی کافی در اختیار می داشتیم و مسایل امنیتی هم کاملاً تامین میبود ما قادر بودیم بهر پیمانه که ضرورت باشد روزانه به صورت مداوم و یک عمل دائمی چوب را انتقال دهیم . اما شرایط ایستکی داشت به امکانات وزارت ترانسپورت و مسایل مربوط به تامین امنیت در شاهراه .

فیصله این بود در صورت امکاناتی که باز گو کردم روزانه صد موتر چوب به کابل انتقال داده شود .

« - یک مقام وزارت دفاع ملی در یکی از جلسات مجله ژوندون در همین زمینه چنین ابراز نظر کردند که اکنون از نظر امنیتی در کار انتقال چوب کمترین مشکلی وجود ندارد و بهر پیمانه که بناروالی بخواهد می تواند چوب مورد نیاز شهریان کابل را فراهم کند ، بنا برین اگر مشکلی هم از این نظر وجود داشته فعلاً رفع شده و شما میتوانید به اساس قرار داد های قبلی خود چوب را به شهر انتقال دهید . در این صورت چرا اقدامات شما با کندی صورت میگیرد و تا اکنون هم قیمت ها پائین نیامده است ؟

« - در شرایط کنونی این نظر درست است و صرف نظر از یک سلسله واقعات غیر مترقبه ، بی اهمیت و پراکنده از نظر تامین امنیت مشکلی وجود ندارد . اما وزارت ترانسپورت

ارگان های دولتی يك راه حل دایمی را به کاوش نمیگیرند ؟
 * - خوش بختانه هر دو موردی که شما به آن اشاره کردید همین اکنون زیر مطالعه جدی قرار دارد ، در مورد خریداری و ذخیره چوب نظرهاست که شما گفتید . یعنی اینکه در ماه های بهار و تابستان چوب خریداری و ذخیره خواهد شد تا مشکلا تی از آن مانند گسسه امسال با آن روبرو شدیم در سال های آینده به میان نیاید . در مورد تعویض انرژی نیز کار هایی به انجام آمده است .

با توجه به اینکه خبازان شهر روزانه در حدود یکصد و ده خروار چوب مصرف میکنند به همین ترتیب حمام های شهر نیز هر روز به مقادیر زیاد چوب سوخت نیاز دارد ، ما نوعی اشتوپ را بعد از مطالعات فنی طرح آن فرمایش داده ایم که هر نانوا ی عا دی به آسانی از آن میتواند استفاده کند . این اشتوپ ها که نفت می سوزانند هم اقتصادی تمام میشود و هم کار خبازان را آسان می سازد . به همین ترتیب حمامی ها نیز بعد این با شرایطی که برایشان به وجود می آوریم به جای چوب از دیزل استفاده می کنند ، این وسایل هم ساده است و هم ارزان و هم اقتصادی که مساله تعویض انرژی را در موارد یاد شده مینا میگرداند برای خانواده ها نیز شرایطی زیر مطالعه است و طرح هایی وجود دارد که بتوانند از وسایل مشابه به جای بخاری های چوبی استفاده کنند . اشتوپ های مخصوص نانوا یی ها هر يك در حدود دوازده هزار افغانی قیمت دارد اما ماهانه چهل تا پنجاه هزار افغانی مصارف هر نانوا یی را کاهش میدهد ، کار توزیع این وسایل تا یکی دو ماه دیگر تمام میشود .

** آیا در نظر ندارید برای رفع مشکلات ماموران و اجیران دولت و هم چنین کم کردن حجم تقاضا کنندگان چوب در مارکیت های فروش با استفاده از ذخایر چوب شاروالی به شکل سهمیه برای کار مندان دولت چوب توزیع کنید ؟

* - در شرایط کنونی توزیع چوب برای کار مندان دولت به شکلی که شما آنرا به طرح آوردید مشکل است . برای تامین این منظور ما باید ترازو های اتومات داشته باشیم که نداریم و ناچار باید برای هر وزارت سهمیه جدا در نظر گرفته شود و روزهایی برای توزیع چوب به کار مندان آن اختصاص داده شود که بر آوردن این مامول با ترازو های عادی که توان وزن های بزرگ را ندارند امکان پذیر نمیشد از این روی ما قیمت چوب را به صورت عموم کنترل می کنیم و ماموران و کار مندان هم از عین تسهیلاتی که برای مردم و خانواده ها در نظر گرفته می شود استفاده می کنند .

لطفاً از جانب من به خانواده های کابل اطمینان بدهید که از سبب محروقات و کمبود و گرانی آن هیچ تشویشی و نگرانی نداشته باشند چه با اقدامات مو ثری که صورت گرفته تمام این مشکلات راه حل یافته است .
 * - از شما شاروال کابل به خاطر این گفت و شنود سپاس داریم .

کمیابی روغنیا ت در ولایات برای مو ثر های انفرادی بود و نه گرانی آن در ولایات جنوب و شرق در قیمت فروش مراکز اولی تا ثیر سوء گذارد که در این صورت رفع مشکل به آسانی امکان پذیر نمیگردد با توجه به این شرایط و برای جلو گیری از بلند رفتن چوب در ولایات پکتیا ، پکتیکا ، ننگرهار و غزنی بود که ما اعلان مورد نظر شما را نشر کردیم و در عمل نتیجه خوب هم از آن بدست آوردیم . خانواده های محترم چون از این مسایل واقف نبودند و نقش اعلان را صرف در شرایط مارکیت ها به مطالعه میکردند و از سوی هم گرانی را که در واقع ناشی از عوامل دیگر بود به حساب این اعلان گذاشتند نتیجه نادرست گرفتند و در قضاوت خود دچار اشتباه شدند . هم چنین برای یشتوانه داشتن این اعلان ما چوب ذخیره شاروالی را که در ماه های تابستان خریداری شده بود برای خبازان توزیع کردیم و مجموعه همین اقدامات بود که تسهیلات کنونی را موجب گردید .

کاروانی از چوب محروقاتی برای شهریان کابل .

** باید در نظر داشته باشیم که مشکل چوب و محروقات مشکل تنها امسال نیست . این دشواری در سال های پار وجود داشته و در سال های آینده هم وجود خواهد داشت . مگر اینکه پلان های عملیاتی علمی و عملی مطالعه شده در زمینه داشته باشیم . به عنوان مثال شاروالی میتواند با استفاده از فرقه های دولتی و تسهیلات وزارت های ترانسپورت و دفاع از ماه های اول سال اقدام به خرید انتقال و ذخیره چوب نماید و یا اصولاً بانوجه به این مطلب که سوختاندن چوب و قطع در ختان جنگلی در سر سبزی کشور لطمه میزند واضراری بیش از مفاد دارد باید به مساله تعویض انرژی توجه گردد و تهیه وسایل و انرژی هایی که جانشین چوب شده بتوانند . چرا شاروالی کابل که همه ساله با این مشکلات رو برو میباشد این مسایل را به شکل اساسی آن به طرح نمی آورد و با کمک

اطمینان داشتید میتوانید قیمت ها را کنترل کنید که اعلان مورد نظر را به نشر سپردید در حالیکه نتیجه معکوس بود و همین اقدام مشکلات را افزون ساخت ، با توجه به این اشاره حالا چطور با این قاطعیت سخن از کنترل قیمت ها و توانایی خود در این زمینه میگویند ؟
 * - نباید این طور قضاوت گردد که اعلان شاروالی موجب بلند رفتن قیمت ها و احتکار گردید . در آن زمان یکی از مشکلات عمده ایکه در بلند رفتن قیمت ها اثر گذار بود مشکلات تامین روغنیا ت برای وسایل نقلیه انفرادی بود که قیمت انتقال را گران می ساخت . اکنون این مشکلات کاملاً رفع شده . از سوی دیگر در آن وقت این تگرانی وجود داشت که مبادا بلند رفتن قیمت چوب در مارکیت های شهر کابل که ناشی از مشکل

نمیتواند تمام وسایل نقلیه خود را به کار انتقال چوب اختصاص دهد . آنها ضرورت های دیگری را هم که فوریت دارد و شامل رساندن مواد ارتزاقی و دیگر ضروریات ولایات است باید تامین کنند و ما هم هما نگو نه که اشاره کردم از نظر امکانات محدود می باشیم و محدوده کارمادر واقع در انتقال چوب بستگی به میزان شرایطی دارد که آنرا وزارت های دفاع ملی و ترانسپورت در اختیار ما قرار میدهند .
 * - در شرایط کنونی سوا ی مشکل ترانسپورتی و انتقال چوب به کابل به شکل سریع و بدون وقفه و به پیمانانه مورد ضرورت مشکل اساسی دیگری نیز در زمینه مسایل مربوط به محروقات وجود دارد و آن کنترل و مراقبت از قیمت هاست . با توجه به اینکه سال گذشته قیمت چوب به فی سیر سی افغانی بلند رفت و حتی در تابستان امسال هم شاروالی موفق نگردید که قیمت ها را پائین آورد ، اکنون که قیمت چوب به هفتاد افغانی و یا چیزی کم از این حدود رسیده است شما

با چه تجاوزی میتوانید قیمت ها را در حد اعتدال آن کاهش دهید . تجربه ثابت ساخته است که شاروالی کابل در این زمینه تقریباً هیچ وقت موفقیت چشمگیری نداشته و اکنون هم این امکان وجود دارد که مارکیت ما از چوب انباشته گردد ، اما قیمت ها هم چنان بلند باقی بماند که در این صورت باز هم مشکل حل نمیگردد چرا که خانواده ها توانایی خرید چوب را ندارند ؟
 * - در این زمینه نه تنها در سطح شاروالی بلکه در سطح دولت اقداماتی صورت گرفته و پیش بینی های لازم به عمل آمده به گونه ایکه از یکسو مو ثر داران تشویق به انتقال چوب میگردند و از سوی دیگر شرایط به نحو مینا گردیده که آنها در فروش فی سیر چوب سی افغانی نفع مادی شان نیز تضمین گردد . از سوی دیگر وقتی ذخیره کافی چوب

سلسله گفت و شنودها و نشست های انجمن قوای قانون دوز و دوزخ

دروز پر ذره بمن نقد و انتقاد

زیر نظر گروه مشورتی ژوندون

قانون جزای جرایم علیه ا حضرات محاربوی

در این جلد :

- دگروال محمد آصف الم رئیس محکمه عالی قوای مسلح
- جگرن محمد صدیق رئیس تشکیلات حزبی وزارت دفاع ملی
- دیپلوم انجنیر محمد نادردهقان رئیس تشکیلات وزارت دفاع ملی
- جگرن عبدالعزیز ابوی مرستیال خارتوالی قوای مسلح
- شرکت دارند

دنباله سخنان معاون خارتوالی
قوای مسلح :

به گونه نشاند می همین چند ی
قبل مامحاکمه بی راشنیدیم که در آن
یک افسر متهم به قتل ((خطا)) شده
بود و باتوجه به اینکه ماده چار صد
قانون جزا حکم میکند شخصی که
مرتکب قتل خطا گردد به جزای
از سه سال زیاد نباشد محکوم می
گردد و باز یک بند دیگر همین ماده
روشن میسازد که اگر قتل خطاشا
مل بیش از یک نفر شده باشد مر
تکب عمل محکوم به جزای حبس
میشود که کمتر از سه سال و بیشتر
از هفت سال نباشد در صورتیکه
به قول شما خارتوالی باشد مجازات
را در خواست میکرد باید این افسر
به اساس قتل خطای بیش از یک نفر
محکوم به هفت سال حبس می
گردید در حالیکه مانظر به شواهد
و تحقیق جزایی حد اقل حبس یعنی
مدت سه سال رابه وی درخواست
کردیم که مورد تایید محکمه هم
واقع گردید .
ما میکوشیم محاکم ماشکل دمو

کراتیک داشته باشد و به همین اسام
س به متهم حق هر گونه دفاع داده
میشود .

رئیس محکمه عالی قوای مسلح:
این اندیشه که در یک محاکمه
خارتوالی در برابر وکیل مدافع
قرار دارد و یا عکس آن - یعنی به
نحوی که این دو بکوشند در واقع
کار دانی خود را صرف به منظور
پیر و ز شدن خود به کار بر نند
درست نمیشد - از نظر من و در
شرایط دمو کراتیک خارتوالی وکیل
مدافع و محکمه در مجموع و وظیفه
تأمین حق و عدالت را دارند و برای
تأمین این منظور فعالیت می کنند و در
چنین شرایطی هر گز خارتوالی در
صورتیکه در خواستی و فق با
عدالت نداشته باشد آنرا به طرح
نمیآورد .

معاون خارتوالی :

در جریان یک محاکمه آنچه
بیشتر از هر مطلب دیگری مورد
نظر خارتوالی میباشد این است که
هیچ مجرمی از جزا معاف نگردد
و هیچ بیگناهی محکوم به جزا نگردد

و جزا نیز کاملاً عادلانه باشد .

رئیس تشکیلات حزبی :

در دوره امین شیاد و جلاد با آنکه
در شمار دم از قانونیت و عمل
قانونی زده می شد مسایل قانونی
عملاً زیر پا قرار میگرفت در آن شراب
یظ مردم مادر ده و شهر و همه جای
کشور به حدی مورد تحقیر توهین
اذیت و شکنجه قرار میگرفتند که ذهنیت
شان نسبت به مسایل قانونی بد
بینانه بود اما بعد از هر حمله
نویس تکاملی انقلاب تمام کوشش
دولت جمهوری دمو کراتیک افغا -
نستان این است که این ذهنیت
از میان برود و مردم اطمینان حاصل
کنند که اکنون جز قانون جز حق
و عدالت چیزی بر آنها حاکم نمی
باشد که قانون جزای جرایم علیه
احضارات محاربوی نمو نه ای از
این مانند به شمار میاید .

رووف را صغ :

در صورتی که در یک محاکمه
نظامی امکان افشای اسرار نظامی
و یادولتی مطرح نباشد ، آیا بهتر
نیست جریان محاکمه به صورت
علنی صورت گیرد تا سربازان و
افسران بتوانند در آن شرکت
جویند ؟

رئیس محکمه عالی قوای مسلح :

به شما اطمینان مید هم همین
اکنون تمام محاکمه های نظامی
به استثنای حالاتی که در آن موضوع
افشای اسرار دولتی و نظامی در میان
باشد به صورت علنی و در محضر

سربازان ، افسران و خرد ضابطان
دایر میگردد ، چرا که علاوه از دستا
قانونی علنی بودن جریانات محاکماتی
از نظر ما محاسن زیادی دارد و دارای
ارزشهای از نظر تعلیمی و تربیتی
نیز میباشد به عنوان مثال از یکسو
با چنین روشی سربازان و افسران
زمینه آگاهی یافتن بیشتر را از مسایل
حقوقی ، جزایی و نظامی میا بند و
از سوی دیگر محاکم نیز از این
اتهامات مبرا میگردد که فیصله های
خود را در اتاق های در بسته به
تصویب میرسانند

به اساس این دلایل نه تنها محاکم
نظامی جز در حالاتی که به آن اشاره
شد سری دایر نمیکردد ، بلکه
علاوه از آنکه متسویان قوای مسلح
حق شرکت در آن را دارند به متهم
اجازه داده میشود که اقارب ، خانواده
و دوستان وی نیز در جریان محاکمه
اش شرکت داشته باشند .

البته علنی بودن صورت محاکمه
در گذشته نیز به قوانین مربوط
تصریح شده بود ، منتها به تطبیق
گذاشته نمیشد و اکثراً محاکمات
نظامی شکل سری داشت که اکنون
این نقیصه کاملاً رفع شده است .

راخله راسخ خرمی :

دربارخی از کشور های جهان
چنین معمول است که در قطعات
قوای مسلح خود عساکر اجیر رابه
صورت دایمی و یا معاش کافی
استخدام می کنند ، آیا برای
رفع مشکلات کنونی کمبود پرسونل

های موقری جهان رایج نمیشد.

راخله راسخ خرمی :

در شرایط کنونی چنین شرایطی است که افراد مجلوب زیر جلب قرار می گیرند و بدو آنکه فرصتی برای آموزش فن استفاده از سلاح نداشته باشند به قطعات سوق داده میشوند آیا نا آگاهی و عدم وارد بودن آنها به طرق استفاده از سلاح و دیگر فنون جنگی ((البته در صورتی که این شایعه و افواه درست باشد)) مانع آن نمیکرد که نتایج مورد نظر از قطعات محاربوی به دست نیاید ؟

محمد صدیق رئیس تشکیلات حزبی :

این يك شایعه نادرست و غیر واقعی است که آن را دشمنان انقلاب و عمال فروخته شده امپریالیسم خونخوار به خاطر به هراس انداختن خانواده های شریف کشور ، می کوشند در همه جا پخش کنند و واقعیت این است که سر بازار پیش از آنکه به قطعات محاربوی سوق داده شوند به وسیله کورس ها به تمام فنون استفاده از سلاح آشنا میگردد علاوه از آن در دو صفحه بهاری و خزانی که او لی در نور و دومی در سنبه آغاز میا بد تمام سربازان به شکل تطبیقی با تمام اصول و تکنیک های جنگی نیز بلدیت داده میشوند بعد از این مراحل نیز تازمانی که سرباز امتحان ندهد و عملاً ثابت نسازد که صلاحیت به دست گرفتن اسلحه و استفاده از آن را در حالات محاربوی دارد به هیچ وجه به قطعات محاربوی فرستاده نمیشود .

ناقام

این صورت که عده ای مشخص به گونه مسلکی و دایمی مسئول امور امنیت حفظ سرحدات گردند احساس مسئولیت دیگر مردم در قبال وجایب میهنی شان ممکن است روبه کاهش گذارد و همچنین از آن موختن فن استفاده سلاح به دور میمانند به همین دلایل و برای اینکه هر فرد هموطن در امر مقدس دفاع از وطن آماده ساخته شود ایجاب میکند که تمام جوانان در سن مشمول جلب و احضار ، به خدمت عسکری پردازند و جایب خود را به انجام رسانند .

از آنجا که این روش از نتایج مؤثر تر از هر طریقه دیگر برخوردار میباشد امروز اکثر اردو های جهان از همین تعامل کار میگیرند .

دهقان رئیس تشکیلات :

در پهلوی مسایلی که به آن اشاره کردید نکات دیگری هم است که مؤثریت طریقه معمول در زمینه مورد بحث را ثابت می سازد مثلاً در احضارات عمومی محاربوی و حالات سفر بری که مسئله دفاع از تمام میت ارضی مطرح میباشد چون تمام جوانان بالاتر از بیست و يك ساله دوره عسکری خود را گذرانده می باشند به فنون استفاده سلاح آشنا می یابند کامل دارند و دیگر اینکه اگر قوای مسلح تعداد زیاد هموطنان را مصروف خدمت عسکری میسازد ، این عده از يك سو تشکیل يك قشر مستهلك را میدهند و از سو دیگر معاش آنان از محصول کار دیگران باید پرداخت گردد که به اصطلاح هر طرف آن ضرر است ، ضمناً قابل یاد آوری است که سیستم استخدام سرباز اجیر در هیچ يك از کشور

راضع :

استخدام عساکر دایمی و در بدل معاش کافی میتواند این حسن را داشته باشد که افراد شامل قطعات محاربوی به تکنیک های جنگی بلدیت کافی داشته باشند و در موارد ضرورت بتوانند وظایف خود را به بهترین شکل ممکن که از عهده يك سرباز نوآموز و تازه کار بر نیاید به ایفاء گیرند در این زمینه نظر شما چیست ؟

محمد صدیق رئیس تشکیلات حزبی :

در صورتی که اردو اکمال شده نتواند ، البته با قبول مصارف گزاف و هنگفت چنین روش ها می مورد استفاده قرار گرفته میتواند ، اما همانگونه که گفتیم در کشور ما چنین ضرورت هایی محسوس نکرده ایم از آن گذشته سربازان داوطلب که يكبار دوره خدمت مقدس عسکری را سپری کرده اند ، کاملاً به اصول و تکنیک های استفاده از فن سلاح بلدیت دارند و ما هم میکوشیم آنان را در قطعات به همان مسلکی منصوب سازیم که در دوره اول خدمت زیر بیرق در آن قرار داشته اند به این صورت و با توجه به اینکه به هر يك از این افراد داوطلب معاش کافی هم پرداخت میگردد ، در واقع همین اکنون این طرز العمل در چوکات تشکیلات اردو مورد استفاده قرار دارد .

محمد صدیق رئیس تشکیلات حزبی :

به تایید گفته های محترم رئیس تشکیلات میافزایم که دفاع از وطن مردم ، میهن ، آزادی ، تمامیت ارضی و دست آورد های انقلاب و جیه فرد هم وطنان ماست ، با توجه به این نکته اگر از سربازان اجیر در قوای مسلح استفاده میگردد به

در قطعات محاربوی این امکان وجود ندارد که در کشور ما هم چنین طرز العملی به مورد اجرا در آید و بخشی از کمبود افراد در قطعات به این طریق جبران گردد ؟

دهقان رئیس تشکیلات :

البته شکي وجود ندارد که چنین روشی در بر خي از کشور ها نظر به عوامل و ضرورت هایي که داشته اند به اجرا گرفته شده و تا هنوز هم معمول است ، اما در کشور ما با توجه به اینکه جوانان غیور ، شجاع و وطن دوست افغانستان همیشه و در همه ادوار تاریخ دفاع از تمامیت ارضی ، آزادی ، نوامیس ملی و حمایت از مردم را جزء وجایب ملی و میهنی خود قرار داده و از هیچ گونه اینثار و فداکاری در این راه سرباز نروده اند و هم با علاقمندی و شوق حاضر به انجام خدمت مقدس عسکری شده اند چنین ضرورتی محسوس نگردیده است .

در شرایط کنونی نیز ما بخش داوطلبان خدمت سربازی را در قوای مسلح خود دارا میباشیم و این بخش به خاطر جوان بگویی به احساسات عمیق وطن دوستانه کسانی است که يك بار خدمت مقدس عسکری را سپری کرده و اکنون در شرایط انقلابی آرزو دارند و از ما می خواهند که تا سرکوب شدن نهایی تمام دشمنان وطن در سنگر دفاع از کشور قرار گیرند که ما این احساسات را قدر می نهیم و در بدل معاش از آن استفاده میبریم ، اما این طرز العمل رسماً در تشکیلات قوای مسلح وزارت دفاع ملی شامل نمیشد

سایلی
سیاسی و اجتماعی ، فرهنگ و
هنر ، جوانان ، جوانان و خانواده ها

دشوروی اتحاد یوشمیر مسلمانان چه دم سکو به جومات کی دلمانځه په حال کی لیدل کیږی .

لیکوال : عبد الله موها بوف
ژباړو نکی محمد ایوب اعظمی

دشوروی اتحاد مسلمانان څرنگه خپل مذهبی مراسم سر ته رسوی ؟

د شوروی اتحاد د مسلمانانو ژوند دهغوی دنورو هغو مو منا او ورو نو په خیر دی چی په نو رو هیوادو نو کی ژوند کوی ، ددوی بعضی ، مذهبی دستور العملو نه او مراسم لکه نوم ایښود نه دکو چنیا نو دزیږیدو

په وخت کی دکو چنیا نو سنت کول (ختنه) واده پنځه وخته لمو نځ ، د رمضان په میاشت کی روژه نیول ، د جمعی او اختر ، او نورو نورو مراسمو کی یو ذبل سره ازتیا ط لوی . دشوروی اتحاد مسلمانان بعضی

مذهبی مراسم به جو ما تو نو کی سر ته رسوی او نور دمخلی روا جو نو به خیر په کورو نو کی سر ته رسیږی . دواده په وخت کی ناوی او زوم په بعضی خایونو کی په خپل رضا نیت او ارتباط سره جومات ته راځی او خپل دواده مراسم سر ته رسوی .

دناشکند ، سمر قند ، اود منځنی آسیا نور ښارو نه دوا دهمرا سمو دسر ته رسو لو له پاره خاصه کوټی لری . دشما لی قفقاز دتر کمنی ، با- شقاری ، تاتاری او نورو بر خو کی دواده مراسم د مومنینو په کورونو کی بداسی حال کی چی دجو مات ملا یا امام حضور لری سر ته رسیږی .

دشوروی اتحاد د مسلمانانو ډیر ستر اختر یا قیستیموال دقربانی اختر په ډیر جوش سره سر ته رسیږی . دذوی الحجی دلمسی نښی څخه

مخکی د ټولو مسلمانانو خپلور دلی مسجد دونو « جوما تونو » ته دستور آستوی . اود اختر دنما نخلو له پاره ترتیبات نیسی ، ملایان به هغه کی برخه اخلی او په خپلومو عظمو کی مومنینو ته د اختر اهمیت اوهدا رنگه هغه مسو لیتو نه چی د هر یوه مسلمان په غاړه او پری ، بیا نوی . ددی ور ځی دنمانخلو له پاره مومنین خپل کورونه ښکلی کوی حیوانات دذبح کو لو له پاره ساتی ، اوددی ور ځی له پاره دنو یو کا لیسو دگنډلو او جوړولو تیار نیسی . دذوالحجی په لسمه ورځ د شوروی اتحاد ټول جو ماتو نه دغو مومنینو څخه چی داختر نوی جامی بی په غاړه وی ډک وی .

د ۱۹۶۸ کال د نوامبر په لسمه نیټه دمسلمانانو دپوردو نو او سمپرو جوماتو نو د مبار کی پیغا مو نه

لاس راو پی .

دشوروی اتحاد مسلمانان دروژی
دمیاشتی په پای کی په خپله خو بڼه
دقطرصد نه دجو مات بود چی ته د
مرستی په توگه ور کوی . دجو مات
بود چی څخه بیا یوڅه اندازنه نقدی
یا جنسی مرسته دنړی د نورو مسلمانان
نانو سره او یاد هغو اسرا نیلی حملو
خپلو عربو مسلمانانو سره کوی او
د هغوی سره د اسلام د آثارو په بیا
راژوندی کولو کی مرسته کوی .

دشوروی اتحاد مسلمانان په بڼه
پراخ معیار سره دمیلا لښی داسلام
دستر پیغمبر محمد ص دزیر یدلو
کا لیزه نمانځی د محمد ص دزیر
یدنی ورځ دربیع الاول په میاشت
کی دیوه ستر جشن په څیر نمانځل
کیږی ، اودشو روی شرق مسلمانان
مجله پدی هکله ډیر بڼه مطالب تشریح
وی .

دمو لود په ورځ ستر ملایان او
خطیبان اما مان دیپغمبر ص دعالو
تاریخی اهمیت اود هغه دژوند
دواقعا تو په هکله مو منینو ته
معلومات ور کوی .

دمر کزی آسیا مسلمانان د شمالی
قفقاز اود والگا دسا حی مسلمانان
په کور او جومات کی مو لودا لښی نماز
نځی ، مو منین خپل ، خپلوان ، دوستان
قاریان ، حافظان ، دجو ماتو نورو
خطیبان سره له اما ما تو په خپلو
کورو کی میلما نه کوی ، دوی په غونډو
کی دقرآن تلاوت کوی اود پیغمبر ص
پاک روح ته دورد استوی . د هغه
دژوند په هکله مو عظمی وړاندی
کوی . د حضرت محمد ص داحا دیتویو
کلکسیون د «جامع الصحیح» په نامه
مسلمانانو ته دمو عظمی په توگه وړاندی
کیږی ، چی دمر کزی آسیا دیوه ستر
محدث امام بخاری په ذریعه تالیف
شویدی .

باتی په ۵۷ مخکی

دآذربایجان دجمهوریت د مرکز
پاکو دیوه جومات موذن مو منین
لمانځه ته رابولی .

صفحه ۱۳

وینی . اود هغوی دژوند ځای طری را
په زړه کوی .
دهمدی ورځی په لمانځاو زیات
مو منین جو ماتو نو ته څیر
لیږی .

دروژی میاشت دشو روی اتحاد
مسلمانان هم په ډیره بڼه توگه
سره ستره رسوی . امامان په جوماتونو
کی مو عظمی لولی ، او مو منینو ته
دتراو یحو دلما نځه او درزی د
نیولو اهمیت څرگند وی او هغوی
دی کار ته رابولی په دی میاشت کی
په زیاتو جوماتونو کی قاریان دقرآن
تلاوت کوی ، او ختموی یی .

درمضان په میاشت کی ډیر زیات
د قرآن پوره قاریان دمسلمانانو د
محلی کمیونځه جو ماتو نو ته
راغو بنډل کیږی ترڅو یی دقرآن
ختمونه سر ته ورسوی .

دروژه ماتو او تراویح دلما نځه
څخه مخکی ملایان دقرآن آیاتونه
لولی او مو منینو ته دایما ندا ری او
صدات تو صیف کوی دروژی د
شپږویشتمی ورځی شپې لمانځه
کی دقدر شپې ، مو منین ودریږی او
خپل لمانځه ته دوام ور کوی اود
قرآن قاریان مقدس کتاب حصه

شیخ الاسلام میر غنفر ابراهیموف دقفقاز دپوری غازی
دمسلمانانو دپورد رئیس، دپورد دغونډی په رئیس هیأت کی لیدل کیږی

په حصه ، آیت لولی .
داختر په ورځ کی مسلمانان د
خپلوانو څخه علاوه نور خلک هم په
خپل کور کی میلما نه کوی چی په
دوی کی لمونځ گذا ران اود قرآن
قاریان گډون کوی ، په شوروی
اتحاد کی هیڅ سوا لکر ، غریب
خلک ، او بی کاری نشته ، ټول ضعیف
او بیوزلی خلک متقاعد معاش په

مفتی ضیاء الدین دحضرت عثمان (رض) دوختونو دلیکل شوی قرآن
په هکله معلومات ور کوی .

کمنستان او قازاقستان په بعضو
برخو کی په پراخ معیار سره سر ته
رسیږی . کله چی حیوانات ذبح
شول نو غوښه دسهم اورو نکوحا
ضرینو ترمنځو ویشل کیږی .
ددی نه وروسته مو منین څارلو

نه داچی په هیواد کی دننه دمسلمانان
نانو ، وزدو نو ته ولیرل شول بلکی
په خارج کی یی اسلامی لارښوونکو
اوسازمانونو ته هم وراستوی . او
همدارنگه دخارج څخه دمبارکسی
تلگرا مو نه دشوروی اتحاد مسلمانانو
ته را واستول شول . لکه دمسکو
جامع جو مات په شو روی اتحاد کی
دزیاتو عربی هیوادو نو دمسغیرانو
څخه دمبارکسی تلگرامونه ترلاسه
کړل . او همدارنگه داستراخان
استوف په زون کی پاکو ، کازان ، تاشکند
سمرقند ، یوفا ، قزوین
او دوشنبه ته هم هغه پیغامونه
واستول شول . چی دارو یا ، آسیا
او افریقا دهیوادو دمسلمانانو څخه
ترلاسه شوی و .

داختر په ورځو کی دمو منینو
ډلو ته دمو عظمی جگ اواز او ریدل
کیږی ، دوی ته اسلامی عقیدوی ،
نصایح چی داحا دیشو پوری مربوط
وی وړاندی کیږی .

دبعضی جو ماتو نو خدمت داختر
په ورځو کی نارینه تشر سره
کوی . مگر په نورو کی ښځی اونارینه
په گډه خدمت کوی . ښځی اونارینه
دجومات په بیلا بیلو کورنو کی د
داختر لمونځ ادا کوی ، چی دا ډیر
وخت دمسکو په بعضی جو ماتو نو لکه
گورکی ، کو بیشیف اوسا را توف
کی ادا کیږی .

په کورنیو کی دقرآن آیاتونه ،
او احادیث لو ستل کیږی . زیات
مو منین په همدی ورځو کی دخپل رواج
سره سم هدیرو ته ځی او هلته د
خپلو نیکو نواو دوستانو قبرونه

دلما نځه دادا کولو څخه وروسته
دخپل مذهبی عادت سره سم جومات
گونو څخه بیرون حیوانات ذبح کوی . چی
د آذربایجان ، ازبکستان ، قزاق

مردمان قایق نشین نیم کره جنوبی

مردمان قایق نشین همیشه لباسهای از پوست حیوانات را بخاطر محافظتشان از سردی هوا به تن می کنند .

سرزمین آتش :

در حدود بیش از چهار صد و چند سال قبل از امروز ما جیلان و دیگر کارکنان کشتی او به سوی دورترین نقطه نیم کره جنوبی در حرکت بودند. آفتاب در حال غروب و هوا سرد و تو فانی بود آنها از نزدیکی جزایر کو چک و متعددی گذشته و به کوه بزرگی که مستقیماً سر از بحر پیرون کرده بود نزدیک شدند دود آبی این جا و آن از بعضی نقاط کوه سیاه به هوا بلند میشد . ما جیلان باخشا هدیه دود در لک کرد که آنجا مردمانی باید زندگی داشته باشند . دود مذکور از شعله های آتش بلند میشد ، لذا او و همراهانش آنجا راسرزمین آتش نام نهادند این نام بزرگترین جزیره ایست که تا امروز شناخته شده است .

کوه ها و جنگلات :

جزایر همه سنگلاخی بودند . نشیب کوه ها پوشیده از جنگلاتی بود که تابانترین نقطه دامنه و تا به کنار های ساحل امتداد داشتند ، آسمان را ابر تیره فرا گرفته بود و باد های تند بروی امواج بحر می وزید . ماجیلان و همراهانش به خاطر موجودیت تو فانی و غبار ناشی از آن نتوانست درخت های را ببینند که اساساً از یک نوع بود (درخت های ساحلی) و در آن

جنگلی روئیده بودند ، برگ های درخت های ساحلی معمولاً رنگ تصواری مایل به سبز داشتند .

مردمان قایق نشین :

یک طایفه از بومی های آمریکای جنوبی در آن جازندگی داشتند و بعضی از آنها هنوز هم در آن جاها خانه های شان را می سازند ، آنها در کلیه هازندگی دارند و با قایق های که خودشان ساخته اند تقریباً در روی آب دائماً در حرکت اند زیرا آنها بیشتر مربوط و وابسته به قایق های شان هستند از همین سبب آنها را گاهی مردمان قایق نشین نیز مینامند . در آنجا نه شهری است نه مورتی و نه خبری از مغازه و سینما است .

قد این مردمان کوتاه بوده ، موهای شان درشت و سیاه که بروی شان های شان افتیده است و علاقه دارند که رنگ های سرخ را به روی بدن های شان بکشند . لباس های از پوست حیوانات برای محافظت شان از سردی و باران به تن میکنند . هنگامیکه چشمان شان جراحت بر میدارد و یا مبتلا به درد میگردد دور آنها را با ماده سرخ رنگی رنگ میکنند .

ماهی گیری :

مارول زن را در تهیه خوراک و دیگر احتیاجات ، دربین این قبایل قایق نشین به وضاحت مشنا هدیه می کنیم . زن فامیل باقی یقش برای صید ماهی میرود . برای به حرکت در آوردن قایق از پاروی خیل کوه کوه تاه استفاده میکند و همانطوریکه بایکدست پارو میزند دست دیگری به زیر آب است . جزایر آنقدر کوچک و خورد اند که او میتواند باکمترین وقت به اطراف آن ها قایقرانی کند .

برای صید ماهی او از ریسمنان به طول (ده) یا (دوازده) فوت (تقریباً دو برابر قدیک انسان بلند قامت) استفاده میکند . در طناب یا ریسمنان سنگ کوچکی را می بندد تا زود به زیر آب رود . در آخر ریسمنان جنگکی وجود ندارد بلکه حلقه ای

در این تصویر شما ابزار و وسایل ساده این مردمان را می بینید که توسط آنها زندگی شانرا پیش می برند .

به ترتیب نمره : ۱- طناب های ماهیگیری ۲-۳- نیزه های صید ۴- قایق ۵- پاروی کوه تاه

۶-۷-۸- سبد های بافته شده ۹- چارشاخ برای صید ماهی

مردها و اطفال به ساحل رفته و به صید صدف مشغول می شوند ، آنها معمولاً از طرف شب به مقایسه روز خو بتر میتوانند صدف را صید نمایند به خصوص اگر جذرومد خفیف از طرف شب به وجود آید . بومیان مذکور صدف ها را در طرف ها و یا سید های که برای همین منظور با خود آورده اند میگذارند . آن ها لاک های صدف هارا با سنگ شکستند و گوشت آنرا خام میخورند گاهی صدف هارا روی سنگ داغ گذاشته می پزند روی هم رفته پیدا نمودن و بدست آوردن غذا در آن مناطق کار مشکلی است و ساحاتی وجود دارد که مردمان آن دیار سخت گرسنه بمانند .

يك جشن بزرگ:

گاه گاهی اتفاق می افتد كه يك حيوان بزرگ بحری كه به نام (ویل) یاد می شود . به يك منطقه آبی كم عمق آمده و دوباره قا در نمی شود كه به بحر یا آب های عمیق برود . در این هنگام مردمان بومی منطقه بانیزه های دراز آنرا می كشند آنها خوشحال اند و جشن بزرگی را بر پا میکنند . آتش بزرگی در ساحل به راه می اندازند و دیگر قبایل اطراف میداند كه به جشن دعوت شده اند . تمام قایمیل های نزدیک قبیله به این دعوت حضور به هم میرسانند و هر نفر يك پارچه لطفاً ورق پزید

بعضاً ماهیگیران درهوی توفانی با حوصله مندی خاص مشغول صید ماهی میشوند

کرده به قایق اش بر گردد .
جمع آوری صدف:
تمام کارها و جمع آوری غذا فقط به دوش زن های قایمیل ها نیست . مردها و اطفال هم قسمتی از کارهای مربوط شان را انجام میدهند . در هر روز دو بار زمانی كه جذرومد در یاها فرو می نشینند .

است آنقدر معطل شود تا غذای کافی برای خانواده اش تهیه نماید . بعضاً زن مجبور می شود برای گرفتن ماهی خود را به آب انداخته آب با زی کند اما آب آنقدر سرد است كه او نمیتواند به پیش روی اش ادامه دهد و یا در آب باقی بماند . به زودی مجبور می شود كه آب را ترك

نصب شده كه ماهی را زود صید می کند . زن قایقش را به آب های كم عمق هدایت میکند و ریسمان ماهی گیری اش را در آب رها می سازد زمانی كه ماهی میخواهد طعمه را از نوک طناب بر بآید ، او طناب را به سرعت بالا کشیده و ماهی را می گیرد و سر آنرا به قصد كشتن و بی حرکت ساختن آن به دندان می گزد یا به اصطلاح سر آنرا چك می زند اكثر ماهی های راكه اومی گیرد كو چك اند .

ماهی گیری در توفان :

هوا معمولاً در جایی كه این بومیان زیست دارند سرد است هوا توفانی و آسمان پوشیده از ابر بارانی میباشد . در اثنای كه زن مشغول ماهی گیری است قایقش را در عقب يك جزیره كوچك نگه میدارد و تا لحظه ایكه ماهی به طناب او نزدیک می شود به صدای آب های كه با سنگ های جزیره برخورد میکند گوش فرامیدهد بعضی اوقات حینيكه زن در قایق اش صبورانه مشغول صید ماهی است باران باردیدن می گیرد . در

این هنگام او پوست حیوانات راكه برای این گونه مواقع تهیه نموده برویش می اندازد و به كارش ادامه میدهد . این وظیفه اوست و مجبور

در کنار سواحل جایكه امکان استراحت وجود دارد ماهیگیران با ساختن خانه های از چوب و علف چند ساعتی استراحت می نمایند

ای کلان از گوشت حیوان مذکور را کند و آنرا خام و با اشتیاق کامل نوش جان میکنند.

گوشت حیوان مذکور آنقدر زیاد می باشد که برای تمام افراد قبیله و مدعوین دعوت مکفی است. مردمان قبیله گوشت اضافی آنرا (اگر باقی مانده باشد) در گودالی که بدین منظور حفر کرده اند دفن میکنند و در مواقع گرسنگی برای خوردن نمی یابند از آن استفاده میکنند.

مردمان قبیله همیشه در جستجوی صدف هستند. آن ها صدف های را که صید کرده اند ولی از قدر احتیاج زیاد تر بود به صورت پشته ها

می گیرند. در این جزایر شما در تمام مدت تپه های صدفی را می توانید مشاهده نمایید.

انتقال کمپ ها :

انتقال کمپ ها برای مردمان بومی این قبایل کار مشکلی نیست آنها کمپ ها را به نواحی کم انتقال میدهند و اثاثیه زندگی شان هم زیاد نیست. سبدها، تپرو تیشه های سنگی، نیزه های دراز برای کشتن نهنگ ها و دیگر حیوانات بزرگ و ظروف معدود برای طبخ صدف ها از اثاثیه و لوازم اساسی شان هستند. و شاید هم مقداری از چربی نهنگ و یا کدام حیوان بزرگ دیگری را برای خوردن باخود

این مردمان اسب و یا دیگر حیوانات بار بر در اختیار ندارند، لهذا نقل مکان ایشان از طریق دریا ها توسط قایق های شان صورت میگیرد.

بار کردن قایق ها :

هر قایق گنجایش حمل يك فامیل با تمام ملحقات شان را دارد. پوست حیوانات و اسباب کار اول در کف قایق گذاشته می شود. در وسط قایق يك قشر گل را که بالای آن آتش افروخته می شود هموار می کنند. این مردمان آتش را به واسطه زدن و یا سائیدن دو سنگ با هم روشن میکنند. و البته واضح است که حمل آتش در داخل قایق کار آسانی نیست.

در حالیکه قایق در حرکت است زن فامیل در جستجوی زمین صاف در کناره های ساحل جای که بتوان کلبه و یا خیمه ای را برافراشت، میبایشد. پیدا نمودن چنین منطقه ای درحالی که گفتیم تمام دامنه های کوه ها تا نزدیک ساحل سنگلاخی میباشند، مشکل است. بعد از لحظاتی چند زن فامیل منطقه ای را که آنها محل زیست دیگر فامیل ها بود به می بیند در آنجا پشته های صدف ها که بروی هم انباشته شده اند دیده می شود که بروی آنها علف و گیاه روئیده است. زن که وظیفه بار و زدن قایق را به عهده دارد، آنرا بدان سو هدایت می کند.

مردان و اطفال که در قایق اند قدم به ساحل میگذارند. آنها آتش اسباب و دیگر لوازم را از کشتی به ساحل انتقال میدهند. آنگاه زن کشتی را به منطقه که در آنجا علف های هرزه سر از آب کم عمق بیرون کرده اند، میراند. کشتی را در آنجا رها کرده و توسط آب بازی خود را به ساحل میرساند و عجیب اینکه مردان قبیله آب بازی بلد نیستند.

برافراشتن خیمه :

زمانی که فامیل منطقه مناسب را یافت مرد تر جیح میدهد که کلبه یا خیمه نو را بر پا دارد. و میکوشد در این منطقه جایی را پیدا نماید که پناهگاه خوبی در مقابل باد های سرد داشته باشد. اقامت آن ها در اینجا برای چند روز معدود است. او نمیتواند وقت زیاد تر را برای ساختن خیمه یا کلبه مصرف نماید. لذا چند شاخه ای از درختان کمی علف و کمی هم چرم و پوست حیوانات را به کار میبرد.

برای ساختن کلبه او چند چوب درختی را در زمین به شکل يك دایره فرو میکند. آنگاه انجام های چوب ها را آنقدر خم میکند تا باهم وصل شود و آن ها را توسط شاخ های باریک و علف های دراز با هم می بافت و محکم میکند. آنوقت روی این اسکلت را با پوست حیوانات و علف ها می پوشانند در کف کلبه يك سوراخ حفر میکنند و در آن آتش می افروزد. در صورتی که دود رو و یا سوراخی در سقف کلبه وجود نداشته باشد، کلبه مملو

مردمان قایق نشین برای جستجو و بدست آوردن غذا همیشه از یکجا به جای دیگر نقل و مکان میکنند

زن فامیل در يك انجام قایق نشسته و برای حرکت دادن قایق پارو می زند. و مرد ها در انجام دیگر قایق نشسته نیزه ای بلند را در دست میگیرند تا اگر ماهی ایرا دید فوراً بانیزه صید کنند. اطفال هم در وسط قایق اخذ موقع میکنند.

پیدا نمودن منطقه جدید برای بودوباش :

حمل کنند، زیرا ایشان برای جستجو و بدست آوردن غذا همیشه از یکجا به جای دیگر نقل مکان میکنند و در عین جستجوی محل مناسب ممکن به غذا احتیاج پیدا کنند. نا گفته نباید گذاشت که در وقت نقل مکان از راه خشکه استفاده نمی کنند. دامنه ها و نشیب های کوه ها تا سواحل پیش آمده اند و امکان عبور و مرور را از راه خشکه فوق العاده دشوار می سازد و از طرف دیگر

در جزیره روی هم انباشته میکنند. زمانی که صدف در دریا کم و صید آن مشکل می شود، منطقه را به قصد صید بیشتر صدف ترك میکنند. و به سوی منطقه جدیدی پارو می زنند در حالیکه در عقب شان یعنی در قبیله که صدف ها را آنجا گذاشته اند، بعد از چندی علف و گیاه در اطراف پشته های صدف روئیده روی آنها را می پوشانند که بعد از مدتی تقریباً شکل تپه ها را به خود

مروری بر گزارش بزرگ کارمل به پلینوم چارم کمیته مرکزی ج.د.خ. ۱۰

دوستی افغان - شوروی دست آورد کبیر حزب
و مردم ماست

((...)) وظیفه ملی و وجدانی ،
حزبی و دولتی خود میدانم به اطلاع
شما برسانم که ملیون هاتن از فر-
زندان اتحاد شوروی بزرگ از هیئات
نمایندگی حزبی و دولتی جمهور ی
دموکراتیک افغانستان به شکل بی
سابقه و بی نظیر و تاریخی ، استقبال
عمیقاً برادرانه به عمل آور دند .
هموطنان ! این استقبال دو ستانه
و بی نظیر برادرانه در واقعیت امر
استقبالی بود که از مردم افغانستان
از افغانستان انقلابی و آزاده و مستقل
صورت گرفت))

مطالب فوق را ببرك كار مسل
منشی عمومی کمیته مرکزی حزب
دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس
شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری
دموکراتیک افغانستان هنگام موا -
صلت بوطن بعد از سفر دوستانه و
تاریخی شان از اتحاد جماهیر
شوروی و سوسیالیستی، طی بیانیۀ
سفاهی ای بیان داشتند که از طرف
شهریان کابل، با هلهله و شور و
شعف زیادی بدرقه شد، الحق که
هم جریان پذیرایی ها و هم نتایج
سفر تاریخی هیات عالی رتبه حزبی و
دولتی جمهوری دموکراتیک افغا -
نستان تحت ریاست ببرك کارمل
بی نظیر، تاریخی و پر فیض
بود

هموطنان ارجمند ما شمه از
جریان سفر تاریخی ببرك كارمل
و همراهان را در روی صفحات
جرايد و روز نامه ها و تلویزیو نو
هم در امواج راديو دیدند و شنیدند.
ولی قرار معلوم ارج گزارى
مردم دوست اتحاد شوروى به مردم
قهرمان افغانستان آنقدر وسیع
و برادرانه است که نمى توان آنرا
نمایش داد و یا آنرا در نوشته
های نشرات و وسایل ارتباطى
گنجانید. مظهر این دوستى و برادرى
بى نظیر را مردم افغانستان

و چنان طی سفر هیات عالی مقام
حزبی و دولتی مابه کشور دوست
اتحاد شوروی دیدند و شنیدند.
این مسافرت به شکلی آنچنان
عالی صورت گرفت و فضای مفا
همات و مذاکرات بعدی صمیمانه
و رفیقانه بود که نمی توان درین
مختصر آنرا انعکاس داد. روحیه
حاکم در مذاکرات رهبران دو کشور
افغانستان و اتحاد شوروی بر
صمیمیت، صراحت رفیقانه،
صداقت و تفاهم کامل صورت
گرفته است که نمایانگر روحیه
برادری دوستی و احترام میان
رهبران دو مملکت، میان مردمان
دولت ها و احزاب دو کشور میباشد.
هیئات عالی رتبه افغانی طی این
مسافرت از مسکو، تفریس، تاشکند
و لنینگراد، دیدن کردند و در
هر جا و هر قدم با پذیرایی بی نظیر
روبرو شدند. درین شهرها با
نمایندگان طبقات مختلف مردم،
کارگران، دهقانان، کیهان نوردان
علماء و شخصیت های فرهنگی ملاقات
نمودند آنها بر علاوه، پذیرایی
شایان پیوسته آرزو مندی شانرا
برای پیشرفت کشور ما، پیروزی
های مردم ما و تکامل هر چه بیشتر
دست آورد های انقلاب شکوهمند
نور با خلوص نیت دوستانه و
برادرانه ابراز می داشتند. استقبال
پر شور و نیت نیک زعماء، مردمان
و نمایندگان مختلف جامعه
شورا های کبیر همه و همه مظهر
دوستی بی شائبه و تز لزل نا پذیر
بین مردمان جمهوری دموکراتیک
افغانستان و اتحاد جماهیر شوروی
سوسیالیستی میباشد که به طراز
نوین و عالی و برادرانه موجود
است و روز تاروز با ابعاد گسترده
تر وسعت میابد. و هکذا نمایانگر
همبستگی انقلابی و اصول بین المللیت
کارگری میباشد

رهبران دو کشور طی مذاکرات
شان که در فضای نهایت صمیمانه
و صراحت و رفقانه صورت گرفت
برجوانب مختلف دوستی دو کشور
و انکشاف هر چه بیشتر آن بحث
کردند و از پروسه این روابط و
دوستی که به کمال ایدآل رو به
وضوح هر چه بیشتر است، ابراز
رضایت نمودند. هکذا باید متذکر
شد که پس از پیروزی انقلاب
شکوهمند شور معاهده دوستی، حسن
عم جواهری، همبستگی و کمک
متقابل که در قوس ۱۳۵۷ بین
مملکتین منعقد شده است و مبنای
اصلی مذاکرات و اساس آنرا
تشکیل میداد با رضایت طرفین
تلقی شد. رهبران حزبی و دولتی
افغانستان تحت ریاست بهر لکارمل
منشی عمومی کمیته مرکزی حزب
دموکراتیک خلق افغانستان رئیس
شورای انقلابی و صدراعظم به دو-
ستان و رفقای اتحاد شوروی راجع
به موضوعات و کارهایی که در افغا-
نستان در جهت تحکیم مبانی انقلاب
فصله های پلینوم های دوم و سوم
مبارزه با ضد انقلاب صادر شده از
خارج، مبارزه علیه مداخلات خارجی
در امور داخلی افغانستان، درباره
استقرار سیاسی مملکت و تأمین
هر چه بیشتر وحدت حزب دمو-
کراتیک خلق افغانستان، معلومات
وسیع ارائه داشتند و همچنان از
کمک ها و مساعدت های دولتی
اتحاد شوروی، حزب کمونیست
لنینی شوروی و مردم دوست و قهر-
مان شوروی سپاس فراوان ابراز
شد. رهبران حزبی و دولتی جمهوری
دموکراتیک افغانستان در جریان
این مسافرت دوستانه با پیشرفت
های شگرف خلق شوروی در راه
اعمار جا معه بهروزی و بهزیستی
کامل از نزدیک آشنا شدند و همچنان
باید متذکر شد که طرفین آرزومندی

همه جانبه ایشانرا در مورد دوام همکاری دوستانه بین احزاب دو کشور یعنی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و حزب کمونیست اتحاد جماهیر شوروی سو سیالستی ابراز داشتند .

اتحاد شوروی همیشه به مردم افغانستان در راه اعمار زیر بنای اقتصادی جامعه افغانستان یاری رسانیده و این کمک ها ثمرات پر فیض بار آورده است. و در طی مذاکرات و معاهدات زعمای جمهوری موکراتیک افغانستان و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی علاقه مندی و رغبت شانرا در راه ادامه این همکاریها و عکذا رشد و تکامل و وسعت آن ابراز داشتند و در حال حاضر و آینده بصورت وسیع تر شاهد همکاری های دو کشور در زمینه های اقتصادی، تکنیکی، تجارتی، فرهنگی و سپورت، معارف و صحت عامه هستیم و خواهیم بود. عکذا پس از پیروزی انقلاب شکوهمند نور و بویژه پیروزی خیزش ظفرمند شش جلدی ۱۳۵۸ و آمدن مرحله نوین و تکاملی انقلاب موقوف اتحاد شوروی افغانستان در مورد مسائل بین المللی و منطقه کا ملا مشابیه است. این تشابیه نظریات در مورد مسائل بین المللی و منطقه در ملاقات ها و مذاکرات هیئات جمهوری دموکراتیک افغانستان تحت ریاست ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان و هیئات اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی تحت ریاست لیونید ایلیچ بریژنف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی و صدر هیئات رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی کا ملا محسوس بود. باقی دارد.

پیش گفتار

به تاریخ ۱۱ اسفند ۱۳۵۹، شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان تصویب کرد که مرور دو صد سال شمسی از وفات میا فقیر الله جلال آبادی علیه الرحمه تذکار و تجلیل شود.

باین موجب، پروژ ۹ د ل ۱۳۵۹، که برابر به سالگرد شمسی وفات میا فقیر الله جلال آبادی است يك مجلس علمی به مقصد بررسی بر زندگانی، آثار و افکار آن دانشمند گرامی تقدیر در کابل دایر خواهند شد و یکصد از دانشمندان کشور های دوست نیز در اشتراك خواهند داشت و یو نسکوبا افغانستان همکاری خواهد نمود، و در مطبوعات و رادیو و تلویزیون کشور، نشراتی باین مناسبت صورت خواهد گرفت.

ازینجاست که ضرورت معرفت سیمای نورانی این روشنفکر قرن هجده کشور، قبل از انعقاد سیمینار علمی ماه دلو امسال، لازم افتاد، تا اهل دانش و علاقمندان فرهنگ وطن، در باره زندگی میا فقیر الله حصارکی، جلال آبادی، نگر هاری ثم شکار پوری، و آثار و افکار او باخبر باشند، و به تحقیقات مزید دانشمندان که در زمان دایر شدن سیمینار باین خواهند شد، علاقه مشخصی بگیرند. چون وزارت اطلاعات و کلتور و اکادمی علوم افغانستان، بموجب فیصله شورای وزیران، مکلف به انعقاد این مجلس علمی می باشند، از یکصد دانشمندان منسوب باین دو مقام، و نیز از دیگر اهل علم و تحقیق، خوا هش کردیم یکصد مقالات اساسی در زمینه معرفت زندگانی و آثار و افکار این شخصیت علمی و عرفانی تهیه دارند، تا باین طریق وسایل ارتباط جمعی بتوانند پیش از سیمینار از روی این مقالات مطالب سودمند به علاقمندان برسانند.

به موجب فیصله مجلس مشترک وزارت اطلاعات و کلتور و اکادمی علوم افغانستان، این مقالات که اساسا جزء چند شماره ژوندون می باشد، ضمنا بصورت يك رساله جداگانه نیز صفحه بندی چاپ و وقایه گردیده قبل از سیمینار بدسترس عدد پیشتر خوانندگان گذاشته خواهد شد تا باین بزرگوار صاحب دل نا آشنا نباشند. (ژوندون)

شاگرد، میا فقیر الله استاد معرفی

می کند

انتخاب از مقدمه مکتوبات

بقلم گرد آورنده آن مجموعه

محمد فاضل انصاری

مریدو شاگرد میا فقیر الله جلال آبادی

بسم الله الرحمن الرحيم

جواهر الوداد

قصیده میرور که در مدینه منوره در مواجهه سرالله الاعظم علیه الصلوة والسلام خوانده و آنرا قبولیت آن ظاهر گردیده.

(سالی غیر ذالک ...)

حاجی الحرمین الشریفین ... حضرت ایشان ما، الحاج شاه فقیر الله بن عبد الرحمن، الحنفی، الرتاسی، الجلال آبادی، ثم الشکار.

پوری

کسب علوم و معارف رفوم نموده، و از اخلاق و مواجید ایشان بهره ور گردیده، و نسبت

حضور و شهود حضرات نقشبندیه، مع اخذ فیوضات و کمالات سایر طرق الهیه، از اصول و فروع حاصل کرده، و اجازات طرق مسطوره

فرا جنگ آورده، در آثناء تعلم فتوحات غیبیه، شرح عقاید صوفیه، بعضی طلبه، استدعا،

جمع مکاتیب عرفان اسالیب ظاهر کردند. در آن میان، اشارت به احقر رفت: قدم از سر ساخته

قیام بامتثال آن نمود! ...

والله سبحانه، عوالموفق!

یوهاند عبدالحی (حبیبی)

چگونه يك درویش صاحب دل، شهریاران سه کشور را بر آستانه خویش فراهم آورد؟

فقیر الله جلال آبادی

عارف و دانشمند

و مؤلف عصر ابدالی

تهی خمخانه ها کردند و رفتند

که باشد بر کفش از باده جامی

(مولانا جامی)

حریفان باده ها خوردند و رفتند

نمی بینم درین ایام جا می!

• • •

جلال و جمال و ابیم آمیخت!

دانش مردی که از خانواده رشو و تقواست دستم گرفت و کشان، کشان برد و گفت:

ببین! باری درین گوی، مکتب ابدالی بقصد زیارت این درویش میگذاشت!

من چون نیک دیدم، مناظر و دوره های تاریخ از نگاهم مانند پرده های سینما گذشت و عظمت

اسلاف پیادم آمد: که درویشی ساده پوش از شهر و دیار خود، بسر زمین دیگری می آید

به نیروی تقوا و اخلاق و انسان دوستی، ملیونها مردم را میرد و فرمانبردار خود می سازد، و چراغی

از عرفان و دانش می فروزد، که قرن ها فروزان می ماند و زوایای تاریک را روشن می سازد.

این مرد جلال آبادی مولود زمان نیست، که دوامیر اتودی مقل در هند و صوفیان در ایران

بعروج خود رسیده و عنقریب بسوی انحطاط قدم می برداشتند، قبایل افغانی که مدت ها زیر ستم

ستوران این دوقوه بزرگ شرقی و غربی کوبیده میشدند، از حیات کوچی گری قبیله ای کم کم به

تشکلات فیودالی نزدیک میگردیدند، و بصورت

در بهار سال ۱۹۵۷ (۱۳۳۶ هـ)، مراگندی برشکار پور، شهرستان سر زمین سند افتاد.

این شهر از نظر یکنفر جهانگرد مزایایی ندارد، و نمدر آن ابنیه بزرگ باستانی و چیز های قابل

دید موجود است، که نگاه سیاحان و جهانگردان را بخود جلب کند. ولی من بانگاه دیگری این

شهر را میدیدم، و هر کوچه و دیوار کینه آنرا بچشم انس و الفت می نگریستم، زیرا بمن معلوم

بود، که باری يك درویش وارسته سرزمین اجداد من، باین شهر آمده و در اینجا خانگاه

(خانقاه) کوچکی ساخته بود و جهانی را گرد آن فراهم آورده!

من میدانستم که سوزدل این عارف آتش نفس، باری از مجاری دریای سند تا آمویه،

جهانی را گرم داشته بود، و صبر فیوض این مرد بزرگوار، بر دل شهریاران و توانگران و مستمندان

و بینوایان تابیده بود. مردیکه از (حصارک) ننگرهار بر آمد و جهانی

را گرفت. صاحب دلی که دلبای ملیونها انسان را به تپش در آورد. حصارکی ای که حصار ظلمت و جهالت را فرو شکست، جلال آبادی ای که

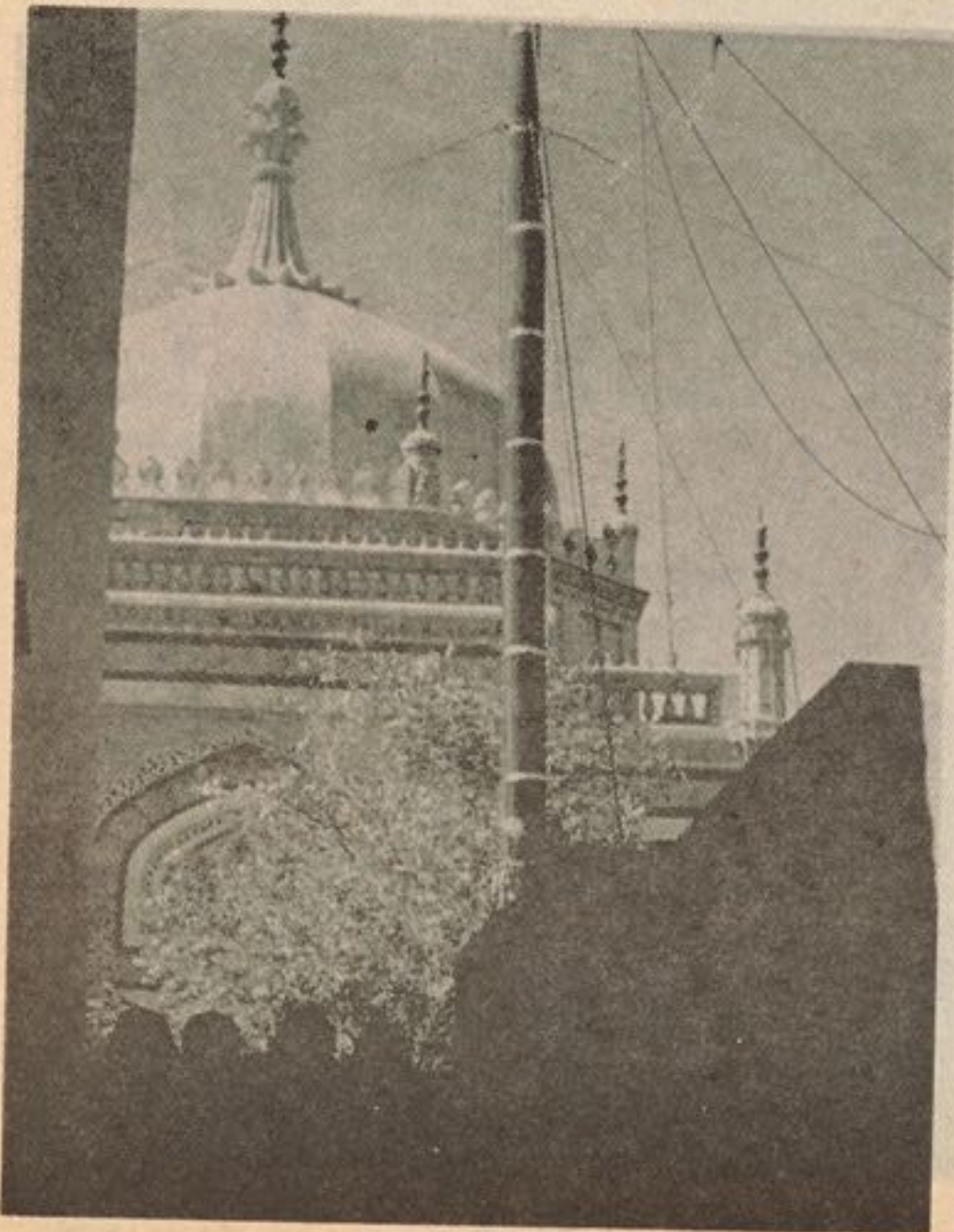
اصلاح طلب بود و از مکتوبات او پدید می‌آید، که بادر بآرامند شاهی در قندهار و امرای بلوچ و سند رابطه و مکاتبه داشت. و فرماندهان این کشور عابه‌وی ارادت داشتند، و بر آستان او سرادات فرومی آوردند، و بنا برین وی تنها یک رهنمای روحانی مردم نبود، بلکه در سیاست و جهان‌داری همه به ارباب اقتدار هدایت‌هایمیداد، و محیط زندگانی او دوره‌نسخ فیودالیزم و تشکیل سلطنت افغانی در قندهار است، که یکی از ارکان فکری این تحول مدنی بشمار می‌آید.

خوب، حالا باید دید که این شخصیت دانشمند و بارز از کجا پدید آمد و در کجا پرورش دید ؟

دودمان واجدادش کجا بودند ؟ در سرزمین گندها رای تاریخی، جاییکه دریای کابل از کوهساران بلند فروآمده و آب تمکین و وفار می‌گذرد و بیک طرف آن ستیغ‌های بلند سپی‌گون‌گری تاریخی (سپین غر کنونی) بازبایی دل‌انگیزی به نظر می‌آید، وادی‌های سرسبز و شادابی موجود است که گل‌های آن جمال خاصی دارد، و بهار آن از شکوفه نارنج عطرآگین است.

درین سرزمین روستایی‌نام (حصارک) تاکنون در جنوب جلال آباد کاین است و دو قرن قبل اندرینجا دودمان (سادات علوی) پسر می‌برد، که از آن مرد عرفان و دانش و مولف محقق

لفظاً ورق بزیند

گنبد مزار میافقی‌الله در شکارپور

عبدالرحمن جامی در سرشته طریقه خواجگان شرح داده. بنای این روش روحانی «بر توحید و تجرید دل از آگاهی بقی حق سبحانه و تعالی، و خلوت در انجمن است» که مرد عارف همواره با خدا آشنا و درین مردم محصور باشد به اصلاح جامعه و رهنمایی مردم بکوشد که : دایم، همه‌جا، با همه‌کس، در همه کار میدار نهفته چشم دل، جانب یار

این طریقت که یک نوع ریفرمی در اندیشه عارفانه و زاویه نشینی صوفیان بود، در مدت دو قرن از سر رفت و هند تا استانبول جهانی را گرفت، تا که شیخ احمد کابلی سر هنری آنرا با تشریحات عالمانه در افغانستان و هند روایی نام داد، و بعد از او، شاه ولی الله دهلوی در حدود ۱۱۵۰ ق در مدرسه خاص تفکر اجتماعی و سیاست اسلامی، فکر تعمیر نوین تمدن انسانی را در آثار مشهور خود مانند «حجة الله الباقه و بدو با زغه» و غیره نیک پروراند، که مفارن ظهور آثار انقلاب صنعتی در غرب و نهضت فکری (انقلاب کبیر فرانسه) و تحول اجتماعی بشر بود. از بنیاد سیاست مدنی و اصلاحات اجتماعی که بنام «ارتقا فات» بر اساس دین و تصوف اسلامی در آثار شاه ولی الله استوار شده، چنین پدید می‌آید، که مفکران و دانشمندان این عصر را توجه خاصی به امور سیاست و اصلاح جامعه معطوف بود، و بنا برین اکثر مکاتیب ولی‌الله صیغه سیاسی و اصلاحی دارد.

میافقی‌الله نیز از دسته چنین‌درویشان

خط و مهر میافقی‌الله به نسخه خطی نهج التعلیم آرشیف ملی

جریانات سیاسی و معنوی و روحانی برخوردارند، که یقیناً در حیات اجتماعی مأمور بوده و جزء لاینفک فرهنگ و تاریخ تفکر ما شمرده می‌شوند. درین زمان سلسله تدریس علوم منقول و معقول در مدارس مادر شهر غوروستاها ادامه داشت، یکن دانشمند اگر به خواندن و فرا گرفتن علوم دینی مانند تفسیر قرآن و احادیث نبوی و فقه و ادب عربی می‌پرداخت، حتماً قسمی از حکمت و منطق و کلام و فلسفه و ریاضی را نیز فرا میگرفت و درین تحصیل این علوم، بایک جریان عظیم فکری که جنبه فوی انسانی داشت یعنی تصوف و طریقت راه خدا، نیز برخورد می‌نمود، که این جریان معنوی و موضع اجتماعی و سیاسی و اقتصادی مردم نیز اثر عمیق داشت، یا اینکه تحول اوضاع اقتصادی و اجتماعی چنین جریان فکری را بوجود آورده و حرکت آنرا تسریع می نمود.

مهمترین جریان فکری این عصر در سرزمین های آسیای میانه، بشمول ماوراء النهر و خراسان (افغانستان) و نیم قاره هند، طریقت نقشبندی است که در حدود ۷۵۰ ق در خاکی بخارا و سمر قند نشو و نمایافته و در مملکت خراسان که پایتخت آن هرات بود، بوسیله مولانا یعقوب چرخ و خواجه عیدالله احرار و مولانا عبدالرحمن جامی و شیخ احمد کابلی (متوفی در سر هند ۱۰۳۴ ق) و دیگر رجال دانش و اندیشه و عرفان روایی یافته بود.

این طریقت که راه و روش زندگانی مبنی بر اصول اسلامی، مطابق تحول اقتصادی و معیشتی قرن هشتم هجری بود، عرفان و تصوف را برای اصلاح جامعه انسانی از زوایای اندیشه قراریت به آغوش اجتماع کشانید و قراریکه مولانا

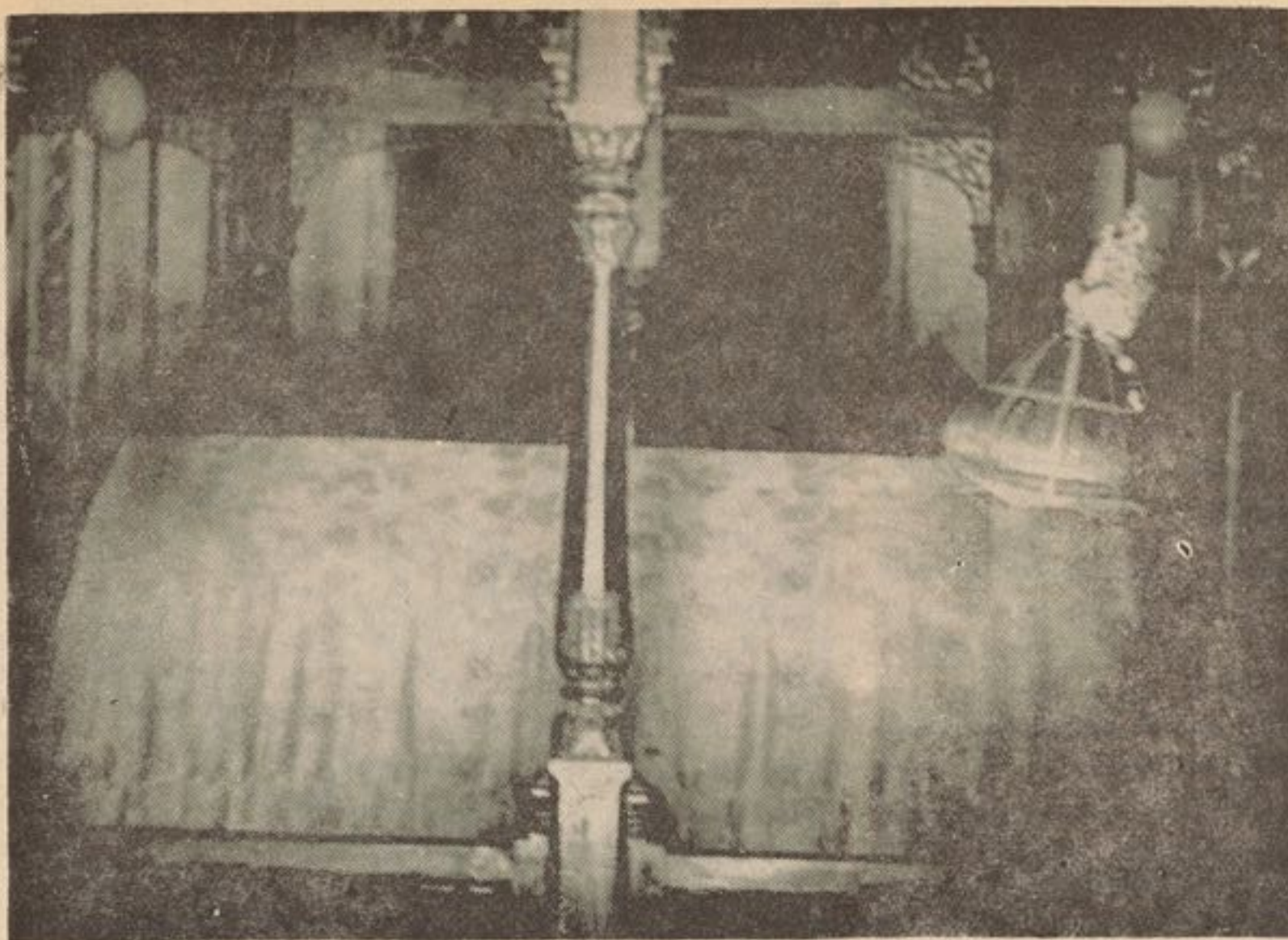
مجموعی در مقابل اشغالگران خارجی بیامی- ایستادند.

نهضت پیروشان در حدود ۹۴۰ ق) و بعد از آن حرکت خوشحال خان خٔنک (در حدود ۱۰۸۰ ق) و پس از آن نهضت آزادی بخش میریس‌خان در قندهار (حدود ۱۱۲۰ ق) نشانه بیداری های اجتماعی و سیاسی مردم ماست، که در سنه ۱۱۶۰ ق منتج به تشکیل سلطنت ابدالی (درانی) و جلوس احمد شاه بابا در قندهار گردید، و بنیاد افغانستان کنونی، گذاشته شد.

این دوره از حدود ۹۰۰ تا ۱۱۶۰ ق در تاریخ بیداری و آزادی خواهی مردم ما، زمان معتنا بای حریت‌زایی شمرده می‌شود، که مردم به تشکیلات مکمل تر اجتماعی و سیاسی پرداخته و بشرق و غرب به فتوحات روی آورده‌اند و بیک سلسله

خط و مهر میافقی‌الله بر نسخه خطی صحیح ترجمی سند

عکس مرقد میافقیرالله در شکارپور

مانند فقیر الله بن شاه عبدالرحمن بن شام
شمس الدین، پیش از سنه ۱۱۰۰ ق بدنیامد
و در افغانستان و هند علوم اسلامی خواند و در
ایام جوانی مردی عالم و محقق و نویسنده و عارف
خدا شناسی برآمد، وی مولد خود را حدود روتاس
و وطن خود را حصارک خاص و جلال آباد میداند
(مکتوبات چاپ لاهور ص ۲۷)

فقیرالله بعد از سفرهای طولانی در هند و
قندهار و ممالک عربی، زیارت حرمین شریفین
در طریقت نقشبندی بردست شیخ محمد مسعود
دایم الشهود پشاور و نقشبندی بیعت نمود، که
وی مرید شیخ محمد سعید لاهوری بود و محمد
سعید به وسیله شیخ سعدالله از حضرت آدم به نوری
خلیفه شیخ احمد فاروقی کابلی (تم سرهندی)
استفاضه کرده بود و چنین بنظر می آید، که
در ایام جوانی مقارن نفیست میرویس خان هوتک
به علم و هدایت خلق و عرفان خدا شہرت داشت
پته خزانه ۱۲۹.

شاید هم پابندی او به طریقت نقشبندی
پیش از سفر او مجاز واقع شده باشد.

میافقیرالله در تمام مسائل تصوف، مطالعات
وسعی داشت و در طریق عرفان عملاً سیر
کرده بود، و علاوه بر طریقت نقشبندیان در
طریقه قادریه نیز ماذون بود، و از آثار وی پدیدار
است که در علوم تفسیر و حدیث و فقه و تصوف
مرجع اهل روزگار و از نویسندگان علمای دیار
بود، وی بعد از سیر آفاق و انفس در حدود سال
۱۱۵۰ ق به شهر شکارپور سست آمد و خانگاہی را

که بعد از مرکز روحانی مردم سندو خراسان گردید
تاسیس نمود.
این سید آتش نفس حصارک جلال آباد، با احاطه
کامل علمی و روحانی و با نیرویی که فیاض ازل
از علم و اخلاق و خدا شناسی به وی بخشیده
بود، بر قلوب ملیونها نفوس سر زمین سند

تایشاور و لاهور و کرانیهای آمویه و هرات و
قندهار تا بحیره عرب دست یافت و هزاران
نفر مشتاق و عقیدت گیش، از آقاصی دیار، براستانه
ایسن درویش حاضری آمدند و فیض میبردند،
اخلاق می آموختند و بروشنی عرفان لایز
میگشتند.

در آنوقت احمد شاه ابدالی (درانی) مرد
بزرگ تاریخ افغانستان در قندهار شالوده
سلطنت بزرگی را باز گذاشت، که در قلات
بلوچ نصیرخان و در سند فرمانروایان کلپوره
در اطاعت آن حکم می رانندند، و محمد سرفراز -
خان امیر ایشان بود، و هم در مکران محبت خان
بلوچ حکمداری داشت، جای تعجب است که
این هر چهار نفر حکمرانان عصر، از قندهار
و سند و قلات و مکران عرض ارادت خود را بر -
آستانه این درویش صاحب دل کردند.

در چنین حال فقیرالله مدتها رهنمای خلق
بود و از مکتوبات وی آشکار است، که احمدشاه
ابدالی از قندهار به وی نامه ارادت نوشتی و جواب
گرفت، همچنان به حکمرانان سند و بلوچ، نامه
های هدایت آمیز دارد.

از اسلاف شنیده ام: که وقتی احمدشاه بابا
بدعوت شاه ولی الله دهلوی و مسلمانان هند
و موافقت میافقیرالله و میاعمر چمکنی (پشاور)
عزم جهاد مقابل مرهته را در هند نمود و خواست
که شاهان شکست خورده مغولیه دهلوی و مردم
هند را از خطر بزرگ تشت و خانه جنگی (۱)
بقیه در صفحه ۸۵

(۱) شاه ولی الله دهلوی در مکتوبی که بنام
احمد شاه درانی نوشته، سیاست و وضع اداری
سلطنت دهلوی را در آن عصر بمنزله (لمب صبیان)
شمرده است «مکتوبات ص ۱۲»

عکس مدخل مزار میافقیرالله در شکارپور

کار خانوادہ

به دوش کیست

زن یا مرد؟

چرا با هم در امور منزل سهم نگیریم

آیا اطفال تنها به نوازش و محبت مادر احتیاج دارند؟

پدران غیر از بیرون منزل دیگر چه

بکنند؟

وظایف و مسوولیت های پدر در برابر خانواده اش هر چه از مسوولیت های خانواده گویا شده است با نام مادر تمام گردیده و به ندرت از وظایف و مسوولیت های پدر صحبت میشود. این دلیل آن نیست که پدر در برابر زن نسبت به چگونگی وضع حمل و زایمان، روش نگهداری سلامت جسمی و روحی مادر و نوزاد، طرز رشد و نمو نوزاد، و تربیه و پرورشش کودک وظیفه و مسوولیتی بعهده ندارد بلکه پدران بر علاوه وظایف خارج از منزل باید در همه کارهای منزل و خاصا تربیه و پرورشش کودکان سهم فعال داشته باشند. هیچ دلیلی وجود ندارد که پدران مانند مادران قادر به انجام امور منزل نبوده و سهم مساوی در نگهداری و پرورشش کودکان نداشته باشند. پدران با طرز و مفکوره های متفاوت در کارهای منزل حصه میگیرند. بعضی ها با داشتن مفکوره کمک با خانم و گروهی همراه با حسن مسوولیت در برابر خانم و کودکان، پاره ای از کارهای منزل را انجام میدهند.

وظایف منزل باید همراه با روحیه همکاری انجام داده شود. حقیقتا گروهی انبوه از پدران با

وجود داشتن وظایف خارج منزل سهمی بارز در تربیه و پرورشش کودکان و اجرای امور منزل نمی گیرند.

گروهی از پدران نیکه به مفکوره سهمگیری در نگهداری و پرورشش نوزاد و کودک آشنایی ندارند می گویند، و انتظار میکشیم تا نوزاد ما شبیه انسان شود. اما این گروه پدران وقت گرانها را در انتظار بی جا از دست میدهند. در حالیکه پدران در انتظار به سر میبرند، و برای پدری در حال انتظار دشوار خواهد بود تا به پایه مادری با تجربه رسیدگی نموده و موقوف مساوی بحیث یک پدر فعال در امور مربوط به پرورشش نوزاد داشته باشد.

فکر میکنم که یک پدر با داشتن وظیفه خارج منزل - با وجود اینکه خانمش در منزل به سر می برد - به بهترین وجه با کودک کان و خانم خود سازشی خواهد کرد اگر نصف و یا قسمت بیشتر اداره و نظم کودکان و امور منزل را بدوشش گیرد. چون قدرت رهنمایی و ضمیر و حوصله

مادر معمولا در ختم روز به سر میرسد، بر پدر لازمست تا وظیفه رهنمایی کودک کان را بعد از ختم مصروفیت روزانه خود عهده دار شود. این روش سبب پیدایش تنوع در طرز اداره و نظم منزل شده که کودکان از این تنوع لذت برده و مستفید میشوند.

وقتی که پدر سهم روزانه خود را بصورت معمول در منزل انجام می دهد، معنی آنرا نمیدهد که محض از بار سنگین وظایف خانم خود میکاهد. بلکه یاری با خانم و تشریک مساعی در انجام دادن امور منزل که خانم در طول روز به تنهایی انجام میدهد، مینماید. این روش پدر ثابت میسازد که وی معتقد است تشریک مساعی اش در اجرای پاره ای از امور منزل سبب بهبودی و خوشبختی فامیل میشود.

یکی از وقایع مهم زندگی زن و شوهر همانا ورود فرزند جدید می باشد - صرف نظر از اینکه او این فرزند است و یا هشتمین و نهمین و دهمین. زن و شوهر هر دو با مسایل نو، دگرگونی های تازه و دشواری های جدید رو برو می شوند که باید برای مقابله با آنها آماده باشند.

شما که پدر میشوید برمسوولیت شما نسبت به خانواده و اعضای آن بیشتر میگردد. گذشته از این مسوولیت ها، تلاش شما در کسب تجربه، حفظ و نگهداری تعداد، تربیه و پرورشش کودک زیاد میشود. اینها همه برای گروهی از پدران دردسری بیش نیست.

اما برای پدران واقعی در مقابل تمام زحمات و تکالیف، خوشی و لذت آور است. و این گروه پدران عقیده دارند که این خوشی و لذت تمام تکالیف، زحمات و مشکلات را جبران میکند.

وظایف و مسوولیت های پدران از نخستین مرحله حاملگی مادر آغاز میشود. شما که خانم حامله

دارید باید اعتماد او را بخود جلب کرده به زندگی دلگرم و به دنیا آوردن کودک امید وارش کنید. زیرا این وضعیت شما دارای ارزش زیاد بوده و در غیر آن انتظار نوزاد سالم را نداشته باشید.

اینرا باید بخاطر داشته باشید که خانمها در دوران حاملگی از بقیه در صفحه ۴۷

هیكل استادہ مجسمہ رب النور سوریا هزاره بغل مكشوفه سال ۱۳۵۸ كوتل خیرخانه

نظر محمد عزیز

كشوف مجسمه سوریا در كوتل خیر خانه معروف كلتور و فرهنگ آریاناى

كبدیر

هما نظور یکه آریا یسی ها در
آریاناویچه از تمدن وفر هنگ غنی
برخوردار بودند در آخر ینش مظاهر
وبدیده های عنعنوی شان، سر آمد
بسا ملل گیتی به شمار میرفتند
پهنای وسیع قلمرو آریا نای کبیر
که به ایالات مختلفی انقسام یافته
بود، با ختر قدیم بحیث یکی از
این ایالات با داشتن کوه های سر
بفلك کشیده، آسمان تیلگون،
شفاف، قله های شامخ و سرزمین
شاداب، در تمدن مردمان این خطه
باستانی یعنی آریا نای کبیر تأثیر ی
بسمزای داشته است. بدین ملحوظ
مردمان آریا یی قبل از مهاجرت های

پیمم در آسیای مر کزی دره ولید
رول عمده داشته و افزا و آلات زراعتی و
فلاحتی، رزمی و بز می از خود به
یادگار باقی مانده اند.
پدیده مذهبی و سنن قدیمه با
ختری علاوه از پرستش اناهیستا
ناهید، الهه سر سبزی و خر می یکی
هم سوریا بود. چنانچه در یکی از
قابهای که روی آن ملمع طلا شده و
نمایندگی از رب النوع آسیای صغیر می
نماید و بنام رب النوع سیبل معروف
است از آریا خا تم کشف و در آن
سمبول رب النوع سوریا چند رایا
«ماو» را که مهتاب معنی میدهند
وضوح مشا عده کرد. به گفته زائر
چینا یی معا بدی زرد شتی و سور -
یایی در با ختر و در شمال گندها را
کی - آن - تو - لو برای نیا یشس
طلبی زیا دی داشت و از طرف شاه
منطقه در حمایت بود. بعضی
عا عقیده دارند که در سده های
ششم و هفتم میلادی کا بل و نواحی
آن قسمتی از ساحت شرقی
ساحه لامبا کی ویا لامبا که یا
لغمان و سرو بی فعلی تحت قلمرو
شاه کا پیسا بود که با گویتشاه
های هندی در جدال بوده و سرزمین
های جنوبی را از آن گرفته بود
دانشمندان برین عقیده اند که
ناگاره از ولا میا کی تحت تصرف
کنگیلای یفتلی قرار داشت، همین
طور هیوان - سا نک از عنصر
سوریا در سونا گرو معبد زون یا
سونا یادآور شده و از بت های سمین
باتسمیه های محافل و مراجع دین
سوریا یی اطلاعات مفیدی ارا نه
میدارد. کشف ساحه کو تل خیر -
خانه دوازده کیلو متری شمال کا بل
که دروا قع يك معبد آفتاب پر -
ستی سوریا یی است باید سست
آمدن مجسمه سوریا که در سال
۱۹۳۴ توسط دانشمندان فرانسوی
کرل و ژوزف هاکن کشف گردید
نظر یا تی را در عمل پیا ده نمود که
بصور ت مختصر در این مورد شرحی
رالزم خواهد دانست.
كشوف مجسمه سوریا در ۱۹۸۰ از
كوتل خیر خانه .
این مجسمه که بالای کر سی روی
کا دی قرار گرفته باتاجی سه شاخه
خوفیته مزین گردیده در سر آن
مجسمه به مشا عده میرسد، بالباس
مزمین بامبره های مروارید و يك
حمیل گل و موزه های سواری و جنگی
مرصع بادو مو گل یعنی مو گل خیر و
بسمزای داشته است. بدین ملحوظ
سوریا در مقابل ارواح اهریمن

یعنی این دو مو کل به نامپسای دنده و پینگله بوده و توسط ارون- یارو، نا واسپها در حالت پرواز مشا- هده میشود. در همین جا دا نشمندان موجودیت دو مجسمه بزرگی دیگری رابه اساس سه سکوی که در آنجا موجود بود تایید میکند که صرف یکی از آنها دو پای ساق آن به بعد مشاعده میشود و نگهبان یا محافظ نیز در طرف چپ آن قرار دارد. اتاق های برای نیایش در این معبد بنظر رسیده که شاید پیروان دین سوریایی باشد یا باشند گان معبد بوده باشند. به عین متوال در سال ۱۳۵۸-۱۹۸۰ مجسمه دیگر سوریای بصورت تصادفی از کوتل خیرخانه مر بوط به ساحه هزاره بغل کشف گردید که از نظر تیپ و بعضی مشخصات، ارتباط خویش را از نظر دوره مر بوط بدوره شاهان کابل یا یفتلی ها میرساند مجسمه مذکور بصورت ایستاده بوده و دودست آن در مقابل سینه طوری قرار دارد که دو تسمه یا قبضه بدستش بوده باشد.

در وسط دامنه حمیلی مملو از گلهای قرار دارد دو تسمه سلاح مانند شمشیر در ران چپ آن باجوا هر مزین کشا نیده شده است و بالای آن در دو قسمت ساعد و بازو ها بصورت چین خورده همواره گردیده است. دارای موزه ها یا چموس های سواری اسب بوده و سطح فوقانی آن توسط دانه های قیمتی بصورت منظم زیب و زینت گردیده است. ویر- عکس مجسمه مکشوفه سال ۱۹۳۴ کوتل خیرخانه دارای تاجی چند ضلعی و مشبك بوده و در وسط توسط پرنده شاید طاووس که حمیلی در گردنش ملاحظه میشود با یک فیته که مملو از مروارید هاست به مشا هده می رسد. موهای مجعد آن در قسمت شانه فروز آمده و در گردنش دو قطار چمبول به سبک سکه های یفتلی و بعضا ساسانی به نظر میرسد. همانطور- ریکه قبلا گفتیم بقایای این آئین مهر پرستی تا قرن هشت در کشور و تا قرن چهاردهم هنوز هم در هندو- ستان مورد تقدیس بود که توسط همین آریایی های مهاجر در آنجا انتقال داده شده و بعد ها یفتلی هادر این آئین گرایش بیشتر حاصل نمودند و به اساس نظریات مور- خین و شرق شناسان، یفتلی خود

از آنکه آخرین بقایای کوشانیان را در شمال هند و کشمیر مضمحل می سازند و بطرف جنوب و بخصوص در قسمت وسطی هندوستان یعنی ملوا پیش میروند. نه تنها به بودیزم گرایش حاصل مینمایند بلکه آئین باخود آورده یعنی سوریالیزم را نیز بخش مینمایند. ابوریحان البیرونی از طائفه ترکهای شمالی نیز یاد آور میشود که با یفتلی ها البته در اینجا مطابقت نداشته ولی هم وقتی شاهان کابل غزنه و زابلستان قرار می

حدود دوسه سی هجری از شاهان سیران و شیران کابل و با میان تند کراتی بعمل آورده که در آخر نام شان کلمه شاه را تصاحب کرده اند بهر صورت کلمه شاه در مورد شاهان و حکمرانان یفتلی هنوز هم مغشوش نبوده زیرا در یکی از کتیبه هامسا القابی را در میا بیم که در آن از شاه شاهان، شاه تورانا، شاه می جبولاذگری به عمل آمده است. این القاب نیز صدق میکند که یفتلی ها مدتی که حکمرانان هندو-

قسمتی از مجسمه سوریانانگهبانهای آن مکشوفه کوتل خیرخانه سال ۱۹۸۰

ستان بودند از آنجا با خود به شمال غرب آن کشور این اسماء را انتقال داده اند ولی از نظر علم باستان شناسی در مورد تکنیک هنرهای زیبا، تشابهاتیکه در مجسمه سوری و ساسانی مجسمه های هم تیپ آن به نظر میرسد، این شباهت ها در معابد و مغاره های بامیان در نقوش دیواری و در معابد و در باز یافت شده ها چون سکه های یفتلی و نیکی شاهان و شاهان که به حکمرانان پان گرجستان

گیرند و در متون و کتیبه های مکشوفه شاهان کابل و کابل شاهان و ترکی شاهان گفته اند از این گفته برمیاید که در قدیم و گذشته ها هر طائفه که حکمرانان سرزمین کوو فی یا کابل میبود به شاه منسوب میشد ولی فرقی بین هندو شاهان و ترکی شاهان از کلمات والقباب اولی پیدا است که فرقی در میان شان موجود بوده و مورخین عرب مانند یعقوبی بلادری عبید الله بن خرداد به در

منسوب شده اند وجود دارد، ارتباط بدوره یفتلی گرفته چنانچه بستن دیدادیم یا فیته های موها نه تنها در سکه های یفتلی دیده شده بلکه در عقب سر مجسمه های منگی مکشوفه کوتل خیرخانه، سکندر تپه گردیز و سکه بتکاری سوات بخوبی ملاحظه میشود بادر که این مساله میتوان گفت که در دوره یفتلی به همان معیار یک آئین آفتاب پرستش مورد پرستش بود درار تقا و حفاظت سایر ادیان مانند شیوائزم، برهمینیزم، و بودیزم نیز احترام گذاشته شده و دوشادوش این ادیان آئین مهر پرستی و یاسوریا نیز مورد قبول جدی قرار گرفته و این آئین آنقدر در کلتور و

زبان این ناحیت تا نیری وار دهنده که تاکنون از اسما و طرز العمل زبان آنها پیوند عمیقی با این سرزمین ها را با معتقدات و خصایص دوره قبلی میتوان بخوبی ملاحظه کرد مثلا همانطور یک گفته آمدم آنها بیکه کلان، حکمرانان و یا حاکم منطقه بودند بنام میر، میرا و غیره یاد میشدند روی این ملحوظ دیانت سوریایی تا قرن دهم میلادی نیز رواج بیشتر داشته پیروان زیاد دی بدست آورد. و یکبار دیگر قدیمترین سنن و معتقدات شاهانرا احیا نموده است. همانطور یکبار در پرستش سوریای مبادرت ورزیده اند در تایید و پرستش مهتاب ماووه یا این تسمیه در اواخر سده یازدهم شانزد هم از آن اقتباسات زیاده وجود دارد. امپراتوران کوشانی نظیر کنشکاه و هویشکاه عنصر سوری و دین وی را پذیرفته و در مسکوکات شان هیکل سوری یا را بضر برسانیده اند. در متون یونانی فرزند دیاووس «زوس» به ذکر رفته است.

بدین ملحوظ آئین مهر پرستی در فرهنگ آریایی ویدی قدما متبیش از یک هزار و چهار صد سال قبل از تولد حضرت مسیح داشته و در پهلوی ادیان و مذاهب دیگری آریایی مخصوصا آتشی پرستی که رب النوع وارو نا متعلق به آن است در پهنای عظیم کرانه های سند و هند، وادی های وسطی هندوستان و جنوب هندو کشش ترویج داشته که بصورت متوالی اکثر پدیده های این عنصر تاکنون در لابلای فرهنگ بقیه در صفحه ۴۶

یک بر سر پول و درگت ریاضه

پیوسته بگذاشته

آصف فکرت

پرنده کو چکی که روی درخت
توت از شاخی به شاخی می پرید
می خواند :
- کوکو کو !

صید هوس شد م کو !
به خاطر طعمه یی ،
بند قفس شد م کو !

روز ها در تقلا ی خسته کنند ه
بی سیری می شد ند . همه بینوایان
(لونا)) ، مثلی اینکه به خودشان
مصیبتی وارد آمده با شد در غم و
نا راحتی دو نانا شریک بودند
از همه گذشته چگونگی ها لای
در برابر چنین واقعه نشنید نی
می توانستند خاموش بمانند ؟
آنان می دانستند پول پیدا کردن
چه دشوار است ! آنان مزره
نان تلخ کار را چشیده بودند .

آنان شب ها به دشواری خوابیده
بودند و به این حساب در برابر
بد بختی دیگران نمی توانستند بی
تفاوت بمانند . نه ! هزار بار نه ! آنان
هرگز چنین کاری نمی کردند . بیچارگان
بیچارگان را مدد گارند . آنان
با رخت شویی و آشپزی در خانه
دولتمندان ، با سرگردانی
در جاده ها یا با کار در کلبه های
خودشان می دیدند که زندگی
آسان نیست . هنگام کار آنان
مجبور بودند اهانت و دشنام از بابان
خود را تحمل کنند و برای اینکه
پولی به دست آرند خود را از همه
چیز محروم نمایند . آنان بیش
از استحقاق شان متحمل رنج و
مشقت گردیده بودند . و تنها خدا
میدانست که بار ها چه کار های

با مشقتی انجام داده بودند . تا
چند پول به دست آرند و شکم های
شان را پر کنند .
ترس از تهدید ((دو نانا)) سر-
تا سر شهر را فرا گرفته بود
این باریک شکایت نبود بلکه یک
تهدید ترس آورده بود . ((دو نانا))
می گفت :

سعدا کرده ام ، عذر کرده ام ،
نا لیده ام ، به خاطر پولم . اما از
هیچ جا جوابی نشنیده ام . حالا
دیگر نگو بید که من یک جا دو گرم ،
می شنوید ؟ می روم به دیار جا-
دو گران . بنا براین دیگر شکوه
نکنید . هرکس پولم را گرفته
خواهد مرد ... نفرین کرده ام .
ترس از مرگ تمام محله را
فرا گرفته بود . ((دو نانا)) نفرین
کرده بود .

((موسو کو)) با تمام دلیل ها
و برهان های مادر کلان و عمه اش
بیش از آن نمی توانست در برابر
نا لیه ها و فریاد های ((دو نانا))
مقاومت کند . نفرین های همسایه
گوش ها یش را آزار می داد .
شما همه مردمی که کار می
کنید که رنج بینوایان را می
دانید آنچه را که می پالم پنهان
نکنید .

هوس رخت های نو و جوا-
هرات گران بهارا همه به اعماق
دوزخ سپرد . او بار دیگر از پس
دادن پول به ((دو نانا)) با مادر
کلان و عمه اش صحبت کرد ، ولی
هر دویشان گفتند :
- نه ، نه ! احق نشو .

وباز هم مثل گذشته با او مخا-
لفت کردند . ولی با همه ((موسو کو))
می خواست پولی را که یافته
بود به صاحبش مسترد کند . فکر
نمی کرد که عمه و مادر کلا نشموا-
فقتند یا نه !
((موسو کو)) با لحن معنی داری
آغاز کرد :

- عمه ! شنیدید یه ((دو نانا)) چه
می گفت ؟
- بلی شنیدیم . بگذار هر جادویی
می خواهد بکند . بگذار .
- اما او شوخی نمی کند . نفرین
می کند .

ولی پیرزن آرزو نداشت که این
پول را مفت از دست دهد ! و گفت :
- ببین ! آیا این پول دست ما-
یت زامی سوزاند . این یاوه گو یی
ها را فراموش کن ، این گپ ها را
باد می برد . من دیروز به دنیا
نیا آمده ام .

می فهمی ؟
- سولی ، مادر کلان ...
- فراموش کن . فکرش را هم
نکن . این همه ترس برای چه ؟ اگر
دزدی کردیم یا بدتر سیم و منتظر
خطر باشیم ولی تو تنها کاری که
کردی پول را از کنار راه یافتی
و برداشتی .

او تنها گپ می زند . دروغ می
گوید . هیچ کاری نمی کند . پول
را از دست نده . اگر خودش
چنین پولی را می یافت فکر می
کنی پس می داد ؟
خوی نیک موسو کو بار دیگر
همه این استدلال ها را رد کرد

دختر بیچاره !
و جدا نش او را آزار می داد ،
این حالت گویا او را در میان
آتش قرار داده بود .

در حالیکه غرق در اندیشه
های گوناگون بود ناگهان متوجه
شد که مقابل دروازه چیری ((دو نانا))
ایستاده است . آیا با یست داخل
شود یا نه ؟ به چه بهانه داخل
شود ؟ بلی ، چه بهانه ؟
نه ، یقیناً نمی توانست .

این بار خانواده او نه بلکه خود-
ش بود که تصمیم گرفت دقیق تر
فکر کند . او خجالت می کشید
عمیقاً شرمسار بود که این پول
لعنتی آرا مش او را از او گرفته
بود .

((دو نانا)) همه تقاضا ها و
تهدید ها را انجام داد . ولی پولی
پیدا نشد . حالا تنها يك راه باقی
بود . نفرین برای انتقام . نفرین
برای مرگ آنکس که پول
گرفته بود .

آیا دو نانا می گذاشت تا با
پولی که با مشقت و قربانی
پیدا کرده بود دیگر عیش و
نوش کند ؟ نه ! با یست چنین می
شد . تمام مردم قبیله زاری ها ،
تقاضا ها و نفرین های او را شنیده
بودند . همه بیچارگی و بینوایی
او را می دانستند . حالا با یست
نفرین می کرد .

یاسین و یوسف و زکریا و یحیی

دو نانا به امیر یز رفت . آنجا ما هر گفت :
چنانکه می گفتند ((دونانا)) بهترین
جا دو گر ها را می توانست بیابد
با کمک جمبا مبی (ارواح شیطانی)
آنان خیلی زود گناهکار را به آن
دنیا می فرستادند .
دو نانا به یکی از جا دو گران
آمده ام تا با بزرگان و اجداد
شان گپ بز نم . از شما می خواهم
ارواح شیطانی را فرود بیاورید
تا پولی گمشده مرا پیدا کنند
نیروی خود را به کار برید تا بزرگ
گان و اجداد شان به سرعت
عمل کنند .
او به محله جا دو گران رفت ،
دست ها را بر زمین کوفت و برای
انتقام سوگند یاد کرد :
« از شما ((هونجی)) و «ونجی»
، «میونی کانگو» و رب النوع بزرگ
تقاضای عدالت می کنم . هشت
روز گریه کرده ام . برای پولی
گمشده ام هر جا رسیدم ام گریه
کردم . ام .
و لی هیچکس جوابم را نداد .
است . آنها که حال مرا دید ه اند ،
آنها که زاری مرا شنید ه اند . ای
بقیه دو صفحه ۵۶

در بسیار از کشورها مسأله آب هنوز بدرستی حل نشده است
یک برسوم ساکنان کره خاکی از دسترسی به آب صحت محروم
اند.

آب و زندگی

کنترل آب های محیطی

پژوهش
وبر گردانی

از دکتر نصیر احمد ابوی

در مورد آب و اهمیت آن هر قدر بگوئیم باز هم نگفته ایم میتوان گفت آب عنصر حیاتی است، شما می توانید به اهمیت آن بیشتر متوجه شوید، غالباً آب را حیات می شناسند و زندگی را بدون آب ناممکن.

بهداشت آب در وقایع و پیش گیری بیمارهای واگیر گرو میزل خیلی ارزنده دارد.

امروز با پیشرفت سر سام آور ساینس و تکنالوژی و اعمار فابریکه ها هر چه بیشتر در آرایش

آب های زیر زمینی فرو نش رو نما شده است.

بدین روال زمانیکه آبهای مناطق صنعتی وارد زمین های زراعتی می گردد گیاهان و نباتات خوراکی را آلوده می سازد به عنوان مثال افزایش عنصر کدیم در گیاهان خوراکی به عنوان سم عمل کرده و بیماری بی را بنام « ایتای - ایتای » بمیان میاورد درینصورت میبینیم که سم بسپو لت در بشقابسی از غذا مقابل مصرف کننده قرار می گیرد.

عدم وسایل درست آبرسانی، نبودن سیستم های کانالیزاسیون و ذخیره نادرست آب بصورت دوا م دار، دام ها و انسان ها را در معرض بیماری

های شدید قرار میدهند. و هم شرایط خیلی بدو ابتدایی آبیاری در روستاها (آبیاری سنتی) باعث آلودگی آب می شود.

آب زمین خود را در دو ران بدون توقف می یا بدوی از بالای سطوح آبدار زمین بویژه از ابحار تبخیر می نماید، بدینگونه هوا را مرطوب می نماید و در نتیجه تشکلات برها را ممکن ساخته و دوباره از ابر باران، بر فزائده زمین فرو می آید. درین جا آب زمین یک بخش سه گانه را روبرو می شود به این مفهوم که $\frac{2}{1}$ آب تبخیر می شود، $\frac{3}{1}$ آن به دریاها و جوها سرازیر گردیده و بسوی ابحار، خلیج ها، جبهیل و پس روان می شود و $\frac{5}{1}$ آب در زمین، آب زیر زمینی رامیسازد آب در پهلوی هوا بحیث و سیله زندگی خیلی بر اهمیت میباشند هر دو قرار فلسفه ی طبیعی قدامت بحیث عناصر (مواد اولیه) بشمار می روند که گیتی را ساخته اند.

متابولو لیزم (معاوضه موادی) رول سا زنده بازی می کند. با یسد دانست نصف ما لیکول ها ی آب بدن در ۸ روز تعویض می شوند کمی آب در جسم تا تیر نا گوار دارد و پس از تقریباً ۷ روز آب نخوردن انسان ترا به مرگ می کشاند در حالیکه بر خلاف گر سنگی تا انگا هیکه آب در اختیار با شد هفته ها تحمل می شود البته حالت تغذی نیز یک سهم با رزی دارد.

بهداشت آب بخشی مهمی از حفظ الصحة را میسازد و این بخش در طب و قایه پی رول ارزنده دارد برای بهداشت متاسفانه یک تعریف جامع و موجود نیست ولی دانش مجموعی چندین جابسه مختلف طب حیوانی و انسانی است.

ازین نگاه دانش مجموعی پنداشته می شود. امروز بهداشت آب با میکرو بیولوژی و ابید مولوژی نزدیکی زیاد دارد و همه عوامل زیانمند را از بین می برد. بهداشت آب، بهداشت عمومی، بهداشت تغذی و کنترول بیماری های زوئوس (بیماری های مشترک انسانها و حیوانات) و روش های مجادله با بیماری های مسری ارتباط ناگسستی دارند. بهر حال بهداشت

آب فرد را در مرکز قرار داده و عواملی را در اطراف آن می جوید که زیان مندی را بنیانیاورد.

انتخاب و تنظیم منابع آبرسانی یکی از وظایف پس عمده موسسات صحت عامه میباشند پس لازم است که تمام منابع آب ها مورد مطالعه و بررسی قرار گیرد.

دوروش آرایش آب بایستی صورت گیرد.

زردشت در سینا میگوید (آب را پاک نگهدا رید و آلوده اش و نسا زید).

تمام عملیه ها در عضویت در محلول های عضوی آبی صورت می گیرد. نظر به سن حیوانات جسم شان از ۷۸-۴۰ درصد از آب ساخته شده است. در حالیکه هر قدر سن بیشتر می رود نیاز به آب کمتر می شود. آب مهمترین حلال محسوب می گردد و عامل اصلی تشکیل دهنده ی انساج میباشد آب در تمام مراحل

(-) با بهداشت آب می توان به پیشگیری بیماری های گرو هسی دست یافت .

(-) چگونه میتوان منابع بیماری هارا از بین برد ؟ مگر نگفته اند بهترین تدای، تدای نکردن با دارو ست ؟

(-) چگونه میتوان با کنترل آب های محیطی بیماری های را گستر مشترک بین انسان ها و دامها را مهار کرد؟

(-) بهداشت آب دانش مجموعی چندین جنبه مختلف طب حیوانی و انسانی است .

سزددشت میگوید : « آبرا پاک نگهدارید و آلوده اش نسازید .

سازمان مواد خو را کی جها ن سال ها در تلاش بوده است که به این موفقیت دست یابد . از

آزمایش کیمیا ئی و آزمایش باکتری و لوژی یکی (انگیزنده شنا سی) .

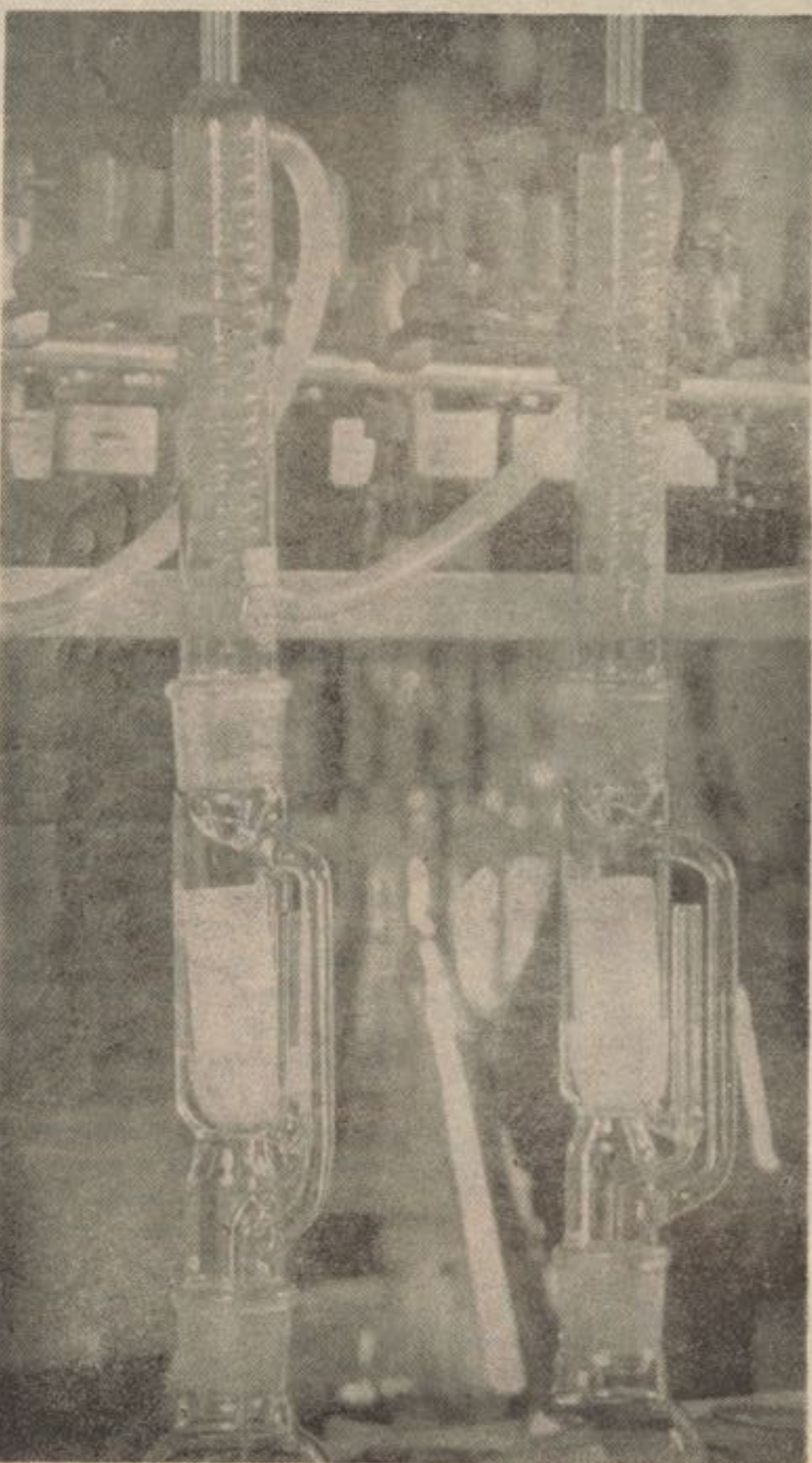
در بهلولی آن برای تثبیت آب صحنی را جمع به خصوصیات آب شفا سی بهداشتی و توپو گرافی جمع آوری شده مواد کیمیا ئی چون نترات ها، نایترا یت ها، آمونی ا، سلفات ها، کلریم، مگنیزیم سلیکان در آب تثبیت بشوند .

ترکیب کیمیا ئی آب های افغانستان متفاوت است و این اختلاف مر بوط به نوعیت منابع آب های سطحی و زیر زمینی و هم چنان شرایط طبیعی اقلیمی چون درجه حرارت هوا، مقدار بارندگی و غیره می باشد آب های افغانستان از نوع سو دیم و پو تا شیم می باشد . باید گفت معاینات کیمیا ئی آب بطور متداوم باید صورت گیرد . تا با این کار از یکطرف کمیت مقدار یسر املاح در فصول مختلف سال مد نظر گرفته شود از سوی دیگر خصوصیات کامل و دقیق منابع آبی تعیین گردد . از جانبی مطالعه دوا مدار و عمیق و منظم آب ها برای ما این امکان را میدهد که با قیام در ست علمی از نظر بهداشتی بدست آریم و این امر قیام برای انتخاب منابع آب جهت ایجاد گسترش پروژه های نو تاسیس صنعتی و شهری کمک به سزایی میکند باید گفت مواد کیمیا ئی فوق شامل گاز ها، مواد معلق ، و املاح آب میگردند .

بهر حال پرا بلم محیط زیست سال ها است که از طرف مطبوعات جها ن عنوان شده و به جها نیان اخطار می کنند تا برای مهار نمودن بیماری های مسری از آب پاک و صحنی استفاده نمانند .

گذشته های دور به این سو مو- ضوع جالب و داغ دانشمندان بین المللی ، آنها ئیکه برای سلا- متی جها نیان می اندیشند اولتر از همه مساله بهداشت آب و جلوگیری گسترش صحرا ها بوده است استفاده بهتر آب روی زمین و آب زیر زمینی قسمی که به سلا- متی خلق الله و به کمیت و کیفیت کشتا ورزی صدمه نزند هنوز هم مورد آزمون قرار دارد و این آزمون ها تا رسیدن به مو- فقت ادامه خواهد داشت .

۳/۱ نفوس جها ن از دستر- سی به آب پاک و صحنی محرو م

تیوب های آزمایشی : دانشمندان در تلاش اند راه های موثر در تصفیه آب جستجو نمایند .

اند . و در ممالک کم رشد، پرا بلم آب هنوز مساله روز آنها است انکل های بیماری زا، و یروس ها ، باکتری ها ، قارچ ها که بر انگیزنده بیماری های کولرا، محر قه، انواع اسهالات ، و با ، پو لیو میلیت ، سالمونکوزس ، الشها بات معده -امعا اند بوسیله نوشیدن آب های نا پاک انتقال و بروز می نمایند .

سم ها ، بقایا و ساختنات های کیمیا ئی فایده یکنه های تولیدی برق و انرژی اتمی (مواد را دیو اکتیف) نیز از این شمار اند موجودات زنده آب به اشکال مختلف آب را آلوده می سازند .

۱. موجوداتی که در حال زندگی یا زوال اند و یا مزه بد به آب میدهند .
۲. آنها یی که فقط در مر داب ها ، کود ها یا مواد عضوی فاضل برخی از کارخانه ها خوب رشد می نمایند بنابرین وجود آن ها در آب دلیل آلودگی آن با ایمن منابع است .

۳. آنها یی که فقط در آب های خالص می تواند بزیزند . لذا وجود آنها در آب نشانه ی آنست که از منابع مذکور در فوق آلوده نشده با شد .
ها ید رو ترا پی (درمان با آب) دانش نو نیست بلکه بشر از خیلی قدیم با آن آشنا بوده اند در مناطقی مختلف افغانستان چشمه های آب معدنی و آبگرم وجود دارد ولی متاسفانه بشکل ابتدایی و غیر علمی از آن استفاده می شود .

جمیز کوری در باره اثرات آب سرد مطالعات زیادی انجام داد و ی تحقیقات خود را بصورت کتابی بنام گزارش های طبی در باره اثرات آب سرد و گرم در تب و بیماری منتشر ساخت .

این سینا خیلی پیشتر از دانشمندان غرب به موجودات زنده آب که باعث بیماری هائی شوند بارها اشاره کرده است و اولین دانشمندی است که مطالعات زیاد در موردی ضرر سازی آب انجام داده است .

بقیه در صفحه ۳۹

دوکتور اناهیلا راتیب زاده عضو بیرونی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، عضو شورای انقلابی، رئیس صلح و همبستگی و دوستی جمهوری دموکراتیک افغانستان حسن استقبال از هیات های فدراسیون بین المللی زنان در میدان هوایی بین المللی کابل.

نیر و مند باد جنبش زنان

زنان که نیمه از پیکر اجتماع را تشکیل میدهند به یقین در امر عمران جامعه و ترقی و تعالی کشور نقش بس بزرگ و برآزنده ای داشته و دارند که باید با پشتکار و زحمت کوشی های بی دریغ و خستگی ناپذیر قدم به قدم پروسه های تحول و تکامل را پیموده و در راه تعمیم و تامین نیازمندی های اکثریت جامعه شتافته و نا بسامانی ها و عقب ماندگی ها را مصممانه و خردمندانه به زوال و نابودی مواجه سازند و آنچه را که یاس و اندوه می آفریند با مبارزه دامنه دار و مجاهده وسیع و گسترده و پیگیر منهدم سازند و در عوض به غرض تنویر ازهمان عامه، معوی بی سوادی و جهل، فقر و مرض پیکار بی امان نمایند.

وقتی اوراق زردین تاریخ را به کاوش می گیریم دیده می شود که زنان پیکار جو و حماسه آفرین در درازای تاریخ و در سراسر جهان بعد از طی طریق راه های طو لانی و گذار از جذر و مدهای چند توانستند در چهره اجتماعات بشری تاثیر شگرفی از مبارزه طلبی و حق خواهی را انعکاس دهند و بنمایند و پیروزی های را کمایی کنند.

جای شک نیست که زنان در دوره هایی پیچ در پیچ تاریخ بشری راه ترقی و تعالی و بر عکس آنرا پیموندی اند که خواهی نه خواهی از خود نقش مهم وار زنده را به جا گذاشته اند بعضی اوقات یکجا و پا به پای کاروان وزمانی نسبت بی عدالتی ها و کم نگرانی های جوامع طبقاتی در عقب کاروان تمدن بسوی تعالی و ترقی راه پیموده اند و گاهی هم اید یا لو گهای پورژ وازی خواسته اند

نقش سازنده زن را در رمز ترقی و تکامل انقلابی جامعه انسان نادیده انگارند.

چنانچه ببرک کارمل منشی عمو می کمیته مرکزی حزب دمو گراتیک خلق رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دمو گراتیک افغانستان در بیانیه شان در ارتباط با کنگره سر تاسری زنان سازمان دموکراتیک زنان افغانستان چنین گفتند:

«ما نه تنها با عقب ماندگی شدید و

بیماری ویسواد جاکاه مواجه هستیم بلکه در گذشته خلق قهرمان و زحمتکش افغانستان بی رحمانه غارت و تاراج شده و زنان مسا محروم ترین و محکوم ترین بخش جامعه را تشکیل میدادند کافی است یاد آور شویم که نود و هشت فیصد زنان کشور هنوز خواندن و نوشتن را نمی دانند تنها با ارائه این رقم می توان بزرگی و دشواری وظایفی را که در برابر ما قرار دارد به وضاحت درک کرد ولی ما معتقدیم مردم زحمتکش ما که رستا خیز نور و مرحله نوین تکامل آنرا به پیروزی رسانید از عهده انجام این وظایف تاریخی نیز موفق بدر خواهد آمد.

همین اکنون گروه کنیری از زنان شهر ها و روستا های کشور مان در تیرگی جهالت ویسواد بسر می برند که کمک و رهنمایی همه این زنان و دختران از وظایف و واجبات زنان و دختران جوان، منور و آگاه ماست.

زنان روشنفکر باید شالوده يك جامعه مترقی و اید آل را که نماینده از افتخارات و

که تعقیب و بسر رسانیدن آرمان ها و پلان های اصلاحی و مترقی دولت در بر تـسـو رشادت عمل و تبارز استعداد های گوناگون خود زنان شریف ممکن گردیده و تعمیم پدیده های مترقی و انکشافی هر چه زود تر جامعه زنان افغان را در شئون حیات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی رشد و تکامل می بخشد و رفاه مادی و معنوی را فراهم می آورد.

چنانچه در بیانیه اساسی و حیاتی کنگره سر تا سری زنان چنین می خوانیم:

«مرحله جدید و تکاملی انقلاب نور افق های وسیعی را جهت ارتقای نقش زنان در تحقق پلان های تکاملی اجتماعی و اقتصادی کشور گشوده است حالا به زنان کشور است که از این شرایط چگونه استفاده مثبت و همه جانبه به عمل می آورند.»

جای بس افتخار است که زنان و دختران جامعه مادران پیروزی های نوین انقلاب نور افق و بند های خرافی رهایی یافته و بسوی افق های روشن و تابناک در پرواز اند.

زن این نیمه از اجتماع انسانی بسوی جامعه مرفع و عاری از تناقضات اجتماعی روان است بسوی جامعه که از بهره کشی انسان از انسان انری نباشد و ازستم های طبقاتی و تفاوت های قرون و اعصار گذشته نقش و پل پایب مشاهده نگردد.

کنفرانس سر تا سری زنان کشور واهدای بشر دوستانه آن وثیقه وسند پیروزی زنان و رهایی آنها از ستم های طبقاتی، ملی و لسانی است

چنان که اشتراک کنندگان این کنفرانس چه در داخل کشور عزیز مان و چه در کشورهای دوست و حتی تا دور ترین نقاط جهان پیامبر خو بی از پیروزی های زنان در شرایط کنونی محسوب می شوند، فیصله ها و مصوبه بات تا دور دست ها و در بین خواهران ما در ولایات، و قریه ها و قراء روستا، فابریکات، مزارع، اتحادیه ها کوپراتیف ها، دهکده ها انعکاس نیکو خواهد کرد جا دارد شعار بدعیم که همیشه بر طنین باد صدای بشکن، بشکن زنجیرهای اسارت از دست ها و پا های زنان.

جاویدان باد پیوند های دوستی میان زنان صلح دوست سراسر جهان. زنده باد حزب دمو گراتیک خلق افغانستان حزب تمام زحمتکشان.

موند فغانه و هد فمندانه می پیماید و این است

و چیزه ها

یکانه داروی که گمانا مان را می بخشد مادر است.

مادرانی که وظیفه واقعی خود را فدای عوا و هوس و خود خواهی می کنند، جنایات غیر قابل بخششی را مرتکب می شوند.

یاد آور از آن دست هایی که در شب ها ی کودکی با نوازش درد های ترا تسکن میدهند. یاد آور از آن دلی که بغاظر تو زخم خاخورده و بازو فادار و فداکار مانده.

زنانی خود را بزمن گذار و برای مادر دعا کن.

عسته خانواده از پدر قوام می گیرد، بدست مادر پرورده می شود، در آغوش مادر برای نخستین بار با پدیده آمو ختن آشنای شود و اسرار زیستن را می آموزد.

زندگی رعایت شرایط خاصی را واجب دانسته و هر دو طرف خواسته اند مانند دو رفیق خوب و دو همسر مهر بان و صمیمی زندگی نمایند و خود را وقف اطفالی که آینده سازان فردای جامعه بشری اند بنمایند.

برتراند راسل فیلسوف انگلیسی در کتاب معروف خود بنام «زنا شویی و اخلاق» در مورد طلاق گفتنی هایی دارد که ما برخی قسمت هایی آنرا نظر به قدرت پذیرش خانواده ها اینجا نقل می کنیم.

«تأثیر طلاق بالای مردان طوریست که آنها را افراد غیر متعهد بیار می آورد آثار جنایی نشان میدهد که تعداد این افراد غیر متعهد در میان زندان های خیلی قابل ملاحظه است.

همچنان این تأثیر در زنان، خلاصه زنانیکه پنا نگاه و اتکای ندارند و فاقد استقلال اقتصادی هم هستند سخت خطرناک و دردناک است. زنان مطلقه خیلی دیر دو باره به خانه بخت گام می نهند و اکثر ایشان آرزو ندارند که دو باره وصلت نمایند و یا همسر شایسته را یافته نمی توانند که شاید سبب راه گشایی بیشتر ایشان به سوی انحراف گردد. همچنان تأثیر منفی طلاق و جدایی پدر و مادر در روح و روان فرزند متعلق به کانون از هم پاشیده شده خیلی شدید تر و حساس تر است. زیرا عقیده ای غیر قابل تحمل و توأم با نفرت را در آنها به وجود می آورد که شدید تر از یتیم بودن و بی پناه بودن است.

بقیه در صفحه ۵۸

«تحقیقات نشان میدهد که وجود فرزندان در خانواده از مو جبات ثبات و دوام سعادت خانوادگی است و در نتیجه احترام از بروز جرم.

مسئله بروز جرم در میان مردان متأهل به مراتب کمتر از مردان مجرد است لهذا با قبول این نکات و مطالب گفته میتوانیم که تردیدی در آن راه ندارد.

کانون خانواده را بر محبت و مودت استوار دانسته و از اعجاز ارزش محبت در حدوسیعی صحبت خواهیم داشت.

اما اگر خدای ناخواسته نفرت چاگزین محبت گردد آیا باز هم ثمرات پیشین را می توان انتظار داشت؟ محبت مو جب استواری کانون خانواده است. البته نفرت در جهت معکوس آن جریان دارد به یقین محبت، همبستگی، صداقت، فداکاری، ایثار، انبساط خاطر به همراه ولی نفرت متضمن نفاق جدایی، دورویی، شقاق، مخاصمت و جدال، خواننده عزیز با این مقدمه کوتاه و فشرده میخواهیم به خانواده ها یاد آور گردیم که اگرگاهاهی نفرت و اختلاف نظر عابه کانون خانواده پا می گذارد و نظم خانواده را برهم می زند پیش از آن که نفرت و جدایی بال های شومش را باز نماید وبالای خانواده های خوشبخت و سعادت مند سایه افکند و فضای خانواده را تیره و تاریک ساخته و اطفال خانواده را بر عهده سختگیر و جنگالی بار آورد وظیفه زنان و شوهران است که با اندیشه سالم و وقت نظر راه ورسمی را سراغ نمایند و زمینه آشتی پذیری را مساعد سازند و در مقام چاره جویی بر آیند بگو شنند تا ریشه های شقاق و نفاق را براندازند زیرا گفته اند «صلح بهتر از جنگ است»

تفرقه و جدایی بین زن و شوهر و یابه عبارت دیگر بین دو شریک و رفیق زندگی کاریست زشت و زشت تر از هر عملی، زیرا مصائب آن دامنگیر دیگران می شود مثلا اعضای فامیل را نا راحت می سازد کودکان را می آزارد و روح شان را می پژمرد و اغلب آنها را دچار جراحات عاطفی میگرداند و از همین جاست که خسارات اجتماعی بیار می آید آئین اسلام که آئین دوستی و صمیمیت و محبت است در این زمینه بهترین و عالی ترین حقوق را به زنان اعطاء فرموده و بین زن و مرد تبعیض را روا نداشته و بهترین مردان، مرئوسانی را دانسته که بالا ترین احترام و اکرام را به زنان خود قایلند و با نظر تکریم و تسمیم به همسران و به زنان خود میگویند.

بهر حال - روابط زن و شوهر ممکن است گاه گاه تیره و تاریک گردد و گاهی ممکن است برای مدتی سبب دوری هم گردد و امکان صلح و آشتی برای مدت زمان کوتاه از بین برود و هر دو طرف مدتی را به تنهایی بسر برند. که بعضا همین تنها شدن ها و منفرد بودن ها فرصتی خوبی است برای گرفتن تصمیم نیکو در مورد زندگی بهتر زنا شوهری.

اکتراء اتفاق افتاده که بعد از دوری های موقتی و زودگذر زن و شوهر با خود تفکر نموده و با اعمال خود تجدید نظر نموده اند و با یک تصمیم قاطع هوا و هوسهای غیر انسانی را از خود دور نموده و تأثیرات آنی و عصبانیت های موقتی را بدست فراموشی گذاشته اند و پس از شکست و ناکامی های

پاشیدگی کانون خانواده

نفرت متضمن نفاق، جدایی، دورویی، شقاق مخاصمت و جدال در خانواده هاست.

• • •

محبت، همبستگی، صداقت، فداکاری، ایثار، انبساط خاطر همراه دارد.

کاروان حله ... کاروان حله ... کاروان حله ... کاروان حله

بهشت

یارا بهشت صحبت یاران همه است
دیدار یار نامتنا سبب جهنم است
آرام نیست در همه عالم باتفاق
ورع است ، در مجاورت یار محرم است
دنیا خوش است و مال عزیز است و تن شریف
لیکن رفیق بر همه چیز مقدم است
ممسك برای مال همه ساله تنگدل
سعدی بروی دوست همه روز و خر مست
امشب برآستی شب ما روز روشن است
عید وصال دوست علی رغم دشمن است
باد بهشت میگذرد یانسیم صبح
یانگهت دهان تو یابوی لادن است
هرگز نباشد از تن و جانت عزیز تر
چشمم که در سرست و روانم که در تن است
ای باد شاه ساه ز درویش و امگیر
ناچار خوشه چین بود آنجا که خرم نیست
عاشق گر یختن نتواند که دست شوق
هر جا که میرو د متعلق بسدامن است

سعدی

نعمت دنیا

ناصر خسرو به راهی می گشت
مست و لایق نه چون می خوارگان
دید قبرستان و میرز و به رو
بانگ بر زد گفت که ای نظارگان
نعمت دنیا و نعمت خواره بین
ایش نعمت این نعمت خوارگان

ناصر خسرو

دست دعا

يك لحظه غافل از تو نگشتم ، وفا بین
يك ره مرا تو یاد نکردی ، جفا بین
حالی به رفته ای نشو شتم ادب نگر
آهی به نامه ای نگشیدم ، حیاب بین
آوازه ات به جرخ رساندم برو بپرس
خود در غمت به خاک نشستم ، بیاب بین

مردم ز عشق و بر سر راحت نیامدم
همت نگر ، غرور نگر ، ادعا بین
بر من زنگ کو چکیانت ستاره ریخت
بر بام خود چو ماه برا ماجرا بین
گفتم چو قامت تو شود عزت بلند
بالا نگر ، بلندی دست دعا بین
شد کرده ای که چشم به چشم نیفتی
یارب ترا که گفت که «توفیق» را بین؟

«استاد توفیق»

داغ عشق

صد غوره از آن شکل شمایل بدل ماست
این میوه از آن نخل غم حاصل ماست
از سوختن يك پر پروانه چه حاصل
شمعیم که داغ همه محفل بدل ماست
هر چند که میمان تو زد خار به چشم
صد شکر که ابروی تو مایل بدل ماست
با غنچه بگو یید که لب را بگشاید
آن عقده پیچیده و مشکل بدل ماست
از عشق تو هرگز نکند واله شکایت
داغ گل روی تو همان لیل بدل ماست

واله

تنها کی

زما لاسو نه له تنها کو دك دی
پدی کی دیر لوی ارزیشونه نغبتی
دامی دکاراود زحمت نبیسی دی
دی کی می ننگ او غیرتونه نغبتی
دی کی خو نبی او نیکمرغی دی زما
دی کی زما دژوند ویاړ و نه نغبتی
داراته نبیسی چی څوك آزارنکړه
دی کی په ماتیر زحمتو نه نغبتی

دی ته چی کور مه ځان نه هیروم
دی کی تعلیم اونیک بندونه نغبتی
دایه خاطر ده آبادی پیدا دی
دی کی دکار اوزیار رازو نه نغبتی
دادلپانوبه لاس نه راخیسری
دی کی بی ساری قوتو نه نغبتی

کاروان حله ... کاروان حله ... کاروان حله ... کاروان حله

زوان حله... کاروان حله... کاروان حله

میدان جنگ

سنگر

پتله مینه

سباوون راغی شپه په وتلو
سپیدی سپیدی دی په جاویدلو
تباری تیاری شو ی په تبتیدلو
وخت را نیردی شود لمر ختلو
وخت د خوبو راوینیدلو

...

غیر دی او خوردي شور دېبلو
غوږی ، غوږی دی په خندیدلو
دی غوږیدلی غونجی د گلو
وږمه وږمه ده په نغیدلو
ښه ننداره ده د ښی دگلو

...

زه اوچانان یو، یو دېل غیر کی
راغی وخت راغی د بیلیدلو
وروستی شپه ده د ښکلو لو
گرانه لحظه ده دیار د تللو
لوغړن زپه شو په غورخیدلو

...

بیلتون چی راغی هرڅه یی وړان کړه
شپید می لاره په بیره بیره
ویره یی داوه چی رسوانه سی
دمینی راژی خوندی کولو
وه پته مینه د پتو لو

د جنگاښ ۲۴۰

کال ۱۳۵۶

کندهار مرستون ۲۸۰ کور

سمسور سپا هی زوی

د شاعر سوغات

زما له لاسه سره گلان واخه
ددی زخمی زپگی ارمان واخه
ته د مستی نه پیمانی کړنگوی
پیمانی ماتی کړه پیمان واخه
ته د خپل حسن گل کڅو کښی ناخی
کباب دزپه هسی بریان واخه
لکه لالا سوی پتیر وگسوره

لږ یی تپوس ته دتیران واخه

ته دنازو نو په جهان کښی دوه
راڅه خبر دی د جانان واخه

دزپه په مینه تاته وا یم کلی
دپخی مینی امتحان واخه
ستا د جمال مو سم په تیرشی کته
گوره لږ حال ما پر یشان واخه
ته هم انسان یی زپه کښی مینه لری
په مینه ، مینه زپه داشان واخه

دخوانی حسن ډیر تیر پیری ژر ژر
حال دښکلا څه له بو ستان واخه
خپل دو صال په بد لی کښی وایم
زمانه ټول ساز او سامان واخه
په ما تیری او جقانه کوه ته
ته په خندا زما ته توان واخه
وسمسور زپه پیری چی داستاله غمه
څه او س خبر یی له زعفران واخه

سمه نیته

بدشمن هجوم آورد چو ن پلنگ
سر گر تک خو نغوار و کام نهنک
که من نره شیر م نه رو به لنگ
نشا نم زخمها همچون خد نک
که نمشیر ما باز بگرفته زنگ
بدشمن کتم آن چنان عرصه تنک
دمی یا نگیرم ز میدان جنگ
زمین گر ز خو نم شود سرخ رنگ
به از زنده بودن بر از داغ تنک
تو ای دا عزن ، جیره خوار فرنگ
ترا فتح هر گز نیا بد به جنگ
سرت را چه گو یی به این سخره سنگ

عظیم شهبال

نا امید

زتاب آتش عشقی گداخت دل به یرم
دعا کنید که ریزد فروز چشم تیرم
چه جلوه میکنی ای نو بهار در نظرم
که من ز شوق خیالش به عالم دگرم
در بن حدیقه من آن نخل خشک بی لیم
که نا امید به سوی بهار می تگرم
چه شو دگر کند آزادم از قفس صیاد
کنون که سنگ حوادث شکست بال و یرم
یک امشب مکنارید دوستان تنها
چو شمع نیست امید حیات تا سحرم
صدای قافله سالار مرگ گشت بلند
ششیده بانگ درا در تدارک سحرم
اگر «نوبه» وصالش بیاوری قا صد
ز فرط شوق به مردم تو گشته جان سپرم

«استاد نوید»

گلان حله... کاروان حله... کاروان حله

و شادیان می نازد ، و عشق بازی می کنند .
پرنده یی با سنگینی بال خود پرده هوارا
شگافت . برگی از شاخه مجنون بید روی کفلش
فرو افتاد که جرت در یا راپاره کرد . پلکهایش
را گشود اطراف را نگریست ، نه دشت بودونه
گل نه علف و نه مادیان های آشفته یال و نه
دامنه های سر سبز .

سیاهی شب بود که چار سویش را در چنگال
می فشرد . دریا احساس کرد که حجم سنگین
تاریکی بر پهلوی هایش فشار می آورد . شاخه
های فرو خمیده مجنون بید ، کنار خور ناراحتش
می کرد . به نظرش میرسید که شاخه های فراز
سرش همواره به کمین او نشسته اند تا او را
بیازارند . دریا هیچوقت ازین شاخه عاخشش
نیامده بود . از مجنون بید نیز خوشش نمی آمد
چون همیشه باعث اذیت و ناآرامی اش میشد .

آرامشش را برهم می زد ، خلوتش را اخلال
می کرد و رشته چرتپاش را می درید . تصور
می کرد که شاخه های فروآویخته بید ، طنابست
که می خواهند او را برای همیشه در بند نگهدارند .
ناچار چشمانش را دو باره بست . تا ظلمت
شب ، ناراحتش نسازد . و تصور طناب های
آویخته بید از ذهنش بیرون رود . چشمانش
را که بست ، گابوس دیگری به سراغش آمد .
گابوس وحشتناک و هراس انگیز . در یا چنین
پنداشت که دیواره اخوارش قد کشیده ، بلندو
بلند گشته ، و بشکل هیكل مرموز و ترسناکی
درآمده است . و این هیكل خوف انگیز می خواهد
برپیشش سوار شود . و باز تصور کرد که بید
کنار اخورش به هیات حیوان ناشناخته و
هولناکی درمی آید و برتخت پیشش سوار می
شود .

دریا سنگینی طاقت فرسایی را بر گمهرش
احساس کرد ، و از تصور اینکه هیكل مرموز
و هولناکی بر پیشش سوار شده است ، وحشت
زده گشت ، بلا اراده شیشه خوفناکی بر آورد .

بانگ شیشه گوشپایش را به صدا در آورد و
انعکاس آن لحظاتی در چار دیوار حیاط پیچید .
دیگر گابوس رهایش کرده بود . چشمپایش
را گشود . پلکهایش دردمی کرد . غصه ناشناخته
بی دردش راه یافته بود . درین اننا صدایی
شنید . سراسیمه گوش خواباند صدای باز شدن
در حیاط بود . کسی از در بدرون آمد . هریکینی
دردست داشت . هریکین روشنایی خیره و
ضعیفی می پاشید ، دریا صاحبش تاش فولاد را
شناخت ولی ندانست چرا یکبار با دیدن او
قلبش لرزید و چشمانش تاریک دید . سیالی
از غم و اندوه در جانش هجوم آورد در نظرش
تاش فولاد دگرگونه رسید ، مثل پیرمردی ناتوان
مثل آدمهای از سیاهچال بر آمده ، مثل آدم
های مریض مثل ... مثل چیزهای دیگری

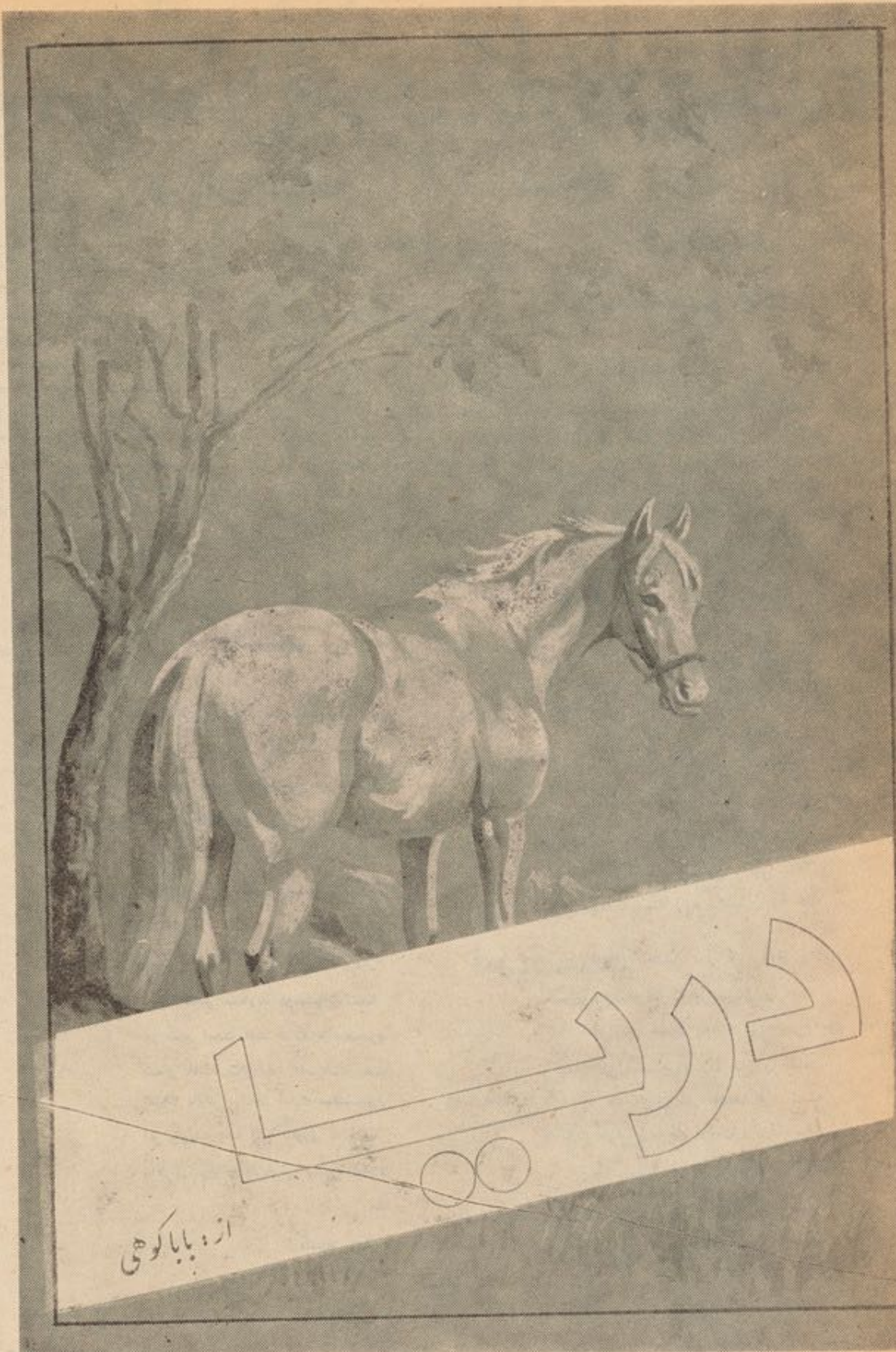
که مغز دریا نتوانست تصورش را بکند .
تاش فولاد چند قدمی پیش بر نداشته بود
که رویناکی بزمین افتاد . هریکین دور تر از او
افتاد و شیشه اش شکست . تیل هریکین روی
بزمین ریخت و آتش گرفت . آتش کوچکی که گویی

فرا داده بودند . دریا کنار اخور بلندش ، با
پلکهای فرو بسته ، آرام و خاموش ایستاده بود
و جرت می زد . شاید به فکر دشت های پراز
گل و علف بود شاید خواب میدید که بامادیان
های آشفته یال و سرکش ، در دامنه های البرز

بودند . باد خنک شبانگاهی نرمک نرمک می وزید
ستاره ها از آسمان کوچ کرده بودند . ماه نبود
به آسمان دیگر سفر کرده بود .
همه گنگی از دور دست ها به گوش می آمد
شاخه های مجنون بید به نجوای آرام شبگوش

نیمه های شب بود . آسمان تبه و تار
دیوار ها سیاه و سنگین ، و چار دیواری حیاط
در ظلمت شب ، و هم انگیز و ترسناک به نظر
می آمد .

ایرهای یانیزی روی آسمان را سیاه کرده

از: بابا کوچی

از زمین سر کشیده بود.

دریا طاقت نیاورد. شبیه ترس آوری کشید و خیز بر داشت. و خود را بالای سر صاحبش که دراز افتاده بود رسانید. با چشمان وحشت زده او را ورنانداز کرد. تاشفولاد آخرین نفس هایش را می کشید. کار دی تادسته در تخته پیش فرورفته بود. دریا باز هم شیهه زد. شاید می خواست بگوید که برخیز، بلند شو. چرا اینجا افتادی. مگر چیزی شده ات؟

پوزش را بر رخسار تاشفولاد. تاش چشمش را گشود. دریا را بالای سر خود دید. گوشتش که بر خیزد، نتوانست. نمی خواست در نظر دریا ناتوان و حقیر جلوه کند. باز هم گوشتش که بلند شود. ولی زحمتش بی فایده بود. به زحمت با انگشتان لرزان پوزه دریا را لمس کرد. انگشتش می لرزیدند. لبهایش پس رفت از میان لبهایش کلمات کنده کنده بیرون شد:

«دریا... دریا مره کشتن... مره بخاطر تو کشتن... نامردا... مره از پشت خنجر زدن... از پشت... ها... نامردا»

دستش از پوزه دریا لغزید و بفک افتاد. تاش مرده بود و آخرین حرفهایش را برای دریا گفته بود. برای یگانه دوست زندگیش. برای یگانه رفیق وفادارش. دریا با پوزه مرتضی، رخسار بفک نشست. تاش را بویید. بوی سردی و بوی خون به مشامش رسید. رخسارش سرد سرد بود. مثلیکه مدتها پیش مرده باشد.

آتش رو زمین همچنان می سوخت و چیره رنگ پریده تاش را درنگ میداد در پرتو سرخفام آتش که اندک اندک به خاموشی می گرایید. دریا چنان مصیبت محجم ایستاده بود و می گریست. دریا دانسته بود که صاحبش مرده. دریا درک کرده بود که صاحبش را کشته اند. غم جانگاهی درونش را میخورد. ورنج جانگدازی می سوختاندش.

دریا اشک میریخت. و آتش بسان شمع نیمه جانی می سوخت و شب میرفت تا اشکها و غمها را فراموش کند.

دریا باهیکل درشت و غم زده اش، در زمینه سربی رنگ صبح، چنان پاره سنگ سفیدی کنار اخوردش خاموش ایستاده بود.

بالهای بلند و آشفته اش در دست نسیم یگانه پریشان بود. سمکاسه های پهن و گردش درد می کرد و تحمل بارتن رنجور او را نداشت.

بلکهای بسته بود. دیگر آن گردن برافراخته و خوش تراش عاج مانندش، زیبایی نداشت. تکیده و شکسته به نظر می آمد. گوشهایش فرو افتاده مرده بود. ساغری هایش چین افتاده بزمردگی و فرسودگی از آن می ریخت. در قلبش مصیبتی برپا بود. سایه شوم غم بر فرازشش تاریکی می کرد. روز گاوش تپا شده بسود. شاخه های بید در مصیبتش شریک بودند. شاخه ها از درخت آویزان گشته و بیخ گوشش بانجوا ی درد ناکی پس پس می کردند.

برگهای خزان زده، گرداگردش ریخته بودند و دریا در زمینه زرد به نام ایستاده بود. مرگ تاش، غم بزرگی بود. مصیبت درد ناکی بود. مانند صاعقه بود که بر او نازل گشت. مرگ او دریا را شکست و ریخت. ارکان وجودش را از هم جد کرد. بندبند تنش را از یکدیگر فروپاشید. قلبش مالا مال از غصه گردید. چشمانش کور و تار شدند. مفاصل استوارش مرتعش گشتند. و سردی عجیبی در تنش چسبیده بود.

فریاد و سجه زن و اولاد های تاش از حویلی بگوشش میرسید. صدای جیغ و فریاد وابستگان تاش قلبش را سوراخ سوراخ می کرد. دریا جرت می زد:

«آخر چرا او را کشتند... چرا؟ او که آنهمه خوب بود... او که آنهمه مهربان بود... او که بهتر از همه مرده ها بود...»

و یکبار دیگر صحنه مرگ تاش در نظرش جان گرفت. قلبش خله زده، خله درد ناک و تحمل ناپذیر. اشکهایش جاری شد و روی زمین ریخت. روی برگهای زرد فرو چکید. برگها اشکها را چشیدند و مژه کردند. لحظه بعد که برگها در دست باد اسیر بودند. سوری اشک هارا، فراموش کرده بودند.

دریا همچنان با پلنگهای بسته و گردن افتاده و کج، اندوهگین ایستاده بود و حرکتی نمی کرد. گویی به زمینش میخکوب کرده بودند. گویی مرده بود. هیچ جنبش در وجودش دیده نمیشد. مثل سنگ بی حرکت بود. مثل سنگ خاموش بود. شب از راه فرامیرسید. دریا کنار اخور بلندش با پلنگهای فرو بسته، و گوش های افسرده که بی شباغت بگوش مرده نبود، ایستاده بود.

روز مصیبتی را سپری کرده بسود. روز فلاکتبار و بد فرجام. و اکنون شب غمناک و درد آلود دیگری از راه میرسید. شب سنگینی که سنگینی و لقلقت آنرا فقط قلب دردمند دریا احساس می کرد.

دریا با جرتهای دردناکش، تنها بود. آرامش غم انگیزش را باد پانیزی برهم می زد. شاخه ها نیز مزاحمش بودند. برگها که باورزش بساد اینسو و آنسو میرفتند.

فضای خاموش - اطرافش را اخلال می کردند. گذشته ها در ذهن دریا جان می گرفت و زنده میشد.

«آن روز های خوب آفتابی - آن روز های شادی آور و مستی آفرین - آن روز های که جوان بود و نیرومند و سوارش تاشفولاد - نیرومند تر از او - شاید نیرومند تر از او نبود ولی او اینطور احساس می کرد.

دریا - تاش را نیرومند تر از خود می پنداشت. حتی نیرومند تر از همه مردان دنیا. هیچ مردی را به نیرو و قوت بازوی او برابر نمی دانست. در تصور او تاش یگانه قهرمان بازی ها و مسابقات بزرگشی بود. یگانه نام آور عرصه

ها بود. او بود که در همه جای می درخشید و او - از می آفرید. او را همه می شناختند. مانند اسب قشقه پیشانی در سراسر و محل مشهور بود. و بیرقش در همه جا بلند بود.

شب تاری می تید. تارسیاهی و اندوه - و برگ - داگر دتن در پامی پیچید. شب و حشتناکی بود شبی که دریا هرگز نظیرش را به خاطر نداشت. شب طولانی و شوم. شب دلبره انگیز و خفه کننده. که یکسره دریا و همه چیز را در نکت خود غرقه گردانیده بود.

ستاره ها از آسمان رفته بودند. ماه نبود. ماه به آسمان دیگر کوچ کرده بود. بیدلطان شاخه هایش را بر جیده بود تا برای دریا اذیتی فراهم نیارود. گویا بیدبیز درد او را احساس می کرد. اخور خالی از گناه و بیده مانند دهان مرده باز بود. اخور که خالی بودن و تاهنوز بیاد نداشت حیران مانده که چرا خالی مانده است.

حیات خاموش خفته بود. گاه گاهی فریاد دردناکی از حویلی بگوش میرسید. فریاد ها غصه دریا را بیشتر می ساخت. غمش را افزون می کرد. خله های دردناک قلبش را افزایش می داد. شب عوار عوار میرفت، غصه ها و مصیبت را در جادر سیاه خود پیچیده بود و با خود می برد تا در پس کوهستانهای فراموشی دفن کند و به خاک بسپارد. روز دیگر کسی از اقارب تاشفولاد - بسراغ دریا آمد. برایش گاه وجود ریخت. ولی دریا به آنها زبان نزد نه گاه خورد و نه جو. همچنان با تصورات دردناک خود جرت می زد.

«تاش مردم دیگران مردنیرو مند وجود ندارد رفیق یک عمر زندگی او را کشته اند دوست زمان کره گی، رفیق دوران بلوغ و رشدش را نابود کرده اند. یگانه همراهِ همروزم زندگی

او را از میان برداشته اند بعد از این او چگونه میتواند زندگی کند. چگونه میتواند این غم جانخور را تحمل کند. چگونه میتواند آن مصیبت بد فرجام را بپذیرد چگونه؟»

بار سنگینی برداشتن گرانی می کرد. تمام تنش دردمی کرد. ولی دردناک تر از همه رنجی بود که بر جانش ستم روا میداشت. برای دریا باور کردنی نبود که تاش را از دست داده باشد. هیچ باورنش نمی آمد که چنین کاری واقع شده باشد. تاش در نظرش نیرومند تر و بیونیستی ناپذیر بود. چگونه ممکن بود او بمیرد. او که بار و فادار زندگیش بود. چگونه ممکن بود او را تنها بگذارد. دریا تا زندگی شناخته بود او را شناخته. دوران کره گی زمان جوانی و دوران بالندگی و یختگی او همه با وجود تاشفولاد پیوند خورده بود و جدا و جزه شتیش به حساب می آمد. حرف هایش طرز راه رفتن و گفتارش بوی تنش، همه چیزش برای دریا خو شایند بود.

وقتی تاش با آن دست های ستبر و قوی بر پشتش دست می کشید تمام اندامش از خوشی و رضایت بهرور موری افتاد. و در زیر پنجه های کلفت و سنگین او - جلوسشش مانند بارجه مخملین نرم و ملایم می گردید. هر گاه که او داد

سوارش میشد، قلب دریا از خوشی پر میشد. آنچنان سرو ری جاننش را می انباشت که غیر قابل تصور بود. به نظورش میرسید که نیرو - مندترین مرد دنیا سوارش گشته است. با اطمینان گام بر میداشت و خود را نیرو مندترین اسب جهان می پنداشت.

سنگینی بدن او آرامش اش می بخشید. در زیر پای او قدرت و توانایی عجیبی در خود سراغ میکرد و گوشهایش کج میشدند چشمانش برق می زد. گردنش برافراخته و برافراخته تر می گردید.

روز دیگر باز هم همان مردی که روز قبل برایش گاه وجود ریخته بود بسراغش آمد.

برایش آب آورد و به سرو پوزش دست کشید و نوا زشش نمود. ولی دریا نوا زشش را حس نمی کرد. هیچ چیزی را نمی دید. آواز نوازش های دوستانه آن مرد خوشش نمی آمد. آزدل سوزی و محبت های او کوچکترین احساس برایش دست نمیداد. در جرتهای خود غرق بود. دریای انگاشت که تاش نمرده - بلکه این خود اوست که مرده - و مرده اش را برار به بار کرده اند و تاش ارا به رابسوی کوهستان می راند. هیچ بیمی از مرگ نداشت از مرگ خود راضی بود. راضی بود که مرده اش را تاش به کوهستان می برد و خاک می کند. و باز میدید که مرده تاش را او خود بر پشت حمل می کند و بسوی دشتیهای پراز لاله و شقایق می تازد. همه دشت - هارا در می نوردد. همه کوه هارا زیر نعل می کشد. آنقدر می تازد و می تازد که همه دشتها خاک می شوند، غبار میشوند، و او با نعلش آن عزیز در غبار دشتها گم می شود. باز می دید که مرده تاش از پشتش به رود خانه ای می لغزد. خودش هم به رودخانه - می افتد و رود را غرق می سازد. تصوراتش را آن مرد برهم زد. مرد بر پشتش دست می کشید و گویا از او می خواست که خوب بخورد. دریا بلکهایش را پس برد.

پس برد و بهر تگریست. چشمان مردنمناک بودند. مردم می گریست. دل دریا بهالش سوخت خودش، به حال بید پهلوی اخور، به حال اخور و گاه و بیده و جو به حال همه، سوخت باز به جرت رفت. این بار جرت می زد، تا علت گشته شدن صاحبش را دریابد. او در جستجوی انگیزه کشته شدن تاش بر مغزش فشار می آورد. گذشته ها را می پالید و جستجو می کرد:

یادش آمد که یکروز تیمور بیگ بسراغ صاحبش آمده بود. همان روز های که آنها تازه بعد از مسابقات کابل، به شهر شان برگشته بودند.

آن روز بیگناش تاش خواسته بود تا دربارا برایش بفروشد. این توقع تیمور بیگ نفرت تاش را بر انگیزته بود. خشمش جوشیده بود. و از غضب سیاه شده و دود کرده بود. این خواست احمقانه یی بیگ آتش زد، و درش

هنر و مردم

نگارش : حفیظ آذر

رسالت هنر و هنرمند در روند تکامل

جامعه

این محصل جوانی است که در راه تحقق آرمانهای آتی خود به نظر تعمیق به محیط و ماحولش نظر می اندازد

هنر همان قدر که تصویر گرو انعکاس دهنده واقعیات عینی و جهات مختلف زندگی مادی و اجتماعی آدمی زاده است. به همان پیمانه باید خلق کننده و ایجاد گر اندیشه های نو باید باشد چنانچه در گذشته ها هنر و هنر مندان فقط به انعکاس ظواهر زندگی می پرداختند و اشیا و محیط فعالیت آدمیزاد را همان طوریکه بود انعکاس میدادند اما امروز دیا - لکتیک فلسفی حکم میکند که وظیفه هنر نه باید تنها منحصر به افشاگری و انعکاس پدیده های عینی جامعه باشد بلکه رهنمودی نیز در مورد داشته باشد که این رهنمود بتواند مفاهیم و اندیشه های مبنی بر تغییر جهان کنونی و مناسبات بین پدیده هارا خلق کند سفینه دانش مردم را در جهت به خصوص رهنمون سازد.

دانشمندان و فلاسفه در گذشته ها مجادله ها و مناقشه های زیادی درین مورد نموده اند که چگونگی می توانند به خوبی جهان عینی را تصویر گر واقعی باشند اما در حالیکه مسئله بر سر تغییر آن است، مسئله آن است که نه باید کلیه فعالیت ها بر

آن باشد که چگونگی زندگی اجتماعی و مادی را انعکاس و تصویر کنند بلکه چگونه آن را طوری که باید باشد نشان دهند این یکی از عمده ترین خصوصیات و رسالت هنر و هنر مندان است.

آن از دایره های قبلی متکامل تر، پیچیده تر و ثابت است حرکت نموده به پیش می رود و در هر گام و جهش که بر میدارد با در نظر داشت ارتباط دیالکتیکی پدیده ها و ارتباط و پیوند ناگسستنی گذشته با آینده که هیچ پدیده بدون تسلسل و ارتباط دیا - لکتیک تاریخ از هیچ بوجود نمی آید و از هر مرحله و پروسه امکان به واقعیت عینی مبدل میشود به چشم می خورد.

آنچه در گذشته نظر به محدودیت زیربنای زندگی و شرایط زمانی و مکانی و عقب ماندگی نیروهای مولده و مناسبات تولید که تا سیر مستقیم بر افکار نهاد ها و اندیشه ها داشته بوده است آن نظر ها در جامعه آنروزی تصور خیال و اتوبی بود امروز به واقعیت پیوسته چنانچه در گذشته های دور امکان سفر به فضای خارجی یک خیال و تصور بود که تا آن زمان نظر به محدود بودن ساحت عین و عقب ماندگی نیروهای مولده نمیتوانست جامعه عمل پیوشد بنابراین انسانها چنین نهاد ها را اتوبی و انتزاعی میدانستند. اما دیالکتیک فلسفه و هنر برین مبنی استوار است که هر امکان به واقعیت تبدیل میشود آنچه در گذشته امکان نداشت امروز بشر بر آن چیره شده است بنابر همین وضع است که می توان گفت که هر واقعیت امکانی است که تحقق یافته پس هنر نیز باید از سطح و محدوده کنونی بر جهیده کلیه فعالیت هایش را نه فقط در قسمت انعکاس ظواهر اشیا و پدیده های محیط سازد بلکه دارای مفهوم و اندیشه دمی نیز باید باشد یعنی برای تماشای گر، بیننده و خواننده پیامی داشته باشد به آنها

اما عده بر آن نظر اند که وانمود ساختن ویژه گی های جهان عینی یکی از اصول اساسی ریا لیزم است در صورتیکه رهنمود در آینده صوری بیش نیست و این صور را اندیشه اتوبی میدانند. اما امروز این مفکوره

و اندیشه اتوبی تنها به آن مفهومی که تو ماس مور سیاستمدار و جامعه شناس انگلیسی در سال ۱۴۷۸ - ۱۵۳۵ بنیان گذاری نموده نیست اما امروز علوم پیوسته روز بروز در دایره های پر خرم و پیچ که هر دایره

این تابلو نمایی است از استبداد دوره های عتیق و رژیم های فرسوده که هنرمند آن رابه رخ مردم می کشاند که چگونه اطفال معصوم مورد استثمار قرار می گیرند

تفهیم کنند که وظیفه هنر آن نیست که زندگی را آنطور یکسان و همگام با زندگی باشد بلکه باید زندگی را آنطوریکه باید باشد انعکاس بخشد. از نیست بلاغ دانشمند معاصر آلمانی میگوید که: «اتوپی چیزی است که هنوز وجود ندارد ولی امکان وجود داشتن و رسیدن به آن هست اما در گذشته ها این اندیشه ها و پندار ها وجود داشت اما به صورت مجرد که نمیتوانست هنر مند، و دانشمند در راه تحقق آن فعالیت کند، مبارزه و تلاشی به خرج دهد زیرا هر چیز به اثر پراتیک (مبارزات طبقاتی، آزمون های علمی، کار های تولیدی) تکامل نموده راهش را به جلو می کشاند در غیر آن اگر در روند مبارزه و تلاش قرار نگیرد بوسیده شده از بین میروند.

اندیشه های عالی و خوب و ارزشمند را که اگر در راه تحقق آن مبارزه نکنیم به مانند آن خواهد بود که مرغ خوش الحان را در قفس طلایی زندانی کرده باشیم که در گذشته ها دانشمندان، هنر مندان نظرات مصائب در مورد جامعه ارائه میکردند اما از پراتیک اجتماعی کاملاً بدور بوده نمیتوانستند ارمان های شان را در عمل پیاده نموده، و در راه تحقق آن مبارزه کنند. بنابراین آن چنین اندیشه ها نمیتوانست جنبه و شکل اتوپی را بخود بگیرد زیرا هنر مندان و طراحان این اندیشه جرات انقلابی آن را نداشتند که در کوره مبارزات اندیشه ها را آزمون کنند صحت و سقم آنرا در یابند هر پدیده در پروسه مبارزه پی-گیر تکامل میکند و صحتش را ثابت مینماید.

والتر بینا مین متفکر و هنر مند دیگری است او در مورد هنر و رسالت هنر مند میگوید که: «در هنر و ادبیات باید مردم را با زندگی حاضر شان بیگانه کرد» یعنی بدین معنی که از یک طرف هنر باید واقعیت های موجوده، مناسبات کنونی در حال زوال را تغییر داده در تغییر آن بی باکانه سهم گرفته و از طرف دیگر مفکوره از دنیای بهتر و انسانی تر را بتواند ایجاد نماید.

آری همان طوریکه هنر و سیمیه انعکاس جهان ماحول و طبیعت است همچنان رسالت دارد که در تعمیم انسانیت کوشیده این امر ارتباط متقابل و دیا لکتیکی با طبیعت دارد

چون جهان مادی پیوسته از یک پروسه تکامل به پروسه تکامل دیگر جبهیده بنا برین اساسی و بنیادش را تغییر دایمی که در حال صعودی پیشرو نده است تشکیل می دهد لذا روبنا ی ایدیو لوژیک آن نیز که بر مبنای آن ایجاد و تاسیس میگردد نیز نمیتواند مستقل از پایه های مادی خود بوده و کاملاً ثابت قرار گیرد و پروسه پویندگی-اش را از دست بدهد.

وقید های کهنه خانواده خویش به مخالفت برمی خیزد او میگوید ((از زمانی که بزرگ شدم به اطراف خود نگاه کردم از مردم هم طراف خودم دلم گرفت. به همین سبب مردمی را که از شمار ایشان (طبقه) بودم ترک گفتم به فرو دستان پیوستم».

آری این یک حقیقت مبرهن و آشکار است که هنر جزء روبنا ی ایدیو لوژیک جامعه است با تغییر

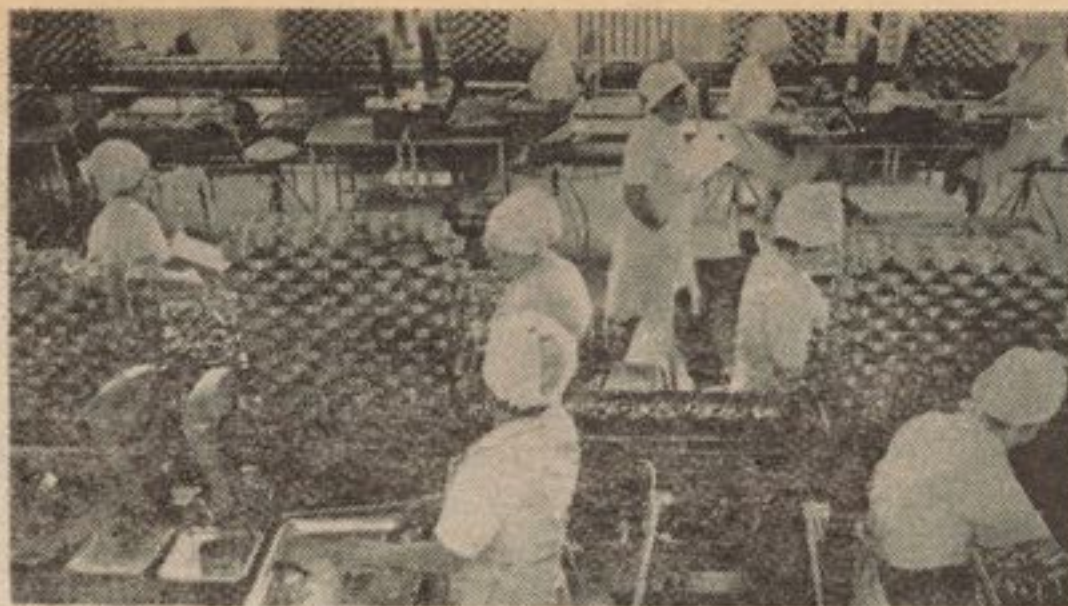
هنرمند در اینجا مرد باعزم و اراده را ترسیم نموده که در حالت مبارزه و تقلا با هیولای اجتماعی ایستاده است.

بر تو لد برشت هنر مند بزرگ معاصر عقیده داشت که هنرجاودانی نیست تغییر پذیر است)) او که در خانواده متوسط چشم بدنیا گشوده بود در برابر اعتقادات، اندیشه ها

مت طبقات مربوط قرار دارد لذا رسالت هنر مند آن است که آثار هنری اش را در خدمت مردم و ستم کشان قرار داده در پیش برد مبارزات طبقاتی و تغییر جامعه قدم های استوار و محکم برداشته جنبه های مختلف زندگی طبقاتی را غریبان سازند و جامعه و مردم را بسوی زندگی عالی تر، انسانی تر که همان جامعه بدون طبقات است رهنمون سازند بنا برین اندیشه هنر برای هنر، اندیشه ایست انتزاعی که نمی تواند پاسخگوی نیاز مندی های عینی جامعه و آدمیزاد گردد زیرا هنر مفهومی نداشته و مفاهیم انتفاطی و گمراه کننده و مخدوش سازنده را جهت اغفال توده ها از مسیر انقلابی شان می رساند بنا برین وظیفه هنر و هنر مندان این است که هنرشان را در خدمت مردم و در خدمت جامعه قرار دهند در پرورش و تکامل هنر انقلابی توده ها همت گمارند زیرا زندگی توده ها سرچشمه و منبع اساسی نهاد ها و هنر ها ی سازنده و تغییر دهنده است که باید از آن الهام گرفت و رسالت خود را در قبال خلق و مردم انجام داد.

برشت در تیاتر و صحنه ها به زبان توده ها، مردم کوچه و بازار صحبت میکرد. هنر مندان و دانش مندان در آن زمان معتقد بودند که باید هنر در خدمت توده ها قرار گیرد روی این اساس گفته میشود که توده ها در کجا هستند؟ موقوف طبقاتی شان چه گونه است؟ در چه سطحی قرار دارند؟ با تحلیل این واقعیت

است که میتوان اسلوب دیالکتیکی هنر در خدمت خلق را به تحقق رساند زیرا ما سنگی را وقتی میتوانیم برداریم و از همان جا آغاز میکنیم که سنگ در همان جا قرار دارد نمیشود آنرا از آسمان برداشت. لذا گفته میشود که هنر نیز نمیتواند جدا از مردم قرار گیرد و از فاصله دور که از مردم بدور است در خدمت آنها قرار گیرد روی این اصل است که با تحلیل موقف و مشخصات اجتماعی و موقف طبقاتی مردم هنر و هنر-مند باید اسلوب حرکت و نقطه آغاز حرکت مردمی شان را در ک ک کنند تا بتوانند واقعا چکیده های هنری تراوش های فکری و آثار هنری شان در خدمت توده ها، مردم و ستم کشان جامعه که آفریننده گان تاریخ اند قرار گیرد.

دبالتیک په سمندر کې د کب نیولو بسوه څښه چه کوپراتیف ته په ملیونو روپلو کټه رسوی.

لود میلیا یو د شوروی اتحاد رابنيسك په مرکز ی ښارګۍ زېږیدلی او د طب د پوهنځي څخه دوتلو نه وروسته دلیرت ریا پوه نامه دیو استو نیایی څلمی سره یی واده وکړ او څو کاله وروسته له هغه استونیاته یانی دخپل میره ته ولېږدیده . البرت دموتېر چلوونکی اولود میلادروغتون د نرسی په توګه په کار بخت شول . د کپروف د کب نیولو کوپراتیف چی دوی یی غړیتوب تر لاسه کړی ؤ دیو کور د جوړولو لپاره پور ورکړ یو کال وروسته لود میلیاوالبرت دبالتیک دسمندرګی ترغلاوه بغیل پنځه ګوته نیز کورګی دبوریا کوبی لمانځنه وکړه . اوس دغه میره او ماندينه ۱۲ کاله کپزی چی په کوپراتیف کی کار کوی ، اوخپل یی مټی پوریی له ډیره وخت راهیسی خلاص کړیدی . سر بیره پرهغه ددغه پور شپږمه برخه دکوپراتیف له خوا ورته بشپل شوی وه دغسی بخشونه د کپروف د کب نیولو دکوپراتیف چی کالنی محصول یی ۶۰ ملیونو روپلو ته رسیږی په وسه کی دی . خالصه ګټه یی په کال کی ۱۱ ملیونو روپلو څخه زیاته ده (د تبادلې دروال رپټ په پرتله پورویل ۱۹۴۰ ډالره کپزی)

د مثال په توګه له دغو تخصیصاتو څخه هره کار ګره پنځه دماشوم زېږولو په وخت کی یوه اندازه پیسی تر لاسه کوی، همدغه زیرمه شوی پیسی دهغو کورنیو لپاره چی له دریو ماشومانو څخه زیات لری دمیاشتیو ګټو سرچشمه تشکیلوی دغه پیسی دوی ته په هغو پیسو سر بیره ورکول کپزی کوم چی دوی یی د دولت د ټولنیز ییمي له صندوق څخه تر لاسه کوی څنګه چی ماشومان لوی شی که چیرته مور او پلاریی وغواړی کولی شی چی یوله هغو څلورو ماشومانو باغچو کی داخل شی چی دکوپراتیف په لګښت چلیری سر بیره پر هغه دغه باغچی دښوونځیو زده کوونکو ته تاوده خواږه هم برابری په اوږی کی ماشومان کمپ ته ځی او هلته د لږکیو نه جوړ شوو کو-چنیو کورونو کی استو ګنه کوی. دغه کورونه چی د زغوزیو دونو تر منځ شکلته له یاسه دسمندر کی په لور مایله لمن کی جوړ-

لود میلیا یو د شوروی اتحاد رابنيسك په مرکز ی ښارګۍ زېږیدلی او د طب د پوهنځي څخه دوتلو نه وروسته دلیرت ریا پوه نامه دیو استو نیایی څلمی سره یی واده وکړ او څو کاله وروسته له هغه استونیاته یانی دخپل میره ته ولېږدیده . البرت دموتېر چلوونکی اولود میلادروغتون د نرسی په توګه په کار بخت شول . د کپروف د کب نیولو کوپراتیف چی دوی یی غړیتوب تر لاسه کړی ؤ دیو کور د جوړولو لپاره پور ورکړ یو کال وروسته لود میلیاوالبرت دبالتیک دسمندرګی ترغلاوه بغیل پنځه ګوته نیز کورګی دبوریا کوبی لمانځنه وکړه . اوس دغه میره او ماندينه ۱۲ کاله کپزی چی په کوپراتیف کی کار کوی ، اوخپل یی مټی پوریی له ډیره وخت راهیسی خلاص کړیدی . سر بیره پرهغه ددغه پور شپږمه برخه دکوپراتیف له خوا ورته بشپل شوی وه دغسی بخشونه د کپروف د کب نیولو دکوپراتیف چی کالنی محصول یی ۶۰ ملیونو روپلو ته رسیږی په وسه کی دی . خالصه ګټه یی په کال کی ۱۱ ملیونو روپلو څخه زیاته ده (د تبادلې دروال رپټ په پرتله پورویل ۱۹۴۰ ډالره کپزی)

د کپ نیونکو چی خپل مالی سر جینی زیرمه کړی او د دولت مرسته یی هم تر لاسه کړی وه د ساحلی کب نیولو لپاره د لازمو بیرویه رانیولو پیل وکړ او ورپسې یی یوه ستره کب نیوونکی پیری وپیرودله . د حالاتو په نظر کی نیولو سره بد پیل نهو. په هغه لومړی کال کی دکوپراتیف ګټه له ۱۱۰۰۰ روپلو څخه واوښته او اوس ۱۱ عصری کوچنیو بیرو او د ۳۹ کب نیو-نکو بیرو خاوند دی همدغه شان ستونزه چی دخانګرو کب نیوونکی او وږو او تلانو ژوند یی خراب کړی وو او هم دکبانو زیرمه

دوه کلنه ویکوله خپلی مور سره .

له سپو تنیک څخه

ژباړونکی : غلام حسین صدیقی

کو پ ر ا ت ی ف ی

فعالیتونه

د کوپراتیف یوه هنری ډله د نڅا په حال کی لیدل کیږی .

در باره طفل آزمایشی

بعد از تولد اولین طفل آزمایشی در ۲۵ جولای ۱۹۷۸ در لندن، دکتر (پتریک سنتیپ تو) (و دکتر دابرت ادوارد) محققین این آزمایش از طرف بعضی دکتران امریکا بی به خاطر آشکار نشدن تمام جزئیات کارشان شدیداً مورد انتقاد قرار گرفتند که در نتیجه (سنتیپ تو) مجبور شد تا يك لکچر يك ساعت تریب و در محضر دکتران امریکا بی قرائت نماید. این لکچر يك تأثیر برجسته از خود گذاشت و از طرف ۱۲۰۰ دانشمند و متخصص بیوطبی امریکا به گرمی استقبال گردید. (جان برمان) يك دکتر امریکا بی بعداً اظهار نمود که ما اکنون میدانیم که آنها چه چیز را انجام داده اند. و هیچ کس نمی تواند بگوید که آنها جعل کرده اند. دکتر (سنتیپ تو) در بیانیه خویش اظهار نمود که وی و دکتر ادوارد از ماه نومبر ۱۹۷۷ تا اگست ۱۹۷۸ ۳۲ بار کو شیدند که جنین را در رحم مادر بداخل يك ظرف در لابراتوار قرار دهند. ولی نتیجه این کوشش شان فقط چهار حامل بود که از آن جمله دو ولادت آن اطفال سالم را با خود داشت یکی (لويس براون) و دیگری (الا ستیر صونت گو میری) در سکا تلند بود. گرچه هر دوی شان قبل از میعاد تولد گردیدند ولی اکنون به قسم اطفال نورمال رشد می کنند. دوی دیگر آن ضایع گردید که یکی آن بعد از هفته بیستم در اثر گسیختگی اتفاقی غشا های احتوا کنند. کودک بوقوع پیوست طفل نورمال بود ولی نه آنقدر که خارج از رحم مادر زیست نماید که بعد از دو ساعت تلف گردید و ضایع شدن دیگر در هفته یازدهم در اثر غیر نورمال بودن کروموزوم می صورت گرفت. وی گفت که این طریقه دیگر آزمایش نیست بلکه آما استفاده در کلینیک های باشد.

نملی و نه دول دول جایزو او تصدیق و سره وطن نه ستانه شول کو براتیف حتی خیل لریوال اتل لری که چیرته تولی عقه بیسی چی دغریه پولیزو ادیواو کی لکیری حساب گردونیدی پنخوملیونو ته دسیری، چه بدغه حساب هر غری ته ۱۰۰۰ روبله دسیری.

داتول به هغه پولیز و لکیتونو سریره دی چی دپوونخو دزده گری اورونگیایی خدمتونو اداسی نور اربستانکه پولیزو ادیواولپاره چی دولت له بودچی خغه ورسره مرسته کیری کوچوخت چی دکوپراتیف له مشرو سگار کول خغه پوینسته وشوه چی ایادی عکله بی کوم سوچ کیری دی چرد غرو به شخصی گتو باندی ددغو بیسولگول بیخایه دی به خواب کی بی داسی ویلی: دیولیدیز ملیونو له نظره بنایی بی خایه وی خوشووی ملیونو له نظره بی خایه نه ده.

درایا پوکورنی چه له هغو خغه خما دغه کیسه پیل شویده، بدی ورخو کی دخیل مشروزی دواده، مراسم و نما نخل خنگه ددوی به زده کودله کی گته گونه زناته شوی وه نو کوپراتیف دغه نوی جفت ته قرعه ورکړه چی خانه پری کور جوړ کړی.

دکوپراتیف دگنه گزنی مرکزی یو واپ.

دکوپراتیف دغرواستونکخی چه به یولو عصری وسایلو سمبال دی.

پورتی: دکوپراتیف دژمی بن. گینتی: دکوپراتیف یوه غری بنخه خیل پنخو سمه کالیزه نما نخی

شوی دی دباییریو د استونکخیولر غونکی کسی راپه یادوی. دغه گهپ دکوپراتیفو داستونکی لپاره دکوپراتیف له خوا چور شوی او ماشومان تری په وړیا دول استفاده کوی.

دکو پراتیف مرکز که به هم له تالین خغه چی داستولینا مرکز دی له ۱۳ کیلو مترونه زیات لری ندی په تیره پیاجی دیری گورنی خیل شخصی موتر هم لری خوسره دهغه د هیواد په مرکزی ښار (تالین) کی بی په خپلو پیسووه لویه وانی جوړه کړی چی په ځینو سرویسو نولکه دگنه لوغی، آرایشگاه اود سلمانی هتی او داسی نور شیان دی او دخر خلا یوه ستره مغازه یکی پرانیستی ده. کوپراتیف پخپله یو کلینیک لری چی داکتران بی طبابت په ۱۲ ساحو کی تخصص لری.

همدا شان ۱۳۰۵ کسو لپاره دکانی اوبودخینو اود یوروغتون اود یوسنا توریم دجوړولو لپاره بیسی تخصیص ورکړل شویدی. دروغتیایی ادیواود لری کولو لپاره هر کال ۱۰۰۰۰۰ روبله تخصیص

ورکول کیری. همدا ددغه کوپراتیف خپل دژمی بن هم لری چی غری بی دهغه په درلودلو ویاړی بورد هر کال نژدی یو ملیون روبله دغروود رخصتی او هوسایی لپاره باسی او هر غری به کال کی له ۱۵ تر ۲۰ ورځو تفریعی رخصت استحقاق لری. دکوپراتیف راز راز اماتوری دلی (لکه سندو غای، نخیدونکی، اودمو سیتی آلاتو غزوونکی) د پرویشنل کسانو له خوا غاړل کیری. دلوو د علاقه لرونکو لپاره چی شمیری

اطفال و کارهای منزل

بروالدین و مخصوصاً بر زن خانه است تا با سازماندهی درست و آگاهانه قضایا را حل و فصل نموده و نخواهند بدین ترتیب ریشه های

همین کار هستی و یا ترا گاهی بینم پیوسته در کتاب و مطالعه مصروف هستی و از کار خانه خبرنداری من باید به تنهایی همه کارها را انجام دهم و تو باید راحت بنشین و نان بخوری وظیفه دیگرنداری.

که با تدبیر و زرنگی خاص شوهر و اطفال را در کارهای منزل دعوت نموده و کارهای روز هر يك از اعضای خانواده را تعیین و مشخص می‌باشد.

بازبان شیرین و لطف مادرانه که صفت زنان و مادران است کسار هارا تقسیم میکنند و با ساختن يك تابلو وظایف هر يك را مشخص نموده که بدین ترتیب نه خودشان زیر بار کار خسته میشوند و نه اطرافیان.

همچنان در روی تابلو ساعتی قرار می‌دهند، در ساعات مشخصی شنیدن رادیو و دیدن تلویزیون نیز معین میگردد.

وقتی یکی از اعضای خانه به انجام کاری دعوت میشود با لطف خاص و صمیمیت و دوستی به او گفته می‌شود: احمد پسر شیرینم ظرفهای نان را مرتب کن، ماری دختر نازنینم دستر خوان و ظروف نان را آماده کن، پدرتان باید در کشیدن نان با من کمک کند.

بدین ترتیب دیده میشود که همه کارها در مجرای خوب و بی‌روز مندا نه اش اجرا شده و همه از یکدیگر شاد و رازی اند و چون پروانه بدور هم می‌چرخند و هیچگونه فضای کدورت خلق نشده و همه کارها را طبق مرام اجرا شده می‌بینیم.

مادران عزیز و مهربان میدانند که گفتن این چنین کلمات و جملات آنقدر خوش آیند نیست و به یقین بالای اطفال تأثیر منفی دارد اطفال غیر از اینکه همکار و رفیق خوب برای مادر شده نمی‌توانند در کارهای منزل و سایر امور نیز او را مدد نکرده و بالاخره طفل پر عقده، عاطل و بی‌کار و لجوج بار می‌آید که بار دوشش فامیل و جامعه خواهد بود. مگر هستند مادران معقول و آگاه

از طرفی دیگر با کسی تو جه در زمینه این نکته درك میشود که خانم هم حق بجا نب است از ساعت اول صبح از خواب بلند میشود تا ساعت های نیم شب مصروف بخت و بزد و دخت و دوز و پاک و نظافت است او باید از همه ما توقع انجام کاری را داشته باشد از من از دخترهایش... گاهی که بگو، مگو هار زیاد میشود یکبار با خود میگویم بروم در زمینه بایشان کمک کنم و به این جاد و جنجال ها خاتمه دهم و این کمندی را خاموش سازم، مگر می بینم که حوصله اش را ندارم و با خود اندیشه می‌کنم که کارهای د فتری ام کم است که بکار

عداوت و مخالفت فامیل ما را در آب بگذارند.

از آنجا بیکه انجام امور خانه برای اطفال جز بازی و ساعتی روزانه محسوب میشود و پدر و مادر میتوانند با شیوه خاص اطفال را دعوت به انجام آن سازند و باید متذکر شد که دانستن این شیوه کار سهل و ساده نیست بلکه ابتکار عمل در این ساحه ضروری است مثلاً اگر به دختر و یا پسر هجده یا هفده ساله گفته شود تو مجبور و مکلف به انجام

های خانه هم دست بپیشی کنم و به اصطلاح دست خانم را سبک سازم و باز ممکن در آینده توقع خانم زیاد شود و يك قسمت زیاد امور منزل را بمن وا گذارد که دشوار است به آن پاسخ مثبت گفت و به این ترتیب ممکن چر یانات روز و اخبار رادیو و تماشای تلویزیون را من کنم.

این بود جاد و جنجال های اعضای يك خانه که كو چك بر سر انجام امور روز مره.

آب و زندگی...

در طبیعت موجودیت آب عاری از انگیزنده‌ها یعنی آب پاک نادر است تنها میتوان گفت شاید آب بخار شده در طبقات فوقانی عاری از این اجسامک‌ها باشد، لاکن در وقت تراکم یعنی با تشکیل باران ژاله و برف، آب با میکروارگانیسم‌های هوا تا اندازه زیاد ملوث می‌شود.

بدین سبب آب‌های روی زمین، آب‌های ایستاده، دریاها و سطح ابحار میکروارگانیسم‌های زمین و هوا را احتوا می‌نمایند.

زمانیکه آب‌های روی زمین به طرف طبقات عمیق زمین رخنه و نفوذ می‌کند، یک قسمت عمده این انگیزنده‌های بیماری‌زا با عملیه فیلتریشن توسط خاک جذب می‌گردد. اما این حادثه را نمیتوان کلی گفت. بنا بر آب

های روی زمین بهتر می‌توانند نشمین‌گاه این انگیزنده‌ها باشند. انگیزنده‌های بیماری‌زا که از طریق بدرفت‌ها با آب داخل می‌شوند قابلیت تکثیر را در آب نداشته و معمولاً بعد از یک مدت کوتاه از بین می‌روند.

این‌ها در آب‌های سردزال نظر به آب‌های نسبتاً گرم که مقدار بیشتر مواد عضوی دارند بیک مدت طولانی‌تر زیست می‌کنند.

آب‌های که به مقاصد نوشیدن استفاده می‌شوند از طریق بدرفت‌ها با انگیزنده‌های بیماری‌زا، آب‌حوض‌های شنا مستقیماً توسط افراد بیمار ملوث می‌شود. لاکن عملاً یگانه طریقه ملوث شدن آب مشروب ذریعه میکروب‌های بیماری‌زا نفوذ آب بدرفت به ذخایر آب‌های نوشیدنی میباشند.

کولرا از جمله بیماری‌های ایست‌که‌بو سیله آب‌نا پاک بروز می‌کند در اکثر ممالک آسیائی به شمول افغانستان بحالست

تصفیه آب بد (۷) شکل صورت می‌گیرد:

محافظه آب از ملوث شدن با مواد فاضله، رسوب دادن، فیلتر نمایی، از دیاد کلور، تشعشع ماورای بنفش، جوشاندن و از دیاد اوزون، بی‌ضرر ساختن و امحای بدرفت‌ها بهترین طریقه محافظه آب از ملوث شدن با مواد فاضله میباشند، هرگاه چاه‌های عمیق آب با مواد غیر قابل نفوذ آب تقویه شوند آب‌های بدرفت به چاه‌های متذکره نفوذ نمیتوانند. آب‌های بدرفت که از شهرها و فابریکه‌ها به دریاهای می‌ریزند باید قبل از ضد عفونی بشوند دور نگه‌داشته‌ن آب‌های بدرفت از نفوذ به آب‌های نوشیدنی قدم اول تصفیه آب است. آب صاف آب صحتی است که برای

اند میک سیر نموده و گاهی هم شکل آبیید میک را بخود می‌گیرد. بیماری‌های انتروپاتوژنیک در امریکا وارو یا کمتر باعث مرگ و میر می‌شود زیرا در آنجا آب نوشیدنی بعد از تصفیه مکرر مورد استفاده قرار می‌گیرد اما متأسفانه در کشورهای عقب نگه‌داشته شده بویژه کشورها تلفات ازین بیماری‌ها فوق‌العاده زیاد میباشند و به شکل اند میک سیر می‌کند. نظر به پژوهش و تحقیق ده سال اخیر که با لای اطفال کشور صورت گرفته، دل‌پیچش‌ها در و قیات اطفال درجه اول تثبیت شده است.

دویر مرد باعلاقه و صمیمیت خاص یکدیگر را در آغوش کشید و پرس و جویی از زندگی یکدیگر می‌نمایند.

نوشیدن، شستن و غیره از آن استفاده می‌شود. باید این آب‌ها میکروب‌های بیماری‌زا، مواد مضره کیمیائی، بوی و لذت غیرمطلوب عاری باشد.

آب‌های ملوث شده با مواد فاضله معمولاً با کتری‌های جنس کولی، کلسریدیم و ستریتو - کولک را دارا میباشند.

در صورتیکه بعد از تصفیه آب با کتری‌های جنس کولی تثبیت بشود معنی اینرا میدهد که تصفیه بصورت درست انجام نشده است. بدرفت‌ها و فاضلاب‌ها و در مناطقی روستائی مرداب‌ها از لحاظ بهداشت در زنجیر انتقال امراض امعایی اهمیت خاص را داراست.

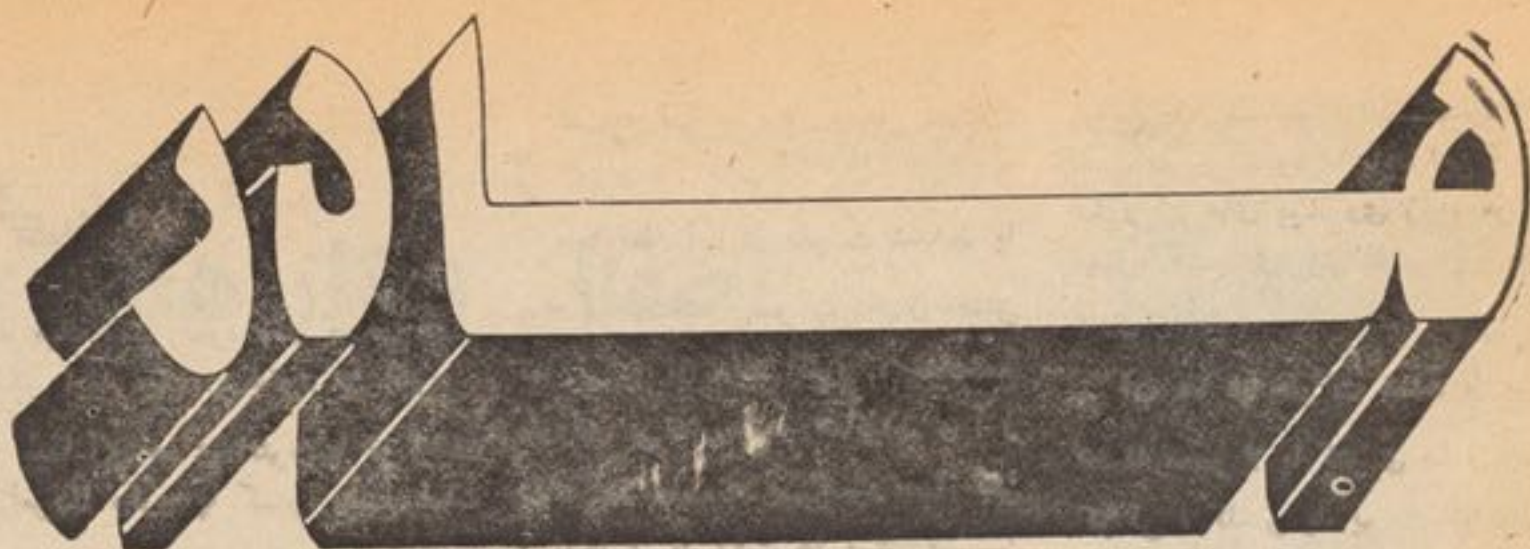
بی‌ضرر سازی بدرفت‌ها به سه شکل ذیل صورت می‌گیرد رقیق سازی، بی‌ضرر سازی قسمی و بی‌ضرر سازی کلی بی‌ضرر سازی بدرفت‌ها و فاضلاب‌ها در قدم اول جهت

کنترل آب‌های محیطی و بالاخره بهداشت آب رول خیلی ارزنده دارد.

نگاهی به آینده:

از آنجائیکه نفوس کره زمین در سال‌های ۲۰۰۰ و فوق آن به ۷ میلیار د نفر خواهد رسید طبعاً حجم تولیدات مواد خوراکی نیز به مراتب بلند می‌رود بنا بر این نیاز به آب در آن سال‌ها دها چند بلند خواهد رفت.

آینده نگران بخش بهداشت متعقد اند که باید در مصرف آب حتی المقدور صرفه جوئی گردد و ذخایر آب صحتی بصورت دوا مدار کنترل و بررسی گردند البته استفاده بیشتر از آب در سالیان آینده میتواند بوسیله کاشف ذخایر نوآب و صرفه جوئی موثر از آب صورت گیرد. دانشمندان میگویند به یقین در سالهای آینده بشر به ایجاد شهرک‌های زیر ابحار موفق خواهند شد. و این به شناسایی بیشتر آب بستگی دارد.

نوشته بر تولت برشت

ترجمه دكتور نجيب الله يوسفی

بر تولت برشت

در طول تاریخ جوامع بشری، در نبرد حق و باطل و بالاخره در پیروزی مبارزات طبقاتی قلم نویسندگان همیشه نقش موثری داشته است. هنرمند و نویسنده متعهد، به خاطر دفاع از منافع توده ها و بسیج ساختن اذهان جوان مع بشری، نظر به وظیفه و درک مسوولیت خویش، همیشه درین راه کار و پیکار نموده است.

به اساس همین درک سیاسی و ادبی بود که بر تولت برشت قلمش را در دست گرفت و به میدان پیکار شتافت و از آنجا بر ضد فاشیسم جهان سوز، مبارزه خود را آغاز نموده و در رهایی جهان آزاد، به سرودن اشعار پرارزش ایجاد و نمایش نامه های موثر پرداخت.

نامش ایون بر تولت فریدریش برشت بود و به تاریخ دهم فیروزی سال ۱۸۹۸ چشم به جهان گشود. در طول دوره تحصیلش در رشته های فلسفه و طب و هنتون هونشن (۱۹۱۷)، به خاطر ضدیتش با جنگ، به مبارزه اساسی دست یازید. اولین نمایشنامه اش در سال ۱۹۲۲ تحت عنوان ((دهل در شب)) مورد نمایش قرار گرفت. بعداً منجیت دراما تورگ و رئیسوربه کار تیاتر پرداخت.

در سالهای قبل از جنگ جهانی دوم، هنگامیکه هیتلر برای نابودی بشریت، توطئه می چید وی بعنوان مخالفش باین شرایط، آلمان را ترک گفت و روانه سوئیس، دنمارک، سوئدن (۱۹۳۳-۳۹) فنلاند، اتحاد جماهیر شوروی و بالاخره رهسپار کالیفورنیای ایالات متحده گردید. (۱۹۴۱-۴۷)

در سالهای (۱۹۴۸-۴۹) وی دوباره راه جمهوری دیموکراتیک آلمان را در پیش گرفت و به کمک خانمش تیاتر را دوباره در آن کشور پی افکند.

وی در طول دوره زندگی اش (۱۹۵۶-۱۸۹۸) اضافه تر از سی نمایشنامه، یک هزار و سه صد پارچه شعر و یک سلسله کتابها در مورد موضوعات روز نوشت.

نمایشنامه زیر که تحت عنوان (مادر) درینجا پیشکش خوانندگان گرامی میگردد، یکی از عمده ترین اثرات نویسنده بزرگ میباشد.

مترجم

مادر: زیگور شکی کروز گفت که چون سرمایه داران میدانند که اگر کارگران ای موضوع را بفهمند که استثمار میشن، دیگر آرام نخواهند نشست، ازینرو نمیگذارند که کارگران ای موضوع را بفهمند.

آنها صدای پای معلم را که در اتاق پهلوی داخل شده است می شنوند.

معلم: هر جای که بوی باز هم می بوی و جنجال روی موضوع عاتیکه اصولاً هیچ نمی آرد تا همین چند دقیقه پیش در رستورانت بودم و همراهی زخار بحث داشتم و او همیشه بر ضد ما استدلال میکرد. اما منم میفهمیم که حق بجانب هستیم و دلایل ما درست بودند. خوب شد که بالاخره از شر آنها خلاص شدم... (بصورت کنایه خطاب به مادر) میگوید دیگه حوصله ایطور کم عاره ندارم... خوب شما یک جای دم کتین ما میرم تا جای دم شوه پاهایم را میشویم... اخبار امروز کجاست آوردن یانی؟

مادر: بلی، در آشپزخانه س... معلم می خواهد که بطرف آشپزخانه برود مادر مانع او شده میگوید:

راستی خوب شد که آمدین. زن همسایه گفت که رفیق شما زخار آمده بودو میخواست عاجل روی یک موضوع مشخص با شما صحبت کند.

معلم: خانم والسوا، ما تا همین لحظه همراهی زخار یکجای بودم.

مادر: خو؟ نمی فهمم، اما آشپزخانه بسیار نامرتب است. لباس های شستگی شماره اونچه هموار کردم... (زیر زبان چیزی میگوید) معلم: از کی تاحال شما لباسهای مرده در آشپزخانه هموار میکنین...؟ ای سماوار جای چرا می جوشه؟

مادر: نمی بخشین، ما باید بریتان می گفتیم که زن همسایه آمده و به برش یک پیاله چای دم کنم...

معلم: خو؟ ای کدام زن همسایه س؟ مادر: ما درست نمی فهمم، اما فکر میکنم که سرو و شش چندان جوانیاشه و شما حتماً صحبت با آنها خسته خاد شدین.

معلم: آها، فکر میکنم باز شما را جمع به موضوعات سیاسی کم میزدین، ای آدم بیکار و تنبل زیگور شکی هم او نچه س:

مادر: بلی، او همراهی زنش اینچس، برادرش همراهی بچیش و کاکا یش... همه اونچه

هستند... او نامردمان خوب هستند. بوی بسیار موضوعات قشایم دارند. فکر میکنم

معلم: ایوان، تویک احمق هستی... بعد خطاب به خانم والسوا، در آشپزخانه یک کوچ و شما میتائین از او به جای بستره خواب استفاده کنین خوب لباس که با خود آوردین اونچه، اونچه آشپزخانه س... مادر بطرف آشپزخانه میرود و آنجا را برای خود جمع و جور میکند.

ایوان: تشکر برادر. لطفاً مواظب او باش او به آرامش ضرورت داره. روز اول ماهی روز دشواری برای او بود. ضمناً و بخاطر بچیش بسیار فکر میکنه. ما همه به تو میسپاریم معلم: ما سرآورده مثل شما به کلمات بسیار خشک و بیوج سیاسی بدرد نخواهم آورد. چند روز بعد، معلم وقتی که به دهلیز خانه وارد میشود صدای مادر را میشنود که بایکی از خانم های همسایه داخل مذاکره است.

خانم همسایه ما شنیدیم که انقلابیون مرده ای بسیار جانی هستند.

مادر: ای درست نیست. انقلاب یگانه راه نجات ماس، چه چیز میتانه عکس اینرا ثابت کنه... مادر به آواز خوانی میپردازد:

او فلسفه معرکلیست و همه اینرا میدانند. گرچه که در کش کمی مشکل است.

تو که جز استثمار گران نیستی او را بزودی درک خواهی کرد

او دوی درمان تست، او را مطالعه کن

احمقها، او را فلسفه حماقت مینامند. ولی او مخالف حماقت و کثافت است.

استثمار گران، او را خیانت میدانند.

و اما، ما میدانیم که او پایان خیانت ها ست.

او مصیبت نیست، جنایت نیست او ساده ترین کاریست که به مشکل انجام خواهد شد.

خانم همسایه: اما چرا ای موضوع را همه کارگران نمیدانند؟

زخار: رفیق معلم تیور: نام دهکده خانم نیلونا: نام زن علاقمند به جنبش

اودیسه: نام دهکده (محل) لوشین: دهقان پیروکود: نام محل کریفتا: نام محل

شولینوشکی: دهقان تیریک: دهقان تویرایا: نام محل زیرنوف: خان محل (شودال) وایشل: قصاب خان الکساندروف: همسایه عیسی: کارگر

ماش: (خواهر سیسدر کارگر) خانم کورسونوا: (فروشنده در صحن فابریکه) کاربوف: نماینده کارگران

سملگین: (پیر مرد) کارگر شالینوف: صاحب ورژیس فابریکه نیکولای ایوانوویچ: معلم زیگور شکی: کارگر

اشخاص نمایشنامه

خانم والسوا: مادر پاول: (کارگر فرزند خانم والسوا) اندریچ ناخودکا: کارگر ایوان: کارگر اندری: کارگر انتون: کارگر سیسدر: کارگر

شما هم از صحبت با او ناخوش خواهید شد .
معلم : خانم والسوا ، آیا به شما نگفته بودم که مده خانه خود را بطور مجلس های سیاسی ره تحمل ندارم ؟ حالی به از دستورات مانده و تکه تکه به خانه میایم و میخوانیم چند دقیقه آرام باشم ... در حالیکه می بینم که آشپزخانه به درسیاست می جوشد ... شما باید بفهمین که ای عمل شما بری به بسیار غیر مترقبه است . اصلا فکر شه هم نمی کنم ...

مادر : شما می بخشین ازینکه در خانه خود هم آرام ندارین ، به از عمل خود مقدرت می خواهم . اما اینها باید را جع به حادثه اول ماه می چیزهای می فهمیدند . اصلا اینها از موضوع خبر نداشتند .

معلم : خانم والسوا ، شماره به سیاست چی شما اصلا از سیاست چی می فهمین ؟ می دانین ... به امشب به رفیق زخار که آدم بسیار هوشیار و روشنفکر س گفتیم که مسایل سیاسی یکی از جمله مسایل بسیار مغلق و پیچیده س که در روی زمین وجود داره ...

مادر : گاش شما مانده نمی بودین ، ماهمه استیاق داشتیم تا از شما در مورد مسایل مغلق سیاسی چیز های می رسیدیم . مخصوصا در باره حادثه ماه می ...

معلم : شما نمی فهمین که امره از آدم های بیکار مثل زیگورسکی اصلا خوشم نمیایه ، هیچ نمی خوانیم که همراهی او بحث کنیم ، اما راجع به چند اصطلاح سیاسی که شما باید اوره بفهمین همراه یاران گپ میزنم ...

واقعا وقتیکه در باره شما میاند یشم ، فکر میکنم که شما نباید درین چنین اشخاص بشینین ... خوب بهر صورت ، پس جای دم کشین ... نان خودارین ؟ خوب ، پس بریم به آشپزخانه ...

آنها به آشپز خانه میروند .

معلم : به نظرمه شما از همه اولتر با ید نوشتن و خواندن را بیاموزید ... (بعد بظرف تخته کنار آشپزخانه رفته) ادامه میدهد : گرچه

که به نمی فهمم که شما ده ای سن و سال چرا نوشتن و خواندن ره بیا موزین ، خوب ، باز هم مساله شخصی خودتان است ... آیا هم شما قلم و کاغذ دارین ؟ خوب شروع میکنم به سه کلمه بسیار ساده ره روی تخته نوشته میکنم :

شاخ ، آشیانه ، ماهی ، ... نوشته کشین ... زیگورسکی برای چی ای سه ای کلمه ره نوشته کشین ؟

مادر آقای ایوانوویچ آیا غیر ازین شاخ آشیانه و ماهی چیز دیگری نبود که نوشته میکنین شما می فهمین که ما آدمهای پیر هستیم و چندان وقت زیاد برای آموزش نداریم . لید ای - خواهیم کلمات ره بخوانیم که به آنها ضرورت داریم .

معلم خنده کرده میگوید : اصلا بی تفاوت است که چی کلماتی ره شما نوشته میکنین ، هدف یاد گرفتن است .

مادر : چطور ؟ به یقین دارم که زیگورسکی ره کلمه کار خوشش میاید خوب کارگر چطور نوشته میشه ؟

زیگورسکی : شاخ اصلا در بحث پیش نهاد آمد .

مادر اشاره به زیگورسکی : او کارگر دوب آهن است .

معلم : اما شناخت حروف درینجا مهم است و بس .

زیگورسکی : مثلا مبارزه طبقاتی چطور نوشته میشه ؟ مادر با نوشتن ای کلمات حروف ره هم خواهیم شناخت .

معلم : درست است ولی بهتر است که شما از آسان به طرف مشکل بروید . مثلا نوشتن شاخ آسان است . زیگورسکی : مبارزه طبقاتی آسانتر از شاخ است .

معلم : مبارزه طبقاتی اصلا وجود نداره ، شما هم حتما به ای مساله متیقن هستین . زیگورسکی از جایش می خیزد و میگوید : اگر شما به ای عقیده باشین ماه از شما هیچ چیز یاد گرفته نمیتانیم مادر خطاب به زیگورسکی لطفا

بشینین ، شما در درجه نوشتن و خواندن را بیاموزید و ای خود مبارزه طبقاتی نیست .

معلم : اینها همه الفاظ بی معنی هستند . خواندن و نوشتن رابه مبارزه چی ؟ خوب نوشته کشید : کارگر ...

مادر : وقتیکه به میگویم که خواندن و نوشتن خود مبارزه طبقاتیست ، منظوره ایست که اگر عساکر در تیور شعارهای ماره خوانده میتانستن هرگز بالای ما غیر نمیکدن . تمام عساکر فرزندان دهاقین غریب و بیچاره همین کشور هستند .

معلم : خوب دقت کنید : شما می فهمین که به یک معلم هستیم و تقریبا هر ده سال است که به خواندن و نوشتن را بیاموزانم . اما امروز

می خواهم اعتراف کنم که همه ای موضوعات پوچ و بی معنی است . کتاب بدرد کس نمی خورد . انسانها بواسطه همین کتابها منحرف شده

اند یک دهقان ساده که از تمدن اصلا خبری نداره به نظرمه انسان به تمام معنی واقعیت یک انسان پاک و شریف .

مادر : خوب ، مبارزه طبقاتی چطور نوشته میشه ؟ و بعد خطاب به زیگورسکی میگوید : آقای زیگورسکی ، خوب متوجه باش و دستبایته قایم بگی که نلرزه ، در غیر او خطرره هیچ کس خوانده نخاد توانست .

معلم نوشته میکند : مبارزه طبقاتی : بعد خطاب به زیگورسکی میگوید : گوشش کشید که خط تان راست باشد و کج و وچ نوشته

نکشین کسیکه راست نوشته نتانه ، در زندگی هم راست نخاد بودو قوانین جامعه ره احترام نخاد کد . ای موضوع از نسل های گذشته بهما ثابت شده و کتابهای زیادی درین باره هم نوشته شده . تخنیک امروز پیشرفت کده .

اما باید یش چی ؟ همراهی هاهم در اوایل ساده بود اما امروز مبتکرانه صورت میگیرد . اکه به دل

به میبود به همه کتابها و ماشین هاره در اعماق بحر می انداختیم تا دیگر آثارش باقی نمانه ... خوب نوشته کشین ؟ ... می فهمین بعضی وقت

ساعت هاهم در همچو افکاری غرق هستیم و از خود میبرسم که آیا اینها به مبارزه طبقاتی ارتباط دارن یا خیر ؟

زیگورسکی : وقتیکه شما در افکار خود غرق هستین ما استمرار میشیم (... زیر زبان چیزی میگوید) ... مادر خطاب به زیگورسکی : لطفا آرام باشین از معلم میبرسد : خوب استمرار چطور نوشته میشه :

معلم : استمرار ، ایره هم در کتابها نوشته اند . مثل اینکه کسی ره به در زندگیم استمرار کده باشم . بعد کلمه استمرار را روی تخته نوشته میکند .

زیگورسکی : نارضایی او بخاطر یست که نمیتانه از نمره استمرار مستقیم سود ببره .

مادر : حرف الف هم در کله کارگر آمد و هم در کلمه استمرار

معلم : دانش که به تنهایی کمکی کرده نمیتواند ...

مادر : برای ما که فعلا دانش مهم است ...

بعد خطاب به دیگران میگوید : خوب به نظر به برای امروز کافیست .

نفرما و شما دیگر جوان نیس که ساعت ها بنانه

بیا موزد ، به یقین دارم که زیگورسکی ره از شوق تمام شو خونخاد برد . خوب آقا از شما یک

جهان تشکر ، باور کنید که ای یک که یک بزرگ در حق ماست که شما بری ما خواندن و نوشتن ره یاد میتن .

معلم باورم نمیشه ، اما بگذارین که به هم اینجه یک گپ گفته باشم . حرف های شما مره هم بسیار به فکر انداخته و ای حرف هابری

مهم بسیار با ارزش بودند . روزدیگه در اطراف ای حرف ها صحبت خواهیم کد .

ایوان بعد از مدتی به خانه برادرش در - استوک آمده است .

ایوان : رفقا امروز در استوک دوره گرفتند و راجع به فعالیت های خود همراهی به ملاکوه کردند . در ضمن خوشم آمد که آنها اشتباغات

خود به شیوه انتقاد از خود بررسی کردند ... راستی خانم نیولو نا از به ...

ادامه دارد

سعی و تلاشهای خستگی ناپذیر

در جهت امحای کامل سرطان!

درین سالها ن اخیر نیز فیصدی پذیر و نتایج حاصله از معا لجه مرگ و میر از اثر امراض سرطانی تزیاید نمود. که البته شو اهد موثق احصائی در دست داشته قناعت بخش خواهد بود. همچنان موقعیت تو مور نیز در تداوی يك واقعه سرطانی تا ثیر مستقیم داد. چنانچه يك تو مور سطحی هم به بسیار زودی و ساده گی تشخیص و هم تداوی میگردد.

بطور مثال: - حال بگمان اغلب هیچکس از اثر کانسر (سرطان) جلدی نمیمیرد همچنان سرطان لب پائین که فقط چند سال قبل خیلی خطرناک بود حال قابل تداوی است و خیلی کم مردم از اثر این مرض میمیرند. مگر در مقابل تشخیص و تداوی سرطانی های مری ریه ها (شش ها) معده و با لخصه کانسر (پانکراس) نسبتاً مشکل است.

دا نشمندان انکو لوزی در تداوی کوریون اپتلیو مارحم که بیشتر حیات خانهای جوان را بخاطر مه اندازد مو فقیتهای چشمگیری را نصیب شده اند.

سوال دیگری که انکو لوجست ها اکثر به آن بر میخورند اینست در حالیکه جهت ظهور تو مورها عوامل گوناگون وجود دارد آیا ساینس به چه حد مو فق به دریاف ت این عوامل گردیده است؟

جواب کوتاه سوال فوق اینست که امروز دا نشمندان به اندازه یی در باره انکشاف تو مورها معلومات دارند که میتوانند در لابراتوار ها یشان بصورت تجر بوی در حیوانات لابراتواری طبق پلان مطروحه خود شان کانسر های جلدی کبدی و تومور های گوناگون سیستم اعصابی و سارکوما های استخوان را انکشاف دهند. (امراض سرطانی و یروس المنشه اند) موجود است که يك تیوری بنام تو سط دا نشمندان بزرگ شوروی زیلبرو بهمکاری دیگر دا نشمندان انکولوژی اتحاد جما هیر شوروی انکشاف داده شده است.

مگر در تیوری فوق الذکر آمده که نزدیک شخص و یروس زمانی در انکشاف يك تو مور رول بازی می نماید که شخص مذکور مبتلا

با ید گفت که دا نشمندان انکو لوزی (همیش) و بصورت مداوم با این سوال مواجه شده و میشو ند که چه وقت به پیروزی کامل بر مرض سرطان نایل خواهند شد. انکو لوزی يك علم بکلی تازه است که سال به سال در محتوای آن با هر کشف جدید گسترش قابل ملاحظه پدیدار میگردد. و حال بگمان لجر نت میتوانیم بگویم که سرطان در آغاز مرا حلتش قابل تداوی است. شاید سوالی پیدا شود که آیا بمقایسه بیست سال قبل مرگ و میر از اثر امراض سرطانی کاهش یافته است؟

اگر بجواب بگویم بلی! شاید اشتباه نما یم. زیرا وقایع سرطانی نسبت به چند سال قبل تزیاید نموده اند. که یکی از عوامل آن تزیاید تعداد اشخاص دا رای سن متوسط و اشخاص مسن در جهان از باعث صعود تو قع حیاتی است و کانسر (سرطان) مرضیست که بیشتر در نصف دوم زمان حیات بسراخ انسان می آید. میتوان گفت که در اتحاد شوروی

مر یض مصاب به سرطان تحت عملیات جراحی قرار دارد.

سالها ن اول تاسیس این انستیتوت مسئولیت امور ریاست آنرا يك جراح مشهور و ممتاز شهر مسکو بنام ولادیمیر زیکوف بعهده داشت. دو دانشمند مشهور روسی زلینسکی ((دا نشمند کیمیا)) و لیدوف ((دا نشمند فزیک)) از دا رای های شخصی شان برای دا نشمندان انستیتوت انکو لوزی فوق الذکر یکتعداد سامان آلات مورد ضرورت شان را طرح و دیزاین نمودند.

بمجردیکه شاید کار دا نشمندان ان روسی بتمام ارو پا بخش گردید با استقبال گرم و پشتیبانی لیر فرانسوی (دانشمند فزیک) مواجه گردیده و ماری کوری مقداری را دیوم را بشکل تحفه انستیتوت متذکره فرستاد. که به این ترتیب در آغاز قرن حاضر برای اولین بار را دیو تراپی در شوروی آغاز یافت.

بعد از انقلاب کبیر اکتوبر وظیفه انجام امور ریاست انستیتوت متذکره را دا نشمند بزرگ شوروی ((لیرت هرزن)) نواسه ((الکساندر هرزن)) بدوش گرفت. در دهه دوم و سوم قرن حاضر در اتحاد جما هیر شوروی يك پروگرام وسیع انکو لوزی تحت تطبیق قرار داده شد که مطابق به آن بدون هیچگونه تبعیض بتمامی با شنندگان این کشور زمینه معا ینه و تداوی امراض سرطانی مسا عد گردید و از همان وقت تا کنون سالها ده ها میلیون تن از باشندگان این کشور به همین مقصد معا ینه و در صورت کشف مرض نزد شان تا حد امکان معا لجه و تداوی میگرددند.

در جهان تا پان قرن نو زدهم هیچ انستیتوت وجود نداشت تا دران مر یضان مصاب به سرطان تداوی میشدند. و فقط زو لوجست ها مور لوجست ها با کتریو لوجست ها وظیفه داشتند تا مر یضان مصاب به مرض خطرناک را تحت مشاهده شان قرار داده و تا زمان مرگ شان که خیلی نزدیک میبود از ایشان دستگیری نمایند. گرچه تمام اطباء آن زمان معتقد بودند که بهترین طریقه کمک به مر یضان مصاب به سرطان و تداوی این مرض عملیه جراحی است مگر نظریه کمبود و کافی نبودن سامان و لوازم لازمه جراحی قادر به اجرای عملیات جراحی نبوده و بصورت ابتدایی میکوشیدند که فقط مر یضان مصاب به این مرض خطرناک را با تر کهای مختلف شان برای چند سبائی بیشتر زننده نگه دارند تا اینکه در سال ۱۸۹۶ یکی از مشهورترین جراحان جهان بنام ویلیم هالستید با ایجاد يك متود جراحی جهت تداوی این مرض خطرناک مشعل فروزانی را در ساحه طبابت با لخصه جهت تداوی اشکال خاص این مرض خطرناک افروخت. در اتحاد جما هیر شوروی دا نشمندان و اطباء این کشور در سال ۱۹۰۳ عیسوی برای اولین بار اولین انستیتوت انکو لوزی (تومور شناسی) در جهان را بنیاد گذاشتند. باید گفت که در سالها ن اول آغاز فعالیت این موسسه کارکنان آن مفت و رایگان کار میکردند و مصارف انستیتوت از درك بخشش هاییکه مردم به آن میدادند تا مین میگرددید. و در

به عا ملین سینه و بغل سر خکان
و غیره ا مراض انتانی نباشد .
در اوا یل دهه پنجم قرن بیستم
یک دا کتر پو لندی بنام کلارافونتی
شمارش را که مصر وف (تمرین)
طبی در ایتالیا بودو مصاب سرطان
گرددیده بود از دست داد خوا ست
در جهت اثبات تیوری ((ا مراض
سر طانی ویروس المنشا اند))
سهمی بگیرد همین بود که خود را به
مرض منتن ساخت . اندکی قبل

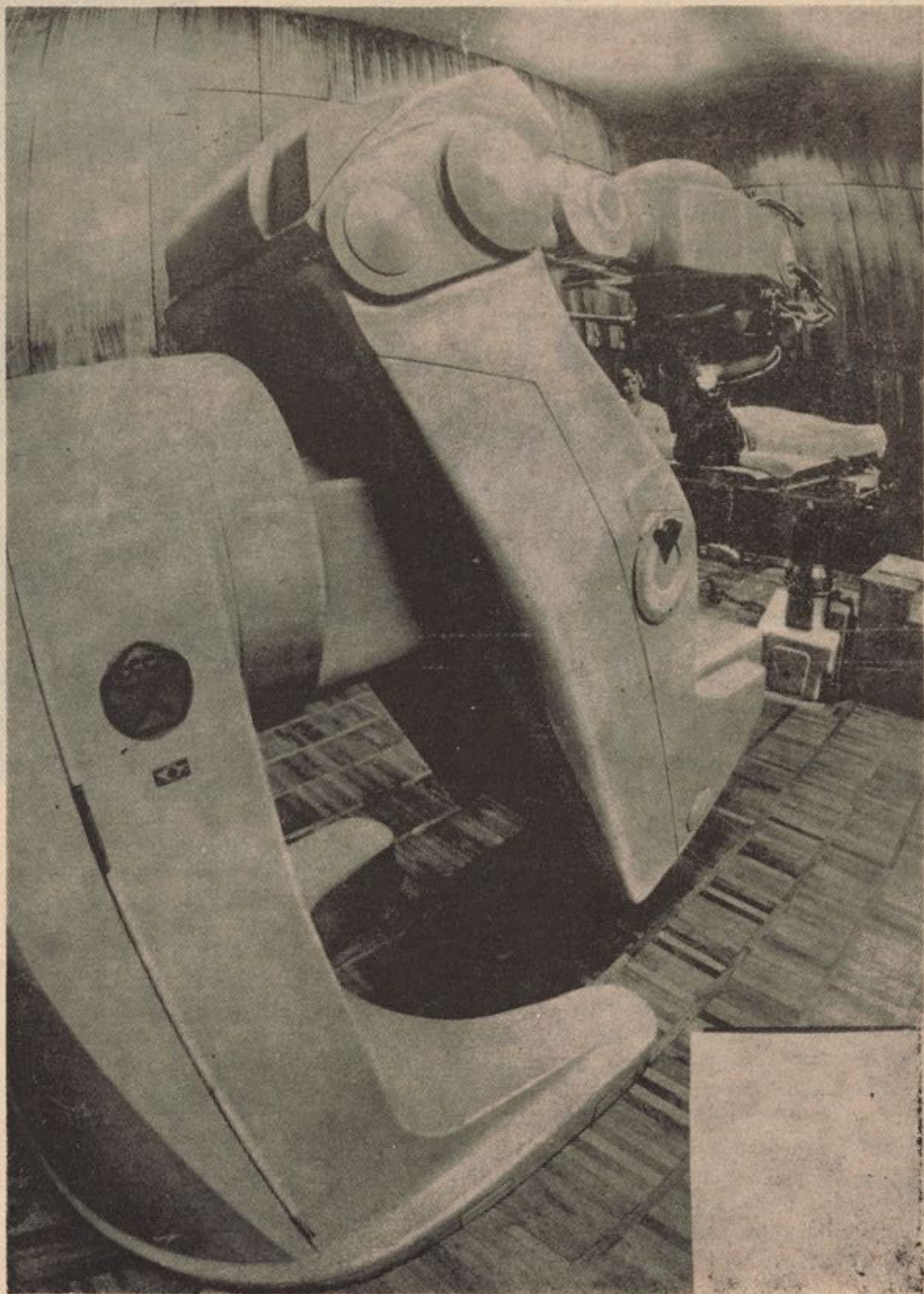
از مرگ یکی از مریضانش که
مصاب تو مور استحالوی
غده شدید بود با قوت زخم
سر طانی مریض را مالش داد.
چندی بعد نزد فونتی یک تورم
عجیب که فکر میشد تو مورسرطانی
در حال انکشاف است پیدا شد
مگر خیلی زود دریا فت گردید
که فونتی مصاب سرطان نبوده
بلکه تصادفاً برایش تورم عادی
پیدا شده که توسط دا کتر ها

عوا مل از نی انتقال پذیر است
نقطه قابل تذکر دیگر اینست که
سر طانی ریتان ده مریضه
بیشتر نزد کسانی که به سگرت
معتاداند بمقا یسه کسانی که
سگرت نمیکشند دیده میشود. مگر
حال یک معلومات بسیار جالب
را برای شما باز گو میکنم: در لا-
بلندرس واقع در فنلاند شما لی
دود کردن سگرت از سن سه
سالگی آغاز میابد و اطفال این
منطقه قبل از آنکه از شیر مادر جدا
شوند به دود کردن سگرت شروع
مینمایند (اطفال این منطقه تا سن
سه سالگی با شیر مادر تغذیه
میشوند) بعد از یک دور مطالعات
و تحقیقات طولانی
هیچ واقعه سرطانی نزد هیچ یک
از باشندگان این منطقه که تعداد
شان به سیصد هزار نفر میرسد
در یافت نگردید. مگر بمجر دیکه
با شندگان لا بلند رس بشهری
نقل مکان نمایند مانند سایر
شهریان مصاب به سر طانی
میشوند. باید دانشمندان همیشه در
مورد واقعات خاص و اشتباهی
واقعه فوق را در نظر داشته و قضاوت
محتاطانه نمایند. در ساحه انکو-
لوزی بسیاری کشفیات که متکی
بر احساسات اند صورت گرفته
است مگر نتایج حاصله از دست
یا چکی نمیتواند کوچکتر یمن
رهنمایی برای دانش را ستین
گردد.

سر طانی یک مریض منفرد نبوده
بلکه یک گروپ ا مراض است و
هیچ متود عامی وجود ندارد تا
با استفاده از آن تمامی انواع آنرا
معالجه و تداوی نموده و بشریست
را از شر این مریض خطرناک
نجات داده برای تداوی و معالجه
انواع گوناگون تومورهای
سر طانی از تجهیزات و متودهای
گوناگون استفاده موثر بعمل
میاید.

انکولوزیستهای اتحاد
جما هیر شوروی معتقدند که در
تداوی ا مراض سر طانی بهترین
نتیجه را زمانی میتوان توقع
داشت که در تداوی ا مراض
سر طانی از عملیه جراحی، تداوی
شعاعی و شیمو تراپی بصورت
مختلط استفاده بعمل آید.

باید گفت درین نزدیکیها متودهای خیلی
موثر تداوی سر طانی که نتایج
بقیه در صفحه ۴۶

یکی از دستگاههای رادیو و تسرایی دیده میشود و یک مریض تحت
عمل رادیو تراپی ذریعه دستگاه مذکور دیده میشود.

ظروف گلی را ازکی آموخته و در آن راه چه کسانی با او مددگار بود ؟
 اینده ، میگویند :

پدرم استاد رجب علی نقاش
 از استادان مشهور کابل بود که
 کارش علاقه مندانی فراوان داشت
 و شاگردانی زیاد را به تربیت

گرفته ، او شاید نخستین کسی بود
 که نقاشی در روی ظروف گلی را
 دوباره رواج داد و آن را ازبوت
 فراموشی بیرون کشید من هم از
 خرد سالی به این هنر طریق علاقه
 گرفتم و نزد پدر به شاگردی پرداختم
 و بالاخر هم مانند او این کار را
 حرفه خود قرار دادم و آن را وسیله
 کسب نان ساختم .

چهره اش جای پای باز کرد .
 است و حالت ابهام آمیز همیشگی
 اینکه در نگاهش خفته دارد ، با آن
 لبخند زورکی که به اجبار اندکی
 چالکد هانش را باز میکند ، همه
 حکایتگر روزهای دشواری است
 که بر او گذشته است ، فقیرانه
 لباس میپوشد .

با آنکه بیسواد است از نوشتن و
 خواندن فقط نامش را می شناسد ،
 کارهای میناتورهای او از ارزش
 هنری برخوردار است و این نشان
 میدهد که وی استعدادی و افرو
 چشمگیر دارد که اگر امکانات و
 شرایط به او سازگار می شد و می
 توانست ظرفیتها و تواناییهایش

نقاش میناتور یست بیسواد ، با :

دست‌های هنر آفرین نقش

گذار روی ظرف گلی

او میگوید فقر انگیزه‌ی بود که نتوانستم کارهایم

و در سطح بالاتر هنری عرضه کنم

از او میسر سم چند سال است
 که نقاشی میناتور را حرفه خود
 قرار داده و برای کدام موسسات
 هنری کار کرده است پاسخ میدهد
 که :

بسیست و پنج سال و شاید هم
 بیشتر میگذرد که در این زمینه
 مصروفیت دارم و تا پیش از
 تأسیس تلویزیون در کشور در
 تئاترهای پوهنی تندی ، افغان
 نندازی و صنایع مستظرفه و وقت
 به سمت نقاش دیکورهای کار
 کرده ام .

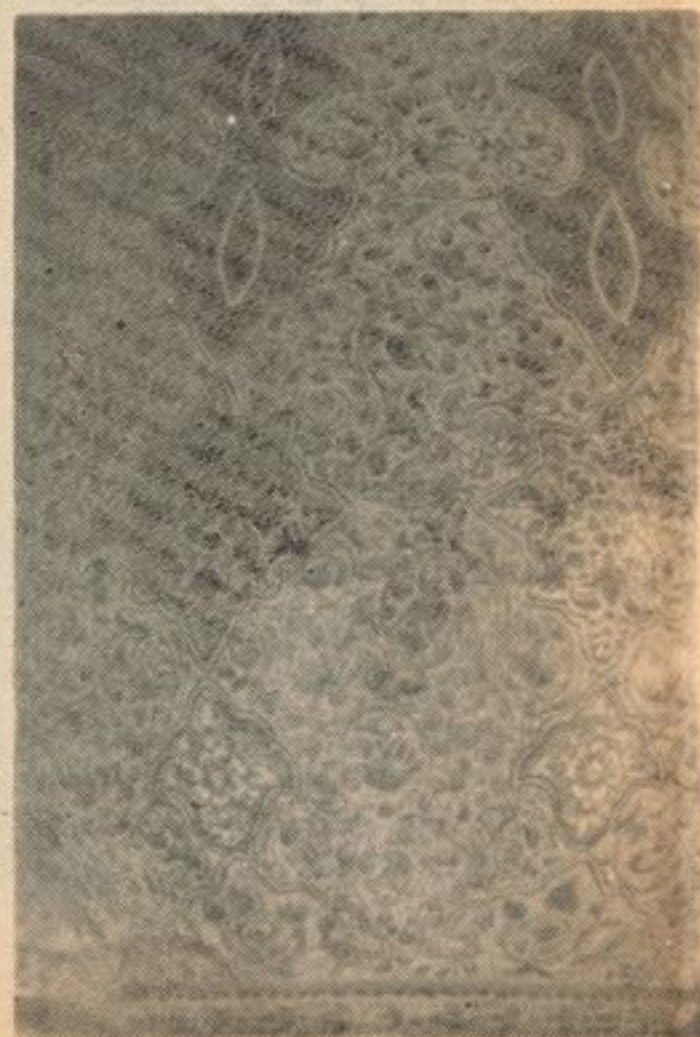
وی در پاسخ به این پرسش که
 آیا تا کنون آثار وی در نمایشگاه
 های داخلی و خارجی به نمایش
 گذاشته شده است یا خیر ، ابراز
 میدارد ، که چهار سال قبل برخی
 از نقاشی هایم که بروی ظروف
 گلی کار شده بود در یک نمایشگاه
 مشترک با آثار گل محمد هنرجو
 بقیه در صفحه ۵۷

شگوفانی سازد ، اکنون با کارهایی
 در سطح بالاتر هنری از او و پسر
 بودیم ، به کارش و هنرش عشق
 دارد و همین وابستگی عاطفی است
 که وادارش میسازد ، شب و روز
 بدون ابراز خستگی کار کند و در
 تلاش باشد تا آثاری بهتر و ارزنده
 تر را از خود به یادگار گذارد هر چند
 احتیاج و فقر سبب میگرد که مجال
 کمتر برای آندیشیدن بیشتر روی
 یک اثر خود داشته باشد و ناگزیر
 به سرعت با دقتی کمتر کار میکند
 تا زود تر اثر را آماده فروش گرداند
 و لقمه‌ی نان بدست آورد .

محمد یعقوب نقاش میناتور یست
 تلویزیون را که در بیشتر دیکورهای
 تلویزیونی از آثار وی استفاده
 میگرد در کارگاهش در عمارت
 تلویزیون ملاقات میکنم - وی در
 جواب نخستین پرسش در مورد
 اینکه هنر نقاشی میناتور روی

چهل و چهار سال از عمرش
 میگذرد اما چهره شکسته او سال
 های زندگی اش را خیلی پیش از
 این نشان میدهد ، خطوط در همی
 که به شکل شیاری تا منظم روی
 را در کار نقاشی پیرو راند و

از بالا به پایین : دوائر میناتوری
 محمد یعقوب نقاش میناتور یست و
 عکس وسط مو صوف را در حال کار -
 های میناتوری نشان میدهد .

بزم سخن:

بوی جوی مولیان آید همی...

های جمهوری های آسیای میانه در شوروی نه تنها از نظر من بلکه از نظر تمام کسانی که از نزدیک شاهد آن شده اند معجزه ای است که آنرا انقلاب اکبر شوروی با خود به همراه آورد است.

استاد سر مست در زمینه پیشرفت های کشور شوروی در هنر موسیقی سخنان جالب دارد، او میگوید:

چند سال پیش من دیداری داشتم از جمهوری های آسیای میانه در کشور شورای، در آن زمان در تاشکند و عشق آباد مراکز ازبکستان و ترکمنستان صرف یک یا دو مکتب موسیقی و جودداشت، اما اکنون علاوه از اینکه در هر یک از این دو شهر و دیگر مراکز جمهوری های آسیای میانه صدها مکتب موسیقی و جود دارد حتی کلخوزها هم دارای مکاتب موسیقی میباشند که این همه پیشرفت در ساحت هنری و خالصتاً در ساحت موسیقی اثر همان گفته معروف لنین است که میگوید:

هنر از آن خلق است.

به همین سبب دولت شوروی در تدوین مکاتب موسیقی توجه خاص مبذول داشته و میدارد تا جایی که اگر قرار باشد در یک کلخوز دو مکتب گشایش یابد یکی آن حتماً مکتب موسیقی است. رشد هنر در یک جامعه ارتباط دارد به میزان رشد معنوی همان جامعه.

من در کلخوزی به نام «لنین» که جمعا یک هزار خانواده در آن زندگی داشتند و در شهر چار-جوی موقعیت داشت دیدم که مکتب متوسط موسیقی گشایش یافته است که هنر موسیقی با تمام اساسات و در سطح استندرد جهانی به محصلان تدریس میگردد.

در همین کلخوز من آهنگ افغانی «رقص گلها» را نوت کردم.

و به رسم یادگار و تحفه هیات افغانی به مکتب موسیقی هدیه دادم و هم وعده اینکه در آینده همکاری های متقابل میان ما در زمینه های موسیقی وجود داشته باشد. در تالار ورو دی مکتب موسیقی کلخوز چار جوی اسمای شهدای جنگ میهنی نقش شده بود و این بقیه در صفحه ۵۷

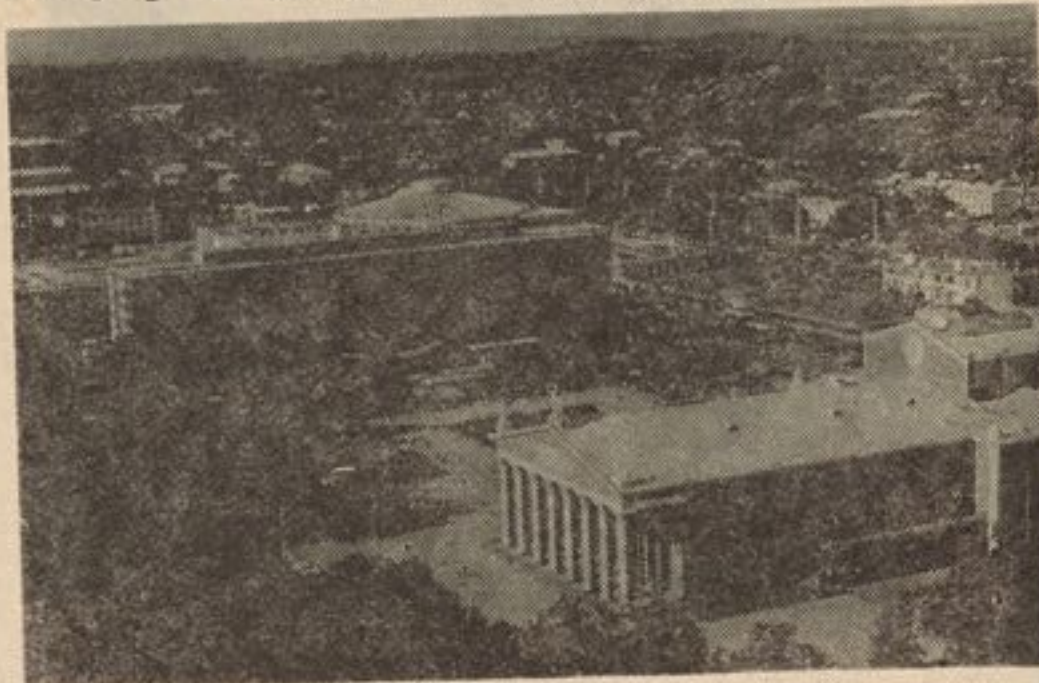
ازبکستان از این شهر ویران شده شهر ی بازسازی گردید که نه تنها در کشور های آسیای میانه بلکه حتی در کشور های اروپای غرب هم به حیث شهر زیبا و مدرن شناخته میشود.

تا شکند امروز با آسمان خراش ها و تعمیرات مدرن، جاده های عریض، خطوط مواصلاتی منظم و گوناگون و خاصتاً متروی زیبای خود که یکی از بهترین مترو های جهان به شمار میآید در میان شهر های بزرگ و مدرن جهان جای جایی برای خود باز کرده است.

در این سفر مجالی فرا هم

جلالی اصلی فرو رفته ام و بدون شك اگر من در همه عمرم دو بار این آهنگ را با تمام احساس خوانده باشم یکبار آن در همین محفل بود و اگر دو بار هم این آهنگ با تمام عظمت یک آهنگ خوب مورد توجه تمام شنوندگان قرار گرفته باشد با زهم یکبار آن در همین محفل بود.

دومین سخن من از جریانی این سفر در این مورد است که من شاهد تحولات چشمگیر در کار موسیقی جمهوری های آسیای میانه شدم به این معنی که اکنون همه آرکستر های این جمهوریت ها مجهز به وسایل مدرن و آلات

گوشه دیگری از شهر فروزنه

عصری موسیقی میباشند در حالیکه در گذشته چنین نبود من در تاشکند یکبار دیگر شاهد امردهی محیر العقول فعالیت های دست جمعی داوطلبانه شدم. به این معنی

که تا شکند امروز کمترین شبها حتی به تاشکند ده دوازده سال پیش که من آنرا دیدم بودم نداشتم.

در سال های گذشته زلزله ای شدید شهر تاشکند را به ویرانهی بدل ساخت که در اثر کارداو- طلبانه کشور های سوسیالیستی دوست شوروی و نیرو های انسانی

و هاب مددی مدیر عمومی پروگرام های موسیقی را دیو تلو یز یون و هنرمند با احساس کشور، استاد سلیم سر مست موسیقین و آهنگساز معروف و ننگیالی ترو میت نواز برجسته نیز که در این سفر همراه بودند و نظر به معذرت های جدا گانه نتوانستند در ملاقات جمعی ما شرکت جویند در روز دیگر به بازگویی فشرده پی از خاطرات نمود می پردازند.

و هاب مددی در این جمع سه نفری گویند نخست است و به پاسخ يك سوال در این زمینه که وی چه خاطره هایی جالبی باخود از آن سفر به همراه آورده است، میگوید:

بهترین خاطره من از سفر اخیرم به کشور شوروی در این مورد است که در باز دید از جمهوری ترکمنستان در شهر چار جوی جمعی از هنرمندان محلی به افتخار ورود هیات افغانی کنسرتی را دایر ساختند، در ختم این کنسرت انا نسر پروگرام که زیبا رویی بلوچ بود انا نسداد با توجه به اینکه تعدادی از هنرمندان موسیقی نیز در هیات دوست افغانی شامل میباشند،

ما خواش داریم آهنگ محلی افغانی ((سیاه موی و جلالی)) که در این دیار دو ستندار فراعن دارد به وسیله يك آواز خوان افغان به اجرا آید، و وقتی آنها دانستند که خواننده اصلی این آهنگ در جمع مهمانان حاضر در کنسرت میباشند با چنان استقبال و هیاهویی به استیج بر دندم که فراموش نمیکردم.

قصه کوتاه، ما آرکسترموسیقی ندا شتیم و به همین سبب دایره یکی از نوازندگان رابه ملنگ دادم و اکو دیون را هم به محمد حنیف اکوردیون نوازادیو تلو یز یون سپردم و سیاه موی و جلالی را با همین آرکستر ناقص برای شان خواندم، اما سیل احساسات و کف زدن ها به حدی گرم بود که احساس کردم در قالب

سعی و تلاشهای...

حاصله از آن خیلی قناعت بخش بوده بود که آمده که البته از اینکه با استفاده ازین متود ها صحت و توانایی هزاران نفر دو باره تأمین گردیده از وجود آورنده گان متود های مذکور سپاسگذاریم در انکو لوژی از مواد گوناگون بطور وسیع استفاده بعمل میاید که این خود امیدوار کننده آنست که در یازود یک تیوری جامع و یا اقلای مبدایی برای این چنین یک تیوری ار مغان خواهد آمده انکولوجست های تمامی کشور های جوان بطور خستگی ناپذیر در تلاش اند تا از هر جهت که باشد با لای این مرض خطرناک حملات شانرا ادامه داده تا این ینکه چاره مطلق

برایش در یا بند مادر تلاش هستیم تا فکتورهای مختلفی را که در ظهور سرطان اشتراک مینمایند مطالعه نماییم. و مطالعات ایمنیمو لوژیکی برای دریافت این حقیقت که کدام شکل خاص مرض در کدام منطقه از اثر کدام عوامل اتحاد شوروی بالای انواع مختلف تو مورهای سرطانی جریان دارد بوجود میاید در نقاط مختلف و برای این منظور رسوم، عادات، شرایط کار و وضع زندگی و اجتماعی و ظرفیت تغذیه مردم مورد ارزیابی قرار داده شده است. مطالعات جالب رول و پروس ها در ظهور لو سیمی (سرطان خون) انسانی انستیتوت تجربی

پتا لوژی و درمانی سوخومی جریان دارد. فقط چند سال قبل آنها چند میمون را برای ما به مسکو فرستادند که ما در آنها خون فلتر شده انسانیهای را که مصاب به لو سیمی بودند ذرق نمودیم بعد میمون را واپس به سوخومی فرستادیم.

هژده تا بیست و چهار ماه بعد نزد حیوانات مذکور یک مرض مشابه به لو سیمی انسانی نظاهر نمود. گرچه مرض حاصله نزد حیوانات مذکور از بسیاری جهات به مرض لو سیمی انسانی شباهت داشت مگر از بعضی اختلافات اساسی نیز برخوردار

دار بود. از خون حیوانات مذکور یک نوع ویروس تجزید گردید که حالا ویروس مذکور نه تنها تحت مطالعه دانشمندان شوروی قرار دارد بلکه تحت مطالعه مشترک دانشمندان شوروی و امریکایی که در تحت یک پروگرام تو حید مساعی شوروی امریکا در ساحه انکو لوژی دور هم گرد آمده اند قرار دارد.

مرکز انکو لوژی ما در ساحه انکو لوژی با دانشمندان بسیاری کشور های جهان همکاری دارد طبیعی است که انکشاف همچو همکاریها را با دانشمندان

یک دانشمند مشغول به کار در مرکز تحقیقاتی انکو لوژی در اتحاد جماهیر شوروی

جهان گسترده تر میسازد. من همچنان اینجا یک پروگرام مشترک (شوروی امریکا را جهت مطالعات شیمو تراپیک تو مورهای سرطانی ضروری میپندارم. همین حالا انکو لوژیست ها با چهل نوع تدارکاتی دسترس دارند که در تداوی تو مورهای گوناگون موثریت آنها قبلا به اثبات رسیده است.

در اتحاد جماهیر شوروی در حدود (۲۵۰) شبکه مخصوص انکو لوژی جهت تشخیص و تداوی تو مورهای خبیثه موجود است درین شبکه مر یضان داخل و خارج بستر به

متود های گوناگون در مانسی عملیات جراحی، رادیو تراپی و شیمو تراپی میشوند در هر جمهوری اتحاد جماهیر شوروی یک مرکز متودولوژیکی موجود است که امور روزمره شان مطابق به سولات انکو لوژیکی جریان دارد.

مرکز تحقیقات انکو لوژیکی مربوط اکادمی علوم طبی اتحاد جماهیر شوروی بزرگترین موسسه تحقیقات در نوع خود میباشند.

کار این مرکز هم آهنگ نمودن طرح یلان تحقیقات در ساحه تو مور های خبیثه میباشند. و صد ها دانشمند اتحاد جماهیر شوروی

درین مرکز تحقیقاتی مشغول کار اند که در لابراتوارهای تحقیقاتی دستگاه های مربوط به طرح و دیزاین سامان آلات مخصوص انکو لوژی و غیره و ایفای وظیفه مینمایند و به این ترتیب هر یکی شان به اندازه توانش در راه دستجوی طرق بهتر کشف سبب معالجه و تداوی این مرض خبیث سهم فعال دارد.

انکو لوژیست ها در سعی و تلاش شان اند تا به تعداد اشکال سرطان های تداوی پذیر بیا فزایند. همین حالا در اتحاد جماهیر شوروی در

حدود دو میلیون نفر که تداوی سرطان گردیده اند در قید حیات اند. که از مدت تداوی نصف آنها ده سال و یا بیشتر میگذرد مگر هنوز هم صحت دارند.

در اخیر باید گفت که با استفاده از تجارب و کشفیات حاصله اخیر که در ساحه علوم طبی و تکنالوژی بسر رسید انکو لوژی در تداوی و معالجه امراض سرطان انکشاف قابل ملاحظه نموده است.

کشف جسمه

و تقاضای کشور به وضوح بمشاهده میرسد. بعدها یعنی از اوایل قرن اول میلادی همانطور پیوسته تا اوایل قرن دوم میلادی آیین سوری در بین اهالی و ساکنین باختر زمین ترویج یافت و در پهلوی سایر خدایان وادیان معمول آن عصر یکی هم سوری جایش را برای عبادت و نیایش، آدمیان آن زمان باز کرد. و مبتکر نقش این عنصر در سکه های آن دوره های کوشانی یعنی کنشکاو و هوشکاه بود، در سکه های طلایی که توسط دانشمندان «روز نفیلد» مولف کتاب هنر درباری در عصر کوشانیان مطالعه شده در یکی از سکه های طلایی عصر سوری با کلمه و رسم الخطیونانی بنام میرو یاد آور شده است در سکه سوری بصورت استاده بنظر میرسد که اطراف سر آنرا اشعه فروزان احتوا کرده و لباس به تیپ لباسهای با ختر داشته دارای موزه هایست که میتوان پیهم با مجسمه های مکشوفه کو قل خیرخانه معاينه کرد.

مردمان قایق نشین

ریخته و ناراحتی بیشتری از بابت سردی احساس نمی کند .

قایق ها :

بوده و دانه های برف همراهِ با قطرات باران میبارد .

زمین از سخت و صخره پوشیده شده است . قله های اکثر کوه های آنجا پوشیده از برف و یخ میباشد .

و بعضاً از بعضی قسمت های این کوه ها قطعات بزرگی از برف به افتداد پائین به سوی دره ها سرازیر شده و به بحر می ریزند و هنگام رسیدن به بحر قطعات بزرگ آن از هم پاشیده و به روی بحر به حرکت می افتند . در این هنگام مردمان بومی باید محتاط باشند تا قایق های شان را به سوی این قطعات بزرگ یخ و برف نرانند .

هوا آنقدر سرد و توفانی است که غله جات هرگز نمیتوانند در آنجا بروند . یخ روی این ملحوظ بومی های مذکور نمیتوانند که چطور نباتات می رویند .

هر کس که به این مناطقی (جزایری که این مردمان قایق نشین زندگی دارند) برسد و ند شاهد زندگی عجیب ایشان میگرددند

بدون شک تمام موضوعات و احوالی را که تاریخ در باره زندگی و طرز زیست انسان های چندین هزار سال قبل از امروز خوانده است به صورت زندگی در پیش چشممان خویش خواهد دید .

آن ها وقت زیادی را برای ساختن يك قایق و ساختن يك کلبه مصرف نمی کنند . قایق باید محکم و برای نگهداشتن فامیل و تمام اسباب و لوازم زندگی شان مقاوم باشد . بومی های مذکور عادت کرده اند که قایق های شان را از پوست درخت های ساحلی بسازند پدر فامیل باید قطعات کلان از پوست درخت ها را توسط تبر سنگی کنده و آن ها را با هم بدوزد . ساختن این قایق ها آسان اما معمولاً سوراخ دار بوده و آب در آن ها نفوذ میکند و در هنگامی که دریا توفانی باشد در تصادم با صخره های دریا نا مقاوم اند .

سرزمین قایق نشینان :

این منطقه را که قبلاً سرزمین آتش نامیدیم یکی از توفانی ترین مناطقی جهان است که هوایش تقریباً همیشه توفانی بوده و کمتر ساعتی وجود دارد که شتاع آفتاب در آنجا نیاید و باد نه وزد . این منطقه معمولاً آسمان نشانی و هوایش مرطوب است . در زمستان (که معمولاً در وقت تابستان ها در آنجا شروع می شود) هوا برفی

لباس های پوستی :

اطفال از پوست حیوانی که به نام «سپیل» یاد می شود برای گرم نگه داشتن بدن شان منحیت لباس استفاده می نمایند . سپیل ها در آب عمیق و سرد زندگی داشته ، ماهی و دیگر حیوانات کوچک بحری را میخوردند . حیوانات مذکور به جای پاها اعضای شناور دارند از جمله شناگران و غواصان ماهری به شمار میروند بعضی اوقات روی پارچه های بزرگ یخ دیده می شوند و گاهی در ساحل و یا بالای صخره های نزدیک ساحل دراز می کشند . و بومیان مذکور توسط نیزه های دراز آنها را صید میکنند .

پاهای اطفال عریان بوده و تا امروز با بوت نا آشنا هستند و بعضی اوقات اطفال مذکور کفش های از پوست سپیل به پا میکنند . مرد ها و زن ها قبایل بومی لباس های نیمه عریانی پوشیده و حتی هنگامی که بادی سردی وزیدن دارد از خنک نمی لرزند این ها گریس را روی بدن شان میمالند و آنگاه هروقتی که باران باریدن می گیرد آب به سرعت از بدن شان پائین

ازدود و برای زندگی کردن دشوار خواهد بود . و به این سبب است که چشمان این بومی ها درد مند است .

اگر پوست و چرم حیوانات برای ساختن کلبه در دسترس نباشد فقط يك دیوار سنگی بلند میکند و از آن منحیت . پناهگاه استفاده می نماید و اگر این کار هم مقدور نبود از طرف شب مانند حیوانات با هم یکجا می خوابند .

بدست آوردن غذا

در پرتگاه های بلند نزد يك به ساحل بعضی پرندگان ها آشپا نه می سازند . و این مردمان از تخم آن ها به حیث غذا استفاده میکنند . آنها میدانند که در آشپا نه ها تخم موجود است . اما رسیدن به آشپا نه ، به نسبت دشوار بود و نشیب های کوه خطرناک میباشد . در این جابار دیگر زن نقش ارزنده خود را در بدست آوردن غذا ایفا میکند او میتواند به آسانی به کوه بالا شود و تخم ها را از آشپا نه بدو این که آنرا بشکنند پائین بیاورد .

از طرف شب یکی از افراد فامیل به سوی صخره ای که خوابگاه و نشیمن گاه پرنده گان است بارو میزند ، او آهسته یکی از پرندگان را قاپیده و فوراً سر او را می کند بعضی اوقات برای گرفتن پرندگان دام می نهند و یا اینکه پرندگان را در حال پرواز توسط وسیله ای تقریباً مشابیه تور که از چوب و پوست ساخته شده است می گیرد .

بعد از چند روز تمام صدف های که در ساحل های مجاور موجود اند توسط این فامیل ها صید می شوند و آن ها مجبور اند تا بار دیگر سوار بر قایق های شان شده و به ساحل دیگر بگویند آنها مجبور اند تا منبع دیگری را که برای شان غذای کافی تهیه نماید پیدا کنند . و حتی امکان دارد که بعد تر به همان جا ها بیکه قبلاً بود و باش داشته اند برگردند بعد از يك مدتی صدف های جدیدی بر روی صخره های دریا به وجود خواهد آمد و آنگاه این مردمان غذای به حد کافی خواهند داشت .

کار خانواده

کار های از قبیل خرید اجناس تهیه غذای فامیل ، شستن ظروف مرتب نمودن بستر خواب ، پالان نمودن منزل و شستن السبه را انجام دهد .

روزی نیکو خواهد بود که پدران درک نمایند که نگهداری و مراقبت کودکان دارای ارزش و اهمیت مساوی با کار و مصروفیت خارج از منزل شان میباشد . پدر خوش بخت آنست که وظایف خارج از منزل و نقشه کار خود را طوری تنظیم کند تا وقت کافی برای رسیدگی در امور منزل و گفت و شنود و دید و بازدید با دوستان کودکان خود را داشته باشد .

زیرا کودکان بدوستی و محبت پدر نیز ضرورت دارند بهمان پیمان که بدوستی و محبت مادر نیازمندند .

و غذای فرزند خود را تهیه کرده و بوی بخوراند ، لباسهايش را عوض کند و بسترش را پاک و مرتب نماید برایش قصه بخواند و سوال هایش را پاسخ بگوید و پاره ای از وظایف مطابق با اقتضای راسخی محول ساخته و نظارت کند تا درست انجام دهد . اگر پدر علاقمند کار دستی است و یا با افزار کار دسترسی دارد ، اسباب بازی کودکان خود را بدست خود درست کرده و با همکاری کودکان به ساختن آن بپردازد ، و یا اسباب بازی کهنه و مستعمل را دریافت نموده ترمیم کرده و به صورت نو در آورد .

پدران میتوانند در اجرای امور عادی خانواده نیز سهم گرفته و

اجرای امور منزل زود احساس خستگی مینمایند . اگر امکان داشته باشد این وضع خالمتانرا درک کرده و سر وقت در رفع خستگی و یاری برآید . خانم حاحله نباید کار سنگینی انجام دهد و یا فشار بالای عضلات قسمتهای شکم و کمر خود دارد نماید . بهتر است تقسیم کار صورت گرفته و کارهای که انجام دادن آنها به فشار و قوت احتیاج داشته باشد به شوهر تعلق گیرد . شما از خانم تان گاه گاهی دلجویی کنید زیرا وی احتیاج به محبت دارد .

در نگهداری و مراقبت نوزاد و پرورش کودک پدر میتواند شریک

انکشافی های رنگارنگ و رنگارنگ

ورزش در کیهان

شطرنج، مصروفیت خوب

فضانوردان

در بین انواع سپورت های کیهان فضا نوردان با ن مشغول میشوند شطرنج در بین آنها جای ویژه ای دارد. این موضوع را چطور توضیح می کنید؟

رهبری سفینه های فضایی طالع خصوصیات زیادی از یک فضا نورد است که از جمله آنها یکی هم، توانستن سر پیچ جهت یابی است در ماحول که تغییر میکند. انتخاب قرار در شرایط کمبود وقت خاصه فعالیت هر اوپرا تور است. لازم نیست بگوئیم که چرا این خصوصیت در فضا نورد اهمیت خاصی کسب میکند.

دربازی های شطرنج با حرکت هر مهره وضعیت تغییر میکند. و در هر نوبت لازم میشود که یگانها راه حل صحیح و مناسب جستجو شود.

وظیفه باز هم مشکلتر میشود اگر برای اجرای رفتن هر چال صرف چند ثانیه وقت داده شود. دربرورث عکس العمل سریع در فضا نوردها بازی شطرنج به طریقه ای خاصه کمک میکند. و برای این منظور

ترجیح میدیم که «بلیخ» بازی نماییم که برای جا نبین بازی صرف پنج دقیقه وقت داده میشود. در شرایط مذکور رفتن هر چال برای بازی کن يك ساعه ای تیک است که باید فوراً به عمل بگذارد در «شهرک ستاره» جای که فضا نوردان اتحاد شوروی پروش می شوند مسا بقات و بازی های شطرنج

بطور دوا مدار بر گزار میشود.

دربازی های شطرنج، علوم، هنر و احساس مسا بقوی به طرز عزمی با هم توأم میشوند. این بازی

عالی و پر شکوه که از یکطرف بر قوانین خاص و تیوری موزون مبتنی است از جانب دیگر افق وسیع را برای اختراع و عوید ع

می گشاید. این بسا زی به مردم شادی، استقلالیت و انکشاف

فانتیازی که خاصیت برای جوانان لازم است عده ای میدهند. شطرنج به آن عده از دختران و پسران که می خواهند عمر خود را وقف علوم نمایند کمک شایانی مینماید. هیچ بازی دیگری به اندازه شطرنج سبب تمرکز فکری نمی شود. و از این جاست که

ریاضیات عالی برای آن عده جوانان که شطرنج را خوب بازی میکنند قابل فهمتر است. تجربه نشان داده است که در آن مکاتبی که شاگرد ها پیش به بازی شطرنج می پردازند قابلیت فهم شان برای درک هر موضوعی انکشاف بیشتری مینماید.

آبدیده شدن فزونی جسم انسان زمینه آنرا مسا عد میکند که يك شطرنج باز بتواند هیجان و فشار مسابقه را تحمل نماید. و تصادفی نیست که در پلان تعلیم و تربیه بسیاری از استادان بزرگ شطرنج کمپلکس تمرینات فزینی نیز شامل میشود. اجرای فعالانه و اکتیف انواع سپورتها به انسان احساس نیرو، اعتماد

به نفس وزنده دلی میدهد و این خصوصیات سبب میشود که انسان بر انواع مختلف مشکلات فایز شود. خاصیت شطرنج با ن که در هر بازی در هر مسا بقه و هر حرکت در معرض فعالیت شدید عصبی و روحی قرار میگیرند. با خصوصیات فوق الذکر را در خود انکشاف بیشتری بدهند.

آیا شطرنج آینده فضایی دارد؟

شطرنج یکی از انواع معدود سپورت ها است که يك فضا نورد که در شرایطی و زمانی قرار دارد به اجرای آن پرداخته می تواند. در فضا که ثقلیت مفهوم خود را از دست میدهد و در نتیجه اهمیت بسیاری از ریکارد های سپورتی از بین میرود. مثلاً وزنی را که الکسیف قهرمان جهانی وزنه برداری بلند میکند در شرایط آنجا به پرکاهی مبدل میشود. خیز بلند و دراز به ده ها صد متر انداز خواهد شد. دیسک و نیزه را میشود آنچنان دور پرتاب نمود که به قمر مصنوعی زمین مبدل شود.

بدیهیست که در پرواز های کیهانی با ید حتما فورم فزینی وجود نگاه داشته شود و نه از گانه وجود که بقوه جاذبه زمین عادت نموده به سرعت خاصیت طبیعی خود را از دست میدهد. اما تمرینات فزینی با لای آلات مخصوص شباهت بیشتری به حرکات طبی دارد تا به سپورت.

دور از سیاره زمین ضرورت به اجرای مسابقات سپورتی زیادتر احساس میشود. فضا نوردان که دور از زمین در فضای بیکران در پرواز اند باید خود را جد اودور از مردم احساس نکنند چه قدرت کار نمودن زیاد تر و بسته به وضع روحی انسانی است. این جاست که

شطرنج و هو س با زی آن مسا بقات کم فضا نورد می شتابد. مسا بقات از طریق رادیو بین چندین ایستگاه و سفینه فضا یی و خود زمین دایر شده می تواند و این باعث میشود که فضا نوردان در پرواز های دراز مدت کیهانی دشواری فشارهای روحی را آسانتر تحمل نمایند.

شاید عده اولین مسا بقه فضایی شطرنج را که بین زمین و فضا جریان داشت بخاطر داشته باشند.

این مسا بقه نهم ماه جون ۱۹۷۰ برقرار شد که بین تالیا سیواس تیا نوف و اندری نیکو لای و یچ از پارتی سا یوز ۹ و کاما نین و گورباتکو از طرف زمین بازی میشد. بازی مسا و یانه خاتمه یافت.

بجاست گفته شود که در مسابقه از شطرنجی که ساختمان مخصوص صی داشت استفاده میشد. مهره های آن با لای خود تخته نصب شده و بر استقامت مطلوب بحرکت کرده می توانستند. در غیر آن مجبوراً دانه های شطرنج را که از اثر بی وزنی به هر طرف آزا دانه شنا کرده می توانستند از فضای سفینه جمع می نمودند.

البته آینده خوبی برای مسا بقات شطرنج بین زمین و سفینه های فضا یی و ایستگاه های مداری پیشینی میشود. فضا نوردان به شوخی می گویند که لسان بین المللی شطرنج سبب خواهد شد که ما با موجودات ماورای زمین به آسانی ارتباط برقرار نماییم. به آن عده از جوانان که سر از اکنون به فکر پرواز های کیهانی هستند توصیه میشود به گروپ شطرنج بازان شامل شوند. و این به زندگی به دردشان خواهد خورد.

آب صحت، نعمت برای باشندگان دهات

آب هر چند يك متاع عادی محسوب میشود اما میلیون ها نفر در او قیا نوس و آسیا قادر بداشتن آن نبوده و بسیار کم از آن متمتع می شوند .

متخصصین می گویند که منبع آب محفوظ (آب مشروب) رو به قلت میباشد . در حقیقت تنها برای يك فیصدی قلیلی نفوس دهات در آسیا و منطقه او قیا نوس که نفوس آن به ۸۵۰ میلیون بالغ می گردد میسر است .

احصائیه ها از تعداد بیست مملکت و ولایت در آسیا و او قیا نوس نشان میدهند که فقط از جمله سه مملکت یعنی بنگله دیش ، فیجی و تانگاکا در گردیده اند که آب محفوظ برای پنجاه الی هفتاد فیصد نفوس دهات خود تهیه نمایند در یازده مملکت دیگر میل افغانستان ، برما ، هندوستان ، اندونیشیا ، مالدوئیز ، نیپال ، پاکستان ، پاپووا ، نیوگینی ، سری لانکا ، تایلند و ویتنام فقط پنج الی بیست فیصد باشندگان دهات به آب نو شیدنی دسترسی دارند . در گروه آخری شش مملکت که عبارت اند از ایران ، مالیزیا ، جمهوری کوریا ، فلپاین ، ساموا ، جزایر سولومان که آب محفوظ فقط به بیست و سه الی چهل و نو فیصد نفوس دهات شان می رسد .

از مطالعه سازمان صحتی جهان بر میاید که دسترسی به منابع آب برای مردم دهاتی از ضروریات حیاتی است . بدون آب آنها نمی توانند بطور کافی غذا تولید نمایند تا کالوری مناسبی را در وجود حفظ نمایند و صحت شان خراب میشود ، و در نتیجه بهبود و صفتی حیات شان به مشکل بدست میاید . مطالعه همچنین ادامه میدارد که نیروی تولید اجتماعی و رشد اقتصادی مر بوط به انکشاف منابع آب و وسایل حفظ الصحة اساسی در مناطق دهات میباشد .

قسمت های عمده انکشاف منابع آب در منطقه اسکاپ شامل آبیاری قوه برق آبی ، کنترل سیلاب و تهیه آب شهری و دهاتی میباشد در صورتیکه برای مردمان بیشتر در آسیا و او قیا نوس مخصوصا در مناطق دهات آب کافی دارای صفات مناسب برای مصرف منزل و همچنین برای زراعت و صنعت مورد ضرورت شان تهیه نماییم به روش های استوار تیزی های جدیدی نیاز مند هستیم .

ساختمان بند ها به اندازه متوسط و بزرگ ساحه زمین قابل زراعت را در تحت آبیاری در شانزده مملکت از ۱۹۷۷ به ۳۸۳۲ میلیون هکتار تولید بخشیده .

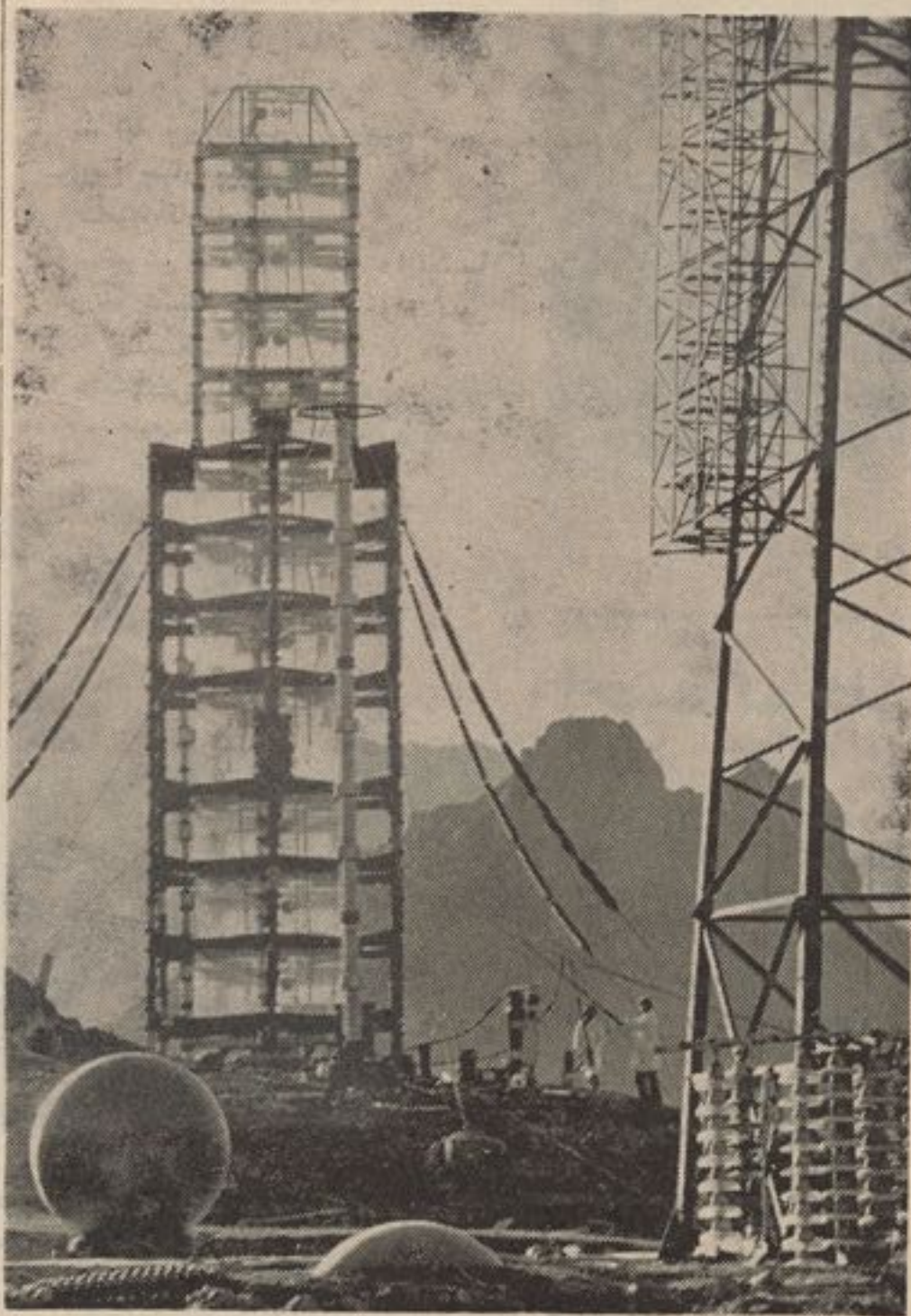
تقسیمات فیصدی زمین های تحت آبیاری به اساس قسمت های منطقه قرار ذیل می باشد : آسیای شرقی (چین و جمهوری کوریا) چهل شش فیصد ، آسیای جنوبی (افغانستان بنگله دیش ، هندوستان ، ایران ، نیپال ، پاکستان و سری لانکا) بیست و هفت فیصد و آسیای جنوب شرقی (برما ، اندونیشیا ،

نشان میدهد که يك نظر فیت عظیمی برای انکشاف آبیاری در چندین مملکت منطقه اسکاپ برای تولید تولید غله جات موجود است .

اما از منافع بند های بزرگ و پروژه های تولید برق آبی نسبتا يك تعداد محدود مردم در سطح قریه مستفید گردیده اند . در تولیدات شان تولید به عمل آمده در حالیکه قیمت ملکیت شان بلند رفته است .

جمهوریت دموکراتیک خلق لاوس ، مالیزیا ، فلپاین ، تایلند و ویتنام ، بیست فیصد . يك ارزیابی انکشاف و تنظیم منابع آب

استیشن برق بر فراز کوه

استیشن آزمایشی «انزوب» مربوط وزارت برق اتحاد شوروی در ساحه «گیسارسکی» واقع در جمهوری شوروی تاجکستان به ارتفاع ۳۴۰۰ متر از سطح بحر موقعیت دارد . دانشمندان در آن ساحه بصورت دوامدار مشغول مطالعه و تجربه در مورد خواص عایق دار کردن لین های برق در ارتفاع کوه ها و استیشن های فرعی میباشند . این کار و تجربه آنها در اقتصاد ملی آن کشور دارای اهمیت بخصوص می باشد و اهمیتش در این است که تاجکستان يك جمهوری نسبتا خورد کوهستانی بوده و از نگاه منابع برق آبی مقام دوم را در اقتصاد مملکت دارد . يك تعداد استیشن های برق آبی در مسیر دریا های آن جمهوری اعمار گردیده است که از جمله می توان استیشن برق آبی «نورک» را تذکر داد که دارای بند و کاسه خیلی بزرگ بوده و سامان آلات قابل اعتماد آن بایک ولتیز بلند نقش عمده را در آن دارا است .

کار آزمایشی استیشن «انزوب» در حدود یازده سال قبل آغاز گردید و نتایجی که از آن بدست آمده این امکان را بدست داده است که قیمت لین های برق و ساختمان های استیشن های فرعی تقلیل یافته ایمنی و بی خطری پروژه های صنایع برق افزایش یابد .

يك سند از کمیته منابع طبیعی این تقسیم غیر مساویانه عواید را مر بوط به عدم پلان گذاری در سیستم انتقال آب برای دهقان می داند ، بعضاء سیستم تقسیم کانال تکمیل نگردیده و حتی در جا هاییکه ساخته شده برای فعالیت و حفظ و مراقبت آن پیش پینی نشده است .

در شمال شرق تایلند شبکه های بزرگ آبیاری فقط برای تقریبا سه فیصد نفوس در منطقه آب میرساند . اما با اصلاح سیستم تقسیمات ساحه تحت آبیاری ۸۹ فیصد یا از دو چند بیشتر تعداد استفاده کنند گان را تو سعه می بخشد .

بند های بزرگ و ساختمان های تولید برق آبی ، تأثیرات زیان آوری بالای حفظ الصحة محیطی وارد نموده است يك مطالعه سازمان صحتی جهان ارائه می دارد که پروژه بزرگ منابع آب موازنه طبیعی سیستم محیطی را بر هم زده می تواند و معلوم گردیده که مشکلات غیر مترقبه را از رهگذر طفیلی های که با آب رابطه داشته و تولید امراض را می نماید به ظهور رسانیده مثلا برای تکثیرش در مناطقی که زایر صحیح وجود نداشته باشد در حواشی آب کم عمق در اطراف ذخایر ی که سبب بروز ملاریا ، ملبدیریا و حتی تب زرد (یرقان) میشود .

مطالعه سازمان صحتی جهان اصرار می می ورزد که موفقیت هر استراتژی در جهت انکشاف منابع آب به اندازه زیادی مر بوط به سهم گیری مردم میباشد . روش کمک به خود برای موفقیت ضروری است و مملکت ها این را باید قبول نمایند و در جهت انجام آن در پرو گرام های تهیه آب دهات و تقاضات پلان گذاری نمایند .

يك مشکل دیگر مورد علاقه عبارت از رقابت است در ادعای آب برای آبیاری ، تهیه آب برای جمعیت و صنعت . با داشتن يسك ساحه معین و فصل مشخص مقدار آب برای زراعت کم و بیش يك اندازه معین میباشد . رشد نفوس و بلند رفتن سویه زند گانی احتیاج آبرو برای جمعیت بصورت مداوم افزایش می دهد .

اما در سکتور صنعتی بزرگترین مجال برای تعدیل در استفاده از آب موجود است .

تکنا لو چی جدید تخنیک های نوی را برای تقلیل استفاده از آب در بعضی فابریکه ها و هم چنین در تولید انرژی برق آبی روی کار آورده . لیکن بیشتر طریقه های جدید عبارت از تشدید انرژی می باشد بحران موجود در تولید انرژی سراسر جهان شاید تا لبری در رشد آینده احتیاجات آب برای هردو یعنی در سکتور صنعتی و هم در سکتور انرژی برق حرارتی داشته باشد .

زن: عزیزم اشتباه کردی من اینجا هستم.

بلون شرح

احمد كوچك

احمد پنج ساله جاروی خانه را برداشته و مرتباً بصورت برادرش می زد. مادرش که شاهد این موضوع بود با تعجب گفت: احمد ۰۰۰۰ این چه کاری است ۰۰۰ چرا جاروی خانه را بصورت برادرش می زنی؟ احمد كوچك به سادگی جواب داد:

سأدرجان ۰۰۰۰ میخوام وقتی پدر جانم سورتش را می بوسد ۰۰۰۰ به ریش او عادت داشته باشد!!

بسیار عصبانی بودم

و قتیكه قهرمان بخواهد كه لقب قهرمانی خود را حفظ كند.

رئیس محکمه رویه متهم کرد و پرسید: - آقا، چرا وقتی اشخاص مسؤول ترا گرفتار کرد اسم خودت را راست گفتی؟ متهم سری تکانداد و گفت:

آقای قاضی صاحب ۰۰۰ وقتی من را گرفتار کردند، بسیار عصبانی شدم ... هر وقت که من عصبانی باشم دیگر اصلاً خودم را نمی شناسم!

پسر من فقط شش ساله دارد

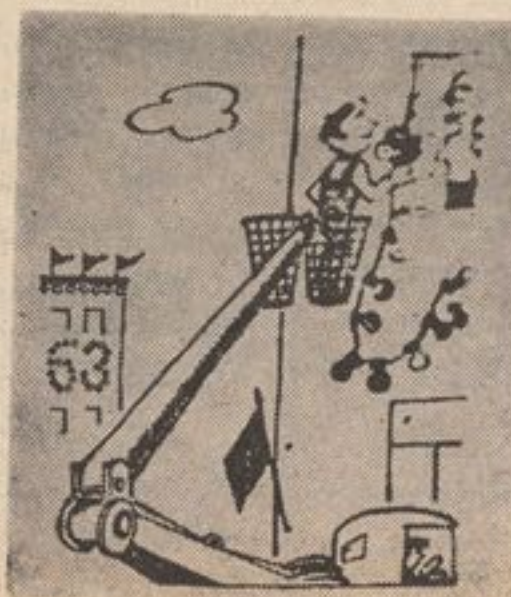
دو نفر مسافر در موتر با هم آشنا شدند ... ضمن صحبت یکی از آنها رو بد یگری کرد و گفت: شما اولاد دارید؟ - بلی، يك پسر دارم. - سیگار میکشد! - خیر! - مشروب هم نمیخورد؟ - ابداً! - معتاد به هروئین هم نیست؟ - فقط شش ماهه

زن: بسیار عجیب است من پنج سال کوشش کردم كه عینك بخری وحالاكه عینك خریدی، هیچ حرفی عمرای من نمی زنی.

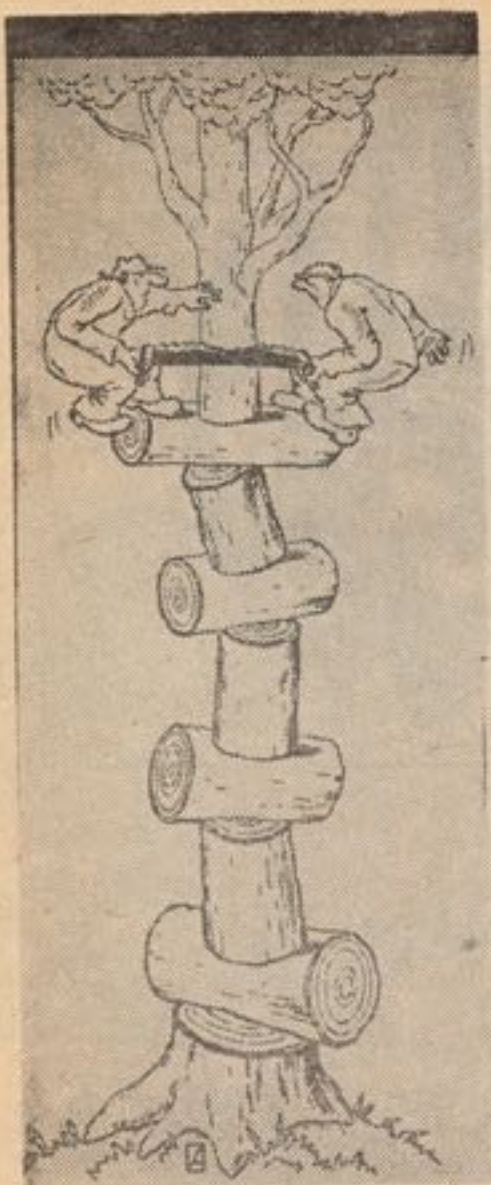
از تو پنهان نمیکنم

مردی تازه چند هفته ای بود که ازدواج کرده بود ... روزی رویه زنش کرد و گفت: - عزیزم ... باور کن من آدم خوشبخت و سعادتمندی هستم. - چرا عزیزم ۰۰۰ من نمیتوانم رنگها را از هم تشخیص بدهم ۰۰۰ زن عشوهای کرد و گفت: - آوه عزیزم ۰۰۰ واقعاً که سعادتمند هستی ... من هم از تو پنهان نمیکنم که من هم همینطور هستم.

و قتیكه گرفتار عاشق شود.

جواب قناعت بخش

بدون شرح

علت جنگها

پسر کوچکی پس از مرور کتاب تاریخ خود ،
دوبه پدرش کرد و گفت :

- پدر جان میتوانی بهم بگویی که علت این
جنگها چه است ؟

پدر فکری کرد و جواب داد :

- هیچ پسر ... تصور کن که انگلیس
بفرانسه بنای جنگ را گذاشته باشد .
ناگهان زنش که متوجه حرفهای آنها بود فریاد
کشید :

- نی ... هرگز انگلیس بفرانسه بنای
جنگ ندارد !

پدر ادامه داد :

سأله که ندارد ... من خواستم مثالی آورده
باشم :

زن مجدداً فریاد کشید :

- توهمنشه مثلهای بیجای می آوری و بجه
را به افکار بد عادت میدی .

- نی ... هیچ اینطور نیست ... تواز من بدتر
هستی !

- برعکس ، تو اصلاً بلد نیستی بجه را خوب
تربیت کنی

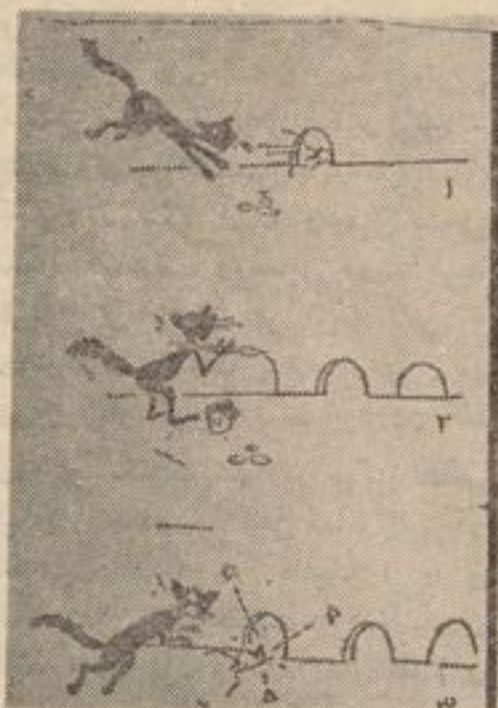
- بجه بسیر خوب تربیت میشود اگر پای
تودر میان باشد ... در این موقع پسر کوچک آهی
کشید و گفت :

- پدر جان دیگر ضرور نیست حالا فهمیدم
که علت جنگها چیست .

مدیر مکتب از پسری که درس کشتی را می آموخت در روز امتحان سوال کرد و گفت :
احمد جان اگر ناگهان دریا طوفانی شد و شما
داخل کشتی بودید چکار می کنید ؟
شاگرد جواب داد :
فراراً لنگر می اندازیم .
- خوب ... از طوفان سخت تری آمد چه ؟

پدر: تو خودت گفتی که ماهی ها آبش کم شده

بدون شرح

نکته های خوشمزه

- اگر يك ميليون مارك به ارث
برایتان برسد با آن چه خوا
کرد

- برای خود يك خانه می سازم .
- اگر يك ميليون مارك به ارث
ببرید ؟

- آنوقت قرض های خود را میپردازم .

• • •
دو هنر پیشه سینما سه ساعت
در يك رستوران نشسته با هم
صحبت می کنند . آنوقت هنر پیشه
اولی که سه ساعت سخن زد
است می گوید :

- به بخشید که تاکنون صرف
را جمع به خود صحبت کردم ، اینك
نوبت تو است بگو ، به بینم آخرین
قلم من خوشبخت آمد یا خیر ؟

شنیدم دیشب به «اوپرا» رفته
بودی ، چه را شنیدی ؟

- بسیار زیاد ، فامیل (شو لیس)
به کلی ور شکست شده اند . (کال
هاین) را پندی کرده اند و محاسب
رستوران (کوز - طلا بی) با تمام
پول های رستوران گر یخته و
مفقود اثر شده است .

من افکار آنان را خوانده ام
توانم و تمام چیز های را که فکر
می کنید می دانم .

- آوه ... پس خیلی معذرت می
خواهم .

• • •
معلم کیمیا به شاگردان خود
می گوید :

- اینك خوب دقت کنید ، من
يك تجربه خطرناك را انجام می
دهم . اگر موفق شدم با انفلاق
آن به هوا خواهم پرید ... و ...
و حالا نزدیک تریباید تا تجربه مرا
خوب تر مشاهده کرده بتوانید .

آقای مولر آهی کشیده می
گوید :

- راستی زندگی خیلی مضحک
است . هنگامیکه طفل
بودم باید هر چیزی را که والدینم
می خواست هم تصور می کردم و
امروز باید همان چیز های را کنم که
اطفال می خواهند .

• • •
- «شوزی» مثل اینکه تو با ازمان
عشقی می خوانی ؟

- نه خیر مادر جان ! تمام
اشخاص کتاب ازدواج را مطالعه
کرده اند .

ماک تا ویش

داماده می - دود

روزی «ماک تا ویش» در عهد جوانی تصمیم
به ازدواج گرفت ...
دختری را در نظر گرفت و نزد پدرش رفت و
گفت :

من دختر شما را دوست دارم ... ممکن
است مرا به دامادی خود قبول کنید .

پدر دختر جواب داد :

سولی آقا ... دختر من هنوز وقت شوهر
گرفتنش نرسیده .

بسیار خوب ... پس خواهش میکنم فعلاً از بابیت
چیزی به او نندازی بمن مساعدت بدهید ...

پیوسته بگذاشته

از تاریخ باید آموخت

جوانان آگاه و رزمند وطن! در بحث امروز خود نظر گذرای بر جنگ دوم افغان و انگلیس و اسباب وقوع و نتایج آن می‌اندازیم قبل از آغاز بررسی جنگ مذکور باید بگوئیم که مردم افغانستان در زمان جنگ دوم خود پیش با تجاوزگران انگلیس بدون کدام حکومت مشخص و مستقل و فعال بودند بعد از تجاوز اول انگلیس و مقاومت مردم افغانستان و حدوث جنگ دوم مدت سی و پنج سال متارکه بوده و اگر کدام دولت فعال وطن دوست وجود می‌داشت درین مدت تقریباً دراز می‌توانست حد اقل به تحکیم اساسات دفاعی کشور بپردازد ولی متأسفانه فیودالیزم و دولت‌های فیودالی نه تنها نخواستند و نتوانستند یکدولت مرکزی واحد و قوی بوجود بیاورند بلکه با خانه جنگی‌ها و رقابت‌های فیودالی خود روز تا روز آنرا تضعیف کردند. علت هر سه جنگ افغان و انگلیس از سیاست تجاوزکارانه و استعماری انگلیس ناشی می‌شد و این سیاست همان طوریکه در اولین تجاوز آن مطرح بود در دومین تجاوز نیز با استفاده از سیاست «فاروردپالیسی» در آسیای میانه بخصوص افغانستان استفاده بعمل آمد. در تجاوز دوم انگلیس بر افغانستان امتیازات زیادی نصیب دولت هند برتانوی شد بود به این معنی که فاصله سرحد افغانستان و انگلیس مستقیم و

کوته شده بود «دولت سک پنجاب وجود نداشت» و هم چنان معاهده گندمک جبال‌حاکم و صعب العبوری را که بمشابه سیر سمت شرقی و جنوبی افغانستان بود به انگلیس‌ها داده شده بود. در زمان وقوع دومین تجاوز انگلیس بر افغانستان انگلیس‌ها در کنار سرحدات افغانستان به این شرح قوا متمرکز نموده بودند: در پشاور دو فرقه قوای انگلیس جابجا شده بود، در کویت نیز دو فرقه ازین نیروها و هم چنان در کورم یک فرقه عسکر آماده تجاوز بودند و هکذا باید دانست که اردوی صد هزار نفری انگلیس در هندوستان این قوا را از عقب تقویه می‌نمود. در حالیکه وطن پرستان افغانستان حتی اکثر از سادترین وسایل و وسایط جنگی محروم بودند سپاه کثیر انگلیسی با وسایل مخابرات تلگرافی و وسایل صحی مدرن همانوقت و وسایل و وسایط نقلیه اردو (برای هر فرقه پانزده هزار نفری بیست و پنج هزار حیوان بار بر در نظر گرفته شده بود) هکذا اردوی انگلیس ساز و برگ نظامی فراوان و دو خط آهن فعال نیز در خدمت داشتند در حالیکه اردوی افغانستان (در حقیقت امر افغانستان فاقد اردو بود و تنها داوطلبان وطن پرست آنرا تشکیل می‌داد) تجویزاتی که داشتند عبارت بود از تفنگ‌های دهن‌پروفتیل دار چقماقی و تعداد بسیار محدود تفنگ

های پناقی دار، در عین حال امیر وقت یعنی امیر شیر علی که بصورت بسیار بی‌موقع و عاجل دست بفرار زده بود اردوی پنجاه هزار نفری وطن پرستان را که از هر گوشه و کنار برای جهاد جمع شده بودند نه تنها بی‌سرپرست ماند بلکه مرکز سوق و اداره آنرا نیز از بین برد. دولت قوی هند برتانوی هنگام حمله بر افغانستان باردوی تقریباً منحل شده و بدون سوق و اداره رو برو گردید و با تمام قوا بر آن تاخت. درین وقت است که رشادت، وطن پرستی و دفاع از مادر وطن را در مردم افغانستان بخوبی مشاهده کردیم می‌توانیم زیر این ظاهر امر در داخل چنین شرایط مقاومت یک ملت رنجیده و بلا کشیده و تعجیز شده از جانب فیودالیزم و سلطنت‌های فیودالی بمقابل یک کشور بزرگ استعماری امر محال جلوه می‌کند ولی مردم دلیرو وطن پرست افغانستان که مورد بزرگترین آزمون تاریخی قرار گرفته بودند در عمل ثابت کردند که با دست خالی به سراغ دشمن می‌روند و از مادر وطن مردانه دفاع می‌نمایند. بهر حال دولت تجاوزگر انگلیس بابانه‌های پوچ و میان تهی از سه جهت بر افغانستان تاختن گرفت یعنی از

طرف قندهار، کورم و خیبر داخل افغانستان گردیدند. درین نبرد قوای انگلیسی که از جانب قندهار حمله کرد مرکب بود از دو فرقه یعنی دوازده هزار و نو صد نفر مجهز بانود عراده توپ و این قوا توسط فرقه احتیاط مجهز باهجد عراده توپ تقویه می‌شد از جانب کورم پانزده هزار عسکر داشت و از جانب خیبر قوای مهاجم و تقویه کننده آن مشتمل بر بیست و پنج هزار عسکر بود. مجموع سپاه انگلیس درین تجاوز به بیش از شصت هزار نفر می‌رسید. تاریخ حمله درین قوای بزرگ بیست و یک نوامبر ۱۸۷۸ بود. و هم چنان این سپاه با فعالیت‌های مکیا ولیستی انگلیس نیز تقویه می‌شد. هکذا باید گفت که سپاه متجاوز انگلیسی هنگام حمله بر کشور ما سرحدات رانست اینکه امیر شیر علی قبلاً امر عقب نشینی را به عساکر صادر نمود بود. باز یافتند و هم چنان مردم افغانستان از چگونگی جریانات سیاسی و مقامات در باره با انگلیس و هم چنان التیما توم انگلیس خبر نداشتند و تقریباً غافلگیر شده بودند. و تازمانیکه مردم ما از چگونگی وضع مطلع می‌شدند انگلیس‌ها به اشتغال مناطق مهم ستراتیژیک پرداخته بودند. **ادامه دارد.**

جوانان و رابط خانوادگی

یکی از خصوصیات پسنیده جوانان، راز نگه‌داری آنان است. این خصایل پسنیده از دیر زمان در میان افغان‌ها وجود داشته و دارد اما گاه گاهی اتفاق می‌افتد که این خصلت پسنیده از طرف بعضی از جوانان مانا خود آگاه و یا آگاه نقض گردد. بد نیست به اصل موضوع بپردازیم.

جوانی به عنوان شکایت از دوست دیرینه اش چنین گفت: عجب روزگاری شده است هیچ باورم نمیشد که دوستم، دوستی که رویش حساب میکردم از او این حرکت سر بزند، نمیدانم یکی و یکبار چرا او اینطور شد و از این کارش چه هدف و منظوری داشت، هر چه بود کاری بدی بود که از او سر زد. زیرا او با اینکار و عملش کم بود زندگی خانوادگی ما را از هم پاشد و خوش بختی و سعادت یک خانواده خوشبخت و مسعود را از میان برد، قصه از این قرار است: من و این دوست ناعاقبت اندیشم که سالها از دوران کودکی با هم بزرگ شده بودیم و در دوران مکتب و لاکوته نیز یکجا بودیم و بهترین ایام زندگی را یکجا سپری

نموده و روزهای خوش و سالهای سعادت باری دوره تعلیمی را پشت سر گذاشته یکجا درس می‌خواندیم ولی افسوس که همین رفیق دیرین با ناعاقبت اندیشی خود زندگی خوش خانوادگی ما را در سر حد تباهی کشانیده بود. بلی در آن دوران که هنوز در صنف چهارم لاکوته بودم با یکی از همصنفی‌های خود دوستی بی‌شایبه پیدا نمودم و رفتم، رفتم این دوستی جای خود را به عشق آتشین داد و ما می‌خواستیم که بعد از پایان لاکوته با هم ازدواج کنیم، ولی تقدیر و سرنوشت برای ما خوابی دیگر دیده بود بدین معنی که از مدتی به خارج رفت و پس از مراجعت با شخصی دیگری با یکی از خویشاوندان خویش نامزد شده بود، و دیگر بین ما هیچ گونه رابطه وجود نداشت صرف رابطه هم صنفی‌گری بین ما حکمفرما بود و پس خوب از این موضوع مدتی گذشت و ما لاکوته را تمام نمودیم و هر یک بسوی سرنوبت خویش رفتیم.

ماه‌ها گذشت و من نیز داخل خدمت زیر بیرق شدم و پس از اكمال آن شامل کارشدم

خواهم خدمت آنان تذکر بدهم اینست که آنها بگذشته
مردیکه انتخاب کرده اند زیاد نیچند و تنبیه
قبولش نمودند و در ابتدا او را شناختند دیگر
بر لزوم خواهد بود که با حرف ها و سخن
های دیگران که شاید بسیاری آن از روی
غرض باشد زندگی خوش خانوادگی شان را از
میکنند و صاحب زندگی میشوند ، نکته که می
چقدر گران تمام میشود برای آنانیکه يك
عمر به کسی اعتماد داشته باشد ولی در آخر
بداند که او برایش خیانت میکند . من این
موضوع را بخاطر این نوشتم که جوانان ما
در قسمت انتخاب دوست و رفیق محتاط و
دقیق باشند و همچنین روی دیگر سخنان
من به طرف آن دخترانی است که فردا سهر
میکنند و صاحب زندگی میشوند ، نکته که می

شعر به احساس و عواطف انسان تاثیر دارد

عارف «خزان»

شعر ، در حقیقت با عالم هنر شعر
کشانیده شده است .
از وی پرسیدم در باره سبک
شعرتان چه گفتنی دارید .
در جواب گفت :

مشکل است ادعا نمائیم و بگویم
که من پابند «فلان سبک» در سرو دهن
شعر هستم . اگر قبول شود که
من هم شعر میسرایم ، با یسد
بگویم که من خودم ، خود را پابند
و مقید به کدام سبک خاص نمی
دانم . راه کوتاهی را که من تاحال
طی نموده ام و آن را دنبال میکنم .
از طرف استادان و دوستداران
شعر مورد تایید بوده و هست .
بازهم تعیین نمودن سبک برای
اشعار من مربوط به قضاوت دیگران
است .

این بار سخن در باره او ست در
باره شاعر ژرف اندیش ، آرام
و متفکر :

شعر و نوای احساسش بسنام
(عارف خزان) در مطبوعات به چاپ
رسیده و از لابلای اشعارش میتوان
به رنجها و درد ها یش به عمق و
ژرفنای اندیشه اش پی برد .

عارف (خزان) گاه گاهی تازیانه
انتقاد خویش را بوسیله شعر
که بهترین نحو بیان است به
اربابان ستم وارد کرده است .

وی را روزی در دفتر کارش
ملاقات کردم و ره تو شده از سخنان
پر محتوایش برداشتم و اکنون تقدیم
شما شعر دوستان میگردد .

وی در پاسخ نخستین پرسش
چنین گفت :

سوال شما یاد آن روزهای دشوار
زندگی را در ذهن من تازه ساخت
که در آن روزگار با وجود مشکلات
بیشمار من توانستم همه موانع
عینی را از سر راه خود دور کنم و
شرایط فرا گرفتن خواندن و نوشتن
را برای خود مساعد ساختم . این
فراگیری باعث شد تا با هنر شعر
آشنا شوم ، یعنی قبل از آن اصلا
از هر شعر خبری نداشتم . و در
همان مرحله اول آشنا یی من با

و این هم نمونه از شعر خزان :

فریاد ناله ها

در پهنه زمان ، «این» هستی دون
سراسر سکوت و ، سرا پاسکون
در این هستی کهن ، بسودن رستا خیز
پایدار و استوار ، کا خهای بیستون
شب های بی سحر ، تاریک و ظلماتی
درد های بیکران ، در دل قرون
از فرط رنجها ، از چهره های یزید
بر خنده های یاس ، میشود فرو ن
در چشم بی فروغ ، در قلب ناامید
اشک میزند موج ، می خروشد خون
مگر میرسد «به تو» ، از سینه های گرم
فریاد ناله های ، شیون جنون
که میشود از آن ، کا خهای استبداد
در جبهان ما ، واژگون و سرنگون

سوء داشته بودم و تنها می خواستم که اگر
او قبول کند همایش ازدواج کنم ، این
موضوع را به زحم نیز بارها گفته بودم
اما دوستم در صحبتش آنقدر غلو کرد و
آنقدر سوخی های بی مزه نمود که حسادت
خانم را تحریک نمود و گپ بجاهای باریک
کشیده شد .

و تنبیه دوستم پس از آن همه شیرین کاری ها
رفت همسر مدتی با من حرف نمیزد و
و تنبیه از شش پرسیدم و بنای
گریه را گذاشت و با داد و بیداد مرا مرد
سبک ، دروغگو و بلهوس خواند ، هر قدر
برایش توضیح دادم سودی نبخشید زیرا
دوستم آنقدر قسم خورده بود که همسرم فکر
میکرد که صد درصد من برایش دروغ گفته ام
و حتی او تصور می کرد که حالا نیز با او
رابطه دارم . در حالیکه خودم میدانم و خدای
من که نه در گذشته و نه در حال کوچکترین
رابطه نا مشروع با او نداشته و ندارم خوب
شمارا چه درد سر بدهم که روزگار من

و یکی دو سال بعد با یکی از خویشان ندان
نا مزد شدم و پس از دوره نامزدی ازدواج
کردیم و در انتظار اولین فرزند خویش هستیم
ما زندگی خوش داشتیم و هیچگونه ناراحتی
از زندگی خود نداشتیم ، با اینکه وضع اقتصاد
محکمی نداشتیم ولی زندگی ما بخوبی سپری
میشد ، تا اینکه دوست دیرین خود را پس از
سالها یافتیم و با خود به خانه خویش بردم ،
او از اینکه من ازدواج کرده و صاحب خانه و
زندگی شده ام خیلی خوش شد و برایم زندگی
سعادت باری آرزو نمود ، خوب چون این دوست
دیرین و این هم صنفی خویش را به مانند
برادری دوست داشتم برایش گفتم که خیلی
خوش میشوم که زیاد به منزل ما بیاید ،
چون کمتر دوست و آشنایی داریم از این
لحاظ اگر گاه گاهی یاد ما کنی و خانه ما
بیایی خیلی خوش میشویم ، او هم خاطر مارا
خواست و هفته یکی دو بار منزل ما می آمد ،
در یکی از روز های هفته که ما مشغول گردش
در یکی از پارک های شهر بودیم آن هم صنف

را این دوست ناعاقبت اندیشم به شب تیره
و تاریک مبدل ساخته بود . و بدتر از همه
اینکه دوستم هرگز حاضر نبود که به همسر
بگوید که تمام آن گپ ها صرف یک سوخی
بیش نبود این وضع برای من و همسر آن
قدرگران تمام شد که کم بود از هم جدا
گردیم . بهر حال پای پدر و مادران باز شد
و میان ما میانجی گری نمودند بالاخره همسر
از لج بازی های خود دست کشید و به حقیقت
موضوع پی برد .

خوب دوستان عزیز شما خود قضاوت کنید
که آیا برای جوان تحصیل کرده و آن هم
دوستی که سالها با هم یکجا زندگی کرده
و به مانند دو برادر در تمام مسایل زندگی
یکجا بوده اند لازم است که چنین تباهی را
روایی بر دوست و رفیق خویش ببندند
زندگی خوش خانوادگی آنان را از هم بپایند .
اگر احیانا من در گذشته لغزش های داشته -
ام آیا برای دوستم لازم بود که این موضوع
را باخانم در میان بگذارد؟

قدیم را آن دختری را میگویم که درابتداء
دوستش داشتیم دیدم ، دوستم به مجرد دیدن
او با آواز بلند صدایش کرد و او نرد آمد
و من نیز خانم خود را برایش معرفی کردم .
مدتی با هم حرف زدیم ، از این در و آن در
صحبت کردیم بالاخره او رفت و ما نیز به
خانه عودت نمودیم روز بعد که دوستم برای
صرف غذا خانه ما آمده بود و صحبت ماکمل
کرده و از گذشته ها یاد میکردیم ، ناگهان
دوستم موضوع آن دوست سابق را پیش
کشید و بدون ملاحظه اینکه دیگر امروز من
صاحب زن و زندگی تازه شده ام از گذشته ها
از اینکه من آن دختر را در گذشته دوست
داشته بودم و می خواستم که به همایش
ازدواج کنم صحبت کرد . شما میدانید که
زن ها چقدر حسود هستند ، اگر چه قیلا من تمام
گذشته های خود را به همسرم گفته بودم و
هیچگونه موضوع نا گفته بین ما وجود نداشت
با اینکه در گذشته نیز من با آن دختر صرف
رابطه نیک و خالی از هر گونه فکر و اندیشه

جواب نامه های شما

سلام علیکم خوا نندگان و همکاران عزیز
به آرزوی سلامتی و سعادت شما میپردازیم به پاسخ نامه های وارده این هفته.

دوست عزیز محمد هما یون عزیز مامور وزارت تجارت

بپسندید دوست عزیز، سلام ما را، و همینگونه قبول کنید عذر ما را. نمی خواستیم چنین اشتباه رخ بدهد و اسم و رسم شما را ناقص معرفی داریم و شما را دل آزرده سازیم. گمان میکنیم در حین تصحیح سطرها نام شما سهوا از قلم افتاده است که بعد از این توجه بیشتری و دقت فراوانتر بخرج میدهیم. چند تا شعر و نو شته ادبیات و هنر شما به ما رسید، اینهم پارچه شعر شما بخوانید.

پاییز و زمستان

با این لبریز پیمانه غم جانانه میریزد که ساقی مست گشته غم بر این غمخانه میریزد پس است ساقی که من، مد هوشی غم گشتم غمی دارم که غمخوارم باین غمخانه میریزد چو مروارید اشک از چشم آن جانانه می آید که پاییز بر گ و بارم را بهر ویرانه میریزد بهار بگذشت کنون فصل خزان آمد نگار من متاعی زلف جانان بر سر هر شانه میریزد با فروزش معطر فغانوس دل دانی و فایش را بدور شمع امید هر کجا روشن بر پروانه میریزد غمی دارد هر بربر دل که در میخانه نهجا پیش شد نه در میخانه میگذرد در ویرانه میریزد

و به این ترتیب غم جانانه، نه در میخانه میگذرد و نه در ویرانه میسی

ریزد. سراغش را از نامه یی دیگر تان میگیریم که آن غم را در کجای ریختید و در چه گنجانیدید؟ خدا حافظ دوست عزیز.

دوست عزیز محمد حسین ازلیسه با ختر مزار شریف

کار کنان مجله همه سلام و دعا میگویند و از محبت و صمیمیت تان تشکر میکنند. از نظر مبسوط و تشویق شما دوست عزیز ممنونیم. اینقدر هم نمی آید که به تعریف مان داد سخن داده اید. اگر از شوخی بگذریم لطف و مرحمت شما دوستان خوش سلیقه و نیک اندیش است که ما را به کار ما استوارتر نگه میدارد.

پیشنهادات تا ترا باگردانند گمان مجله در میان میگذاردیم و در اجرای آن خواهیم کوشید، ولی چه عرض کنم که فلان با بهمان چه قرابتی دارند؟ آخر شما بیکار هستید که فلان اگر شعر نگفت حتما در سوگ او هنوز زانوی غم را در بغل کشیده است... گذشته از همه، چه بدرد میخورد دوست عزیز، که فلان چه نسبت دارد با بهمان. القصه قلمزن این بطور در باب این مسایل خالی - الذهن است و در فکر این و آن نیست که چه خویشی با آن و این دارد و استخوان وریشش تا بکجا ست. ای برادر تو همه اندیشه یی مابقی خود استخوان وریشش یی

ای برادر تو همه اندیشه یی مابقی خود استخوان وریشش یی

دوست عزیز رحمت الله غیرت متعلم مکتب اسلام قلعه بلخوری

بپسندید سلام و دعای ما را نیز. شعر و بهار آمد، شمارا مطالعه کردیم، اما باید چه بگوییم. شما از آمدن بهار مرده میدید و لی از پاییز هم گذشتیم و به طبلو عی زمستان نشستیم. بخوانید شعر تان را:

مبارک با دای خلق و طن که موسم نوبهار آمد

ز طرف بوستان عطر نسیم مشکبار آمد

زمین رنگ سبزه گرفته آسمان رنگ آبی

بردشت و دمن لاله های رنگین بی شمار آمد

بوستان مملو از گل شد صحرا از لاله رنگین شد.

بگو شمن ز مرغان چمن صوت هزار آمد

مرا از صفایی و زیبایی بهار چکار آید

هر خوشی گرسر آید از دیدن آن یار آمد

و دعا میکنیم که آن یار رح بنماید و قدم رنجه دارد، باز مستان و بهار آید. و گر نه بهار بی یار چه کار آید.

دوست عزیز لیلی احدی متعلم صنف دوازدهم لیسه عا بده بلخی

مزار شریف

سلام صمیمانه یی ما را قبول کنید. از لطف و محبت تان شاکریم. بسیار خوشی خواهیم شد اگر همکار ماباشید. مابه همکاران خوشیش به دیده بهمان مینگریم و قدرش میکنیم و پاسخش میداریم، با یک تفاهوت که امروزه، روزگار بازگو نه شده است و بهمان را بیش از سه روز عزیز ندارند و قاش پیشانی بنمایند و رخصت برآمدن بخواهند، اما بهمان ما چنین رویه نبیند، زیرا هر چه بیشتر با ما همکاری کند، افزو تر قدر و عزت بیند. از اینرو همکاری تا سرا لبیک میگوییم.

به متصدیان امور پستی و مراسلات از جا تب ما بگویید که شما از کجا میدانید که این آدرس درست نیست و چگونگی می فهمید که این نامه یی با آدرس خیانه و منزل، شعبه و دفتری را دق الباب نمی کند. گویا از غیب آمده اند و یا با بالهای فرشته در پرواز اند و هر جا را زیر تکین خود دارند و از خانه و نداشتن با خبر اند که کی در کجا اقامت دارد و کی در خانه نیست؟! عجب، خوا -

تندگان و مشترکین مجله ازولات نامه میفرستند و شکایت می نما -

یند که ای برادران، مجله یی مابدست مانمی رسد کمی عجله نماید و این -

عجله کار شیطان نیست، صواب -

اخروی و دنیوی دارد و زود کنید -

مجله یی ما را بفرستید. ولی حال -

خانه نشین بغداد با خبر عرضت میکند -

که برادر این آدرس، نامه را بجای -

نمی برد، بگذارید که بگویند، نامه -

بجایی رسیده است که میخواستید. -

با ذکر آدرس مجله تردد داشت بهاء -

شمارا مرفوع میداریم. بنویسید: مدیریت مجله -

ژوندون

کا بل - انصاری وات، جوار ریاست مطابع دولتی

دوست عزیز عبد القهار امان عاصی از پوهنخی زراعت

سلامهای پر از صفا و صمیمیت ما را هم بپذیرید دوست عزیز. از راست گو یی و حقیقت گو یی تان خوش ما آمد و شعرهای شما بسیار خوب است و بسیار خوشتر هم میشود مشروط بر اینکه تو شمه از ادبیات گذشته و خوشه های از شعر معاصر بر گیرید. در این زمینه هر چه بگویید می پذیریم و لبیک می گوییم و از تبصره هم میگذریم که شما مهربانوت بر زبانمان بسته اید، با آنهم با شما همکار گرامی وار جمند و قدیمی شوخی گکی میکنیم و می گذریم. هر آنچه دل بپذیرد قبول نکنید.... و اشعار تا ترا به متصدی صفحه کار و ان حله سپردیم که هر جا مناسب حالش یافت در همان صفحه به نشر سپارد. با درود فراوان.

دوست عزیز حورا نورحفیظی

اشعار فرستاده یی شما را خوا - ندیم و به ذوق و قریحه شعر گو یی تان آفرین گفتیم و افقهای بهتری به چشم انداز ما افتاد که در پیشرو دارید و بر گیرید گنا بهای شعر را و بخوانید بار بار شعرهای معاصر را. پارچه شعر خوشش را در همین صفحه بخوانید:

بقیه صفحه ۶ به افتخار نخستین کنگره...

آن که مرحله نجات انقلاب و مردم است دفاع خواهند نمود.

چنانچه بیولا کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان در بیانیه عمیقاً انقلابی شان به مناسبت کنگره سرتاسری زنان چنین فرمودند: «تصامیم پلینوم چهارم همه نیروهای مترقی و دموکراتیک جامعه را به سهم گیری فعال و ایفای نقش ارزشمند اجرای وظایف انقلاب ملی و دموکراتیک و تسخیر قلعه های شامخ رشد اقتصادی و اجتماعی فرا می خواند».

زنان افغان نیز می توانند نقش شایسته را در اجرای این وظایف ایفاء نمایند. شرکت فعالانه شما زنان قهرمان وطن در امر مبارزه به خاطر منافع زحمتکشان، تحکیم استقلال و حاکمیت کشور، تأمین صلح و آزادی و دموکراسی و ترقی اجتماعی عامل نیرومندی در تقویت اتحاد همه وطن پرستان در صفوف جبهه ملی پدر وطن است.

بگذار کنفرانس شما به عامل مهم نیرو - مندی در تحکیم و تکامل یک پار چگی و اتحاد صفوف جنبش دموکراتیک زنان کشور در مبارزه بغاطر آرمان های والای انسانی مبدل گردد. ما ایمان و ایقان کامل و شکست ناپذیر داریم هما نظریه حزب و دولت انقلابی ما به مقام انسانی و کرامت ذاتی و موقف و موقعیت اجتماعی زنان ارج می گذارند زنان آگاه، مبارزو انقلابی مانیز بادرک این شرایط مسوولیت و رسالت سترگ و عظیمی را که در برابر جامعه، مردم و نسل های آینده دارند درک نموده و در جهت اعمار یک جامعه فاقد استثمار، شگوفان و مترقی سخت در تلاش اند.

زنده باد حزب دموکراتیک خلق افغانستان
زنده و جاوید باد جنبش زنان مبارز دسراسر جهان.

پیروز باد سازمان دموکراتیک زنان افغانستان

گرچه خزان هم دل انگیز است و زیبا
امارتک او فریبنده و نقش است و رویا
او دختری هست سبکسر و بی وفا
او حبابی است پرتلاو در میان هوا

حورا نورحقیقی

آن ادراك و عواطف مخصوص پیدا میکند که در نتیجه بعضی امور و عقاید را مورد تأیید و تأکید قرار داده و از بعضی روگردان میشود. محیط انسان شامل آن اوضاع و شرایطی است که جریان فعالیتها ی مخصوص يك موجود زنده را تسریع میکند و

یابه عقب انداخته متوقف میسازد. پس این محیط است که فرد را از نظر جهانی بینی و اندیشه زنده و یا جامد میسازد و یابه عبارت دیگر این اجتماع است که فردی را سالم بشر دوست، دارای سنجایای عالی و کرکتر نیک انسانی، ساخته و دیگری را دزد ماهر، راهزن، خاین، تروریست باری آورد، این دونوع افراد هر دو دارای تربیه اند منتها فرد اولی در محیط خوب به وجود آمده و شرایط مساعد آنرا انسان خوب بار آورده و دارای تربیه خوب میباشد. برعکس شخصی دوم که در محیط نا مساعد نشوونمو نموده است، همه استعداد و توانایی خود را در راه های نامشروع بکار برده، به حیث يك انسان ضد تحول و ترقی جامعه بار آمده دارای تربیه ناخوب میباشد.

و به این ترتیب دعای کنیم که همه با تربیه باشند و زندگی خوبی داشته باشند.

والسلام

محمدالله سهر محصل پرو گرام
های ماستری اکادمی تربیه معلم
مطلب ارسالی شما رسید و چیز
بدرد بخوری بود و اینک قسمتی از
آنها بخوانید.

«کلمه تربیت و یا تربیه را علماء به شیوه های مختلف تعبیر و تعریف کرده اند. بعضی تربیه را انتقال معلومات و مهارت ها دانسته و بعضی بدین عقیده اند: که تعلیم و تربیت عبارت از آماده کردن فرد برای زندگی در اجتماع و آشنا ساختن وی به آداب، رسوم و عقاید جامعه است».

شاید بعضی ها بدین عقیده باشند که رفتن به مکتب و مدرسه انسانرا با تربیه میسازد و کسانی که نظر به بعضی شرایط ناگوار اجتماعی و محیطی از مکتب رفتن باز مانده اند بی تربیه اند. مگر این طرز فکر

در مورد انسان نظر به تعریف دیگری که گفته اند: (تربیت به معنای وسیعش یعنی ایجاد تغییرات مطلوب در افراد) صدق نمیکند و کار تربیت به مراتب وسیعتر است از آنچه يك

معلم مکتب و استاد دانشگاه عمل میکنند به طور مثال، سرکارگر يك فابریکه، که کارگر جدید را به کار آشنا می سازد، مامورین صحت

عامه که برای مردم طرق ایمن بودن از ابتلای مرض را نشان میدهند همه این ها به تربیت افراد پرداخته اند. همچنان دستگاه های اطلاعاتی از قبیل رادیو، تلویزیون و دیگر وسایل جمعی که میخواهند اعتقادات باعادات لازمه زندگی نوین را بمردم

اخبار کنند نیز به کار های تربیتی مشغول اند که اگر مبالغه نشود تأثیر رادیو و تلویزیون در شهر کابل نسبت به سایر مکتب و مدرسه بیشتر است.

از گفته های بالا چنین بر می آید که انسان، بی تربیه نبوده و نیست و نخواهد بود و همه انسانها بدون در نظر داشت مسایل نژادی، قومی، لسانی و طبقاتی با تربیه اند. منتها اینکه تربیه میتواند خوب یا شد و یابد!

علمای امروری باین عقیده اند که اطفال نوزاد به استثنای بعضی عوامل خارجی عاری از هرگونه اختلالات از نگاه سبببختمان فزیک و فکری بوده و توان هرگونه آموزش و آمیزش در آنها دیده میشود. مگر بروز و رشد این استعداد ها مربوط به محیط

زیست آنها است. که در بعضی بارز و در دیگری خاموش میماند، در حقیقت اطفال مانند مومی اند که میتوان به هر شکل و قالب آنها را درآورد. اینکه تربیه انسان خوب است و

یابد تقصیر بیشتر از محیط و اجتماع است که در آن زیست می نمائیم، و ما را

این چنین بار آورده است. طوریکه قبلاً تذکر دادیم، تربیه چیز نیست که انسان را تغییر میدهد و این تغییرات تغییرات فزیک و جسمی نبوده بلکه دگرگون ساختن کودک و آماده ساختن

او برای هماهنگی باعلائق مقاصد و افکار جامعه است، همه این تغییرات و دگرگونیها زاده عکس العمل هایست که محیط بدید می آورد، هر فردی به اقتضای محیط خاص خود به برخی از امور و اشیاء میگرداند و نسبت به

«القصه قلمزن این سطور در باب این مسایل خالی ذهن است و در فکر این و آن نیست که چه خوشی با آن و این دارد و استخوان و وریشه اش تسابکجا ست».

«ای برا در تو همه اندیشه یی ما بقی خود استخوان و وریشه یی مهمان را بیش از سه روز عزیز ندارند و قاش پیشانی بنمایند و رخصت بر آمدن بخوانند...»

«این نامه یی با آدرس، خانه و منزل، شعبه و دفتری را دق الباب نمی کند! کمی عجله نمایید و این عجله کار شیطان نیست، صواباً و خردی و دنیوی دارد و زود کنید مجله یی ما را بفرستید...»

«آدرس مجله را یادداشت کنید: مدیریت مجله ژوندون».

«کابل - انصاری و ات، جوار ریاست مطابع دولتی»

«از خانه و خواند خانه با خبرند که کی در کجا اقامت دارد و کی در خانه نیست؟»

یک بسته پول

بزرگان وای اجداد! اگر کسی ناله ام را شنیده، اگر کسی پول رایافته و عذر و التماس مرا شنیده و از من دور بوده است، نگذارید به او آسیبی برسد. ولی اگر پولم را یافته و دانسته که از من است، پریشانی مرا دید، ناله ها و گریه و زاری مرا شنیده و باز هم پولم را نداده است بگذارید بمیرد، بگذارید قطعه قطعه شود مثلی که قصاص باها گوشت را قطعه قطعه می کنند.

جا دو گر ماهر از شاخ گردآلود و بزی صدا یش را اول به سوی شرق و بعد به سوی غرب چنین بلند کرد:

— و حال از مرگ بترسید. بداند که به کجافرتنی هستی! بدانی که اعمال جمبا مبی خنده ندارد. چند روز بود که ((موسو کو)) احساس بیما ری می نمود. با وجود تداوی بیما ریش گم نمی شد. تب داشت، شکمش درد می کرد و از گلویش خون می آمد.

مادر بزرگ که از نفرین ((دونانا)) تشویش داشت گفت:

— شاید لازم است که جا دو گر بیاوریم.

عمه اش با اشاره سر به این کار موافقت کرد. عمه از روز اول بیما ری ((موسو کو)) پریشان بود. او انتظار یک مصیبت را می کشید، یک مصیبت، برای اینکه او تا لیر نفرین را می دانست. طبیب قبیله روز دیگر ظاهر شد ولی هیچ چیز چاره درد ((موسو کو)) را نکرد. طبق ((موزد مبا)) پیشگوئی ما و راء طبیعی اگر سفینه جادویی نفرین به خانه وارد می شد خانه در مدت کوتاهی از آدمیزادها می شد. و اینجه به خاطر پول، پولی که در کنار جاده پیدا شده بود و آن را از صاحبش پنهان کرده بودند.

موسو کو که به آهستگی می افسرد آهی کشید:

— خدایا، هنوز خیلی برای مردن جوانم چرامیرم؟ به خاطر پولی که هنوز هیچ از آن خرج نکرده ام؟

در آن شب توفانی مادر کلان

و عمه ناگهان با واقعیتی تلخ رو برگشتند و هر دو همصدافریاد زدند:

— آه، خدای من! وای، موسو— کوی عزیز! طفل بینوای ما به حال توجه کردم که به این روز افتادی؟ دخترک بینوا! چرا تنها یمان گذاشتی؟ همسایه مضطرب شان باشندین فریاد خود را به خانه آنها رسانید:

— ایزابل. سول! چی واقع شده؟ گپ چیست؟ این همسایه دو نانا ی سرگردان بود. پیر زن ها گفتند:

— نمیدانیم این مصیبت چگونگی بر سر ما آمد. هشت روز بود که دخترک ما بیما ر بود. و حال دیگر او مرده است. تن بی جان موسو کو روی بستر افتاده و ناامیدی بر چهره اش نقش بسته بود. هشت روز دیگر گذشت و ناگهان در سرتا سر قبیله ای— آوازه پخش شد:

— دو نانا مرد اشنیدید؟ — مرد؟

— بلی را سستی مرد. می گویند لکه های قرمز روی بدنش پیدا شد و مرد.

— لکه سرخ؟ — بلی به خاطر پول به امیر یز رفته بود. این بیما ری آن وقت برایش پیدا شد. — او برای دیگران نفرین کرد ولی نفرین گریبان خود را گرفت.

— ولی در آن شب عجب با ران و توفانی بود؟ جمبا مبی ها همچنین اند با ران می آیند.

— برادر. دیروز آن طرف ها خود صدایی شنیدم.

— همان است. صدای مهیب! وقتی جمبا مبی ها بال های شان را به هم می زنند صدا می کند.

— جمبا مبی ها (ارواح شیطان) را در جنگل گاهی به شکل خروس، گاهی به شکل ماکیان می توان دید. می گویند در اتاق مرده یک جمبا مبی دیده اند ولی معلوم نشد نر بود یا ماده.

— این نتیجه جادو است. جا دو این مصیبت ها را می آورد. ولی نمی دانم چرا جا دو می کنند.

چند روز بعد: — شنیدید؟ ایزابل مرد. — ببین. برادر زاده آن روز مرد و عمه امروز. چه مصیبت؟ — واقعا مصیبت.

— جالب این است که همه آنان که در مرا سم تدفین موسو کو و دو نانا حاضر بودند بیما رشده و مردند. — خدا مرا ببخشد! من روز ها پیش شنیدم که این موسو کو بود که پول را از کنار جاده برداشته بود.

— راستی؟

— نمیدانم، ولی این دور و بر ها همین طور می گفتند. به هر حال بنده های گناهکاری مثل ما می گفتند که دخترک پول ها را یافت ولی میخواست پولی را به صاحبش پس دهد ولی پیر زن ها مانع می شدند.

— او خدایا! آن پیر زن ها هم؟ چرا مردم می خواهند پول دیگران را خرج کنند؟

— آنها با هم دو سبت بودند.

— به جهنم...! چه نوع دوستی؟

— به هر حال حالا هم پیش هم رفتند.

(پایان)

رسالت هنر

برشت نیز توجه خاص به مردم کوچه و بازار دارد از معنویات صرف می گریخت و اعتقاد داشت که واقعات عادی زندگی را نباید نادیده گرفت و فقط به سیر آفاق و انفس پرداخت روی همین اصل بود که او می گفت: ((طبقات بالایی جامعه آدم های مالیخولیایی هستند یعنی آن قسمت از اجتماع بورژوازی که من اصلا نمی خواهم با آن سرو کار داشته باشم لذا هنرم باید درخست مت بینوایان، تهیدستان و ستم کشان قرار داشته و آنها را در جهت تغییر زندگی شان زهنمون سازد، آری کهنه از بین رفتنی است کهنه که حاوی اضداد است جایش را بدیده نو با اضداد جدید می گیرد و این کهنه گوی جامعه سر ما یداری را در تمثیل بزرگ خود بنام شهر ما هاگونی اظهار میکند که درین جاو اجتماعی سر گردان و آواره را تمثیل میکند که در آن پول نیروی عمده دارد و نقش پول را عمده میدانند.

آری دنیا ی هنر و هنرمند که در

چنین دنیای متلاطم، پر هیاهو و صعود و یابنده زیست میکند هرگز نمیتواند از چنین تغییرات بدور ماند و همه آن تغییرات بر او احساس وارد نکند و او را مجبور به افشاگری انعکاس مفکوره دهی نکشد انسان در چنین شرایط است که میا موزدو باید هم به دیگران بیا موزاند در حالیکه در گذشته ها هنر صورت نمایشی داشته تماشا گر را تحت تاثیر احساسات قرار داده سبب خمودی افکار میگردد و او را با سر نوشتش آشنا می ساخت اما امروز جهان در تغییرات شگرف بوجود آمده علم و دانش روز بروز وسعت می یابد نوآوری و اکتشافات صورت میگیرد اما هنر امروز هنر دیروزی نیست بلکه هنر امروز صحنه را بیان نموده تماشا گر را به فکر می اندازد او را به تحریک درمی آورد و به او اندیشه را تلقین میکند که تصمیم بگیرد.

آری هنرمند باید به تماشاگران و بینندگان شان نکات تازه بیاموزد به او شناخت و معرفت از گذشته حال و آینده بدهد در حالیکه اگر سیری در تاریخ بدیده های

هنری و کلتوری کنیم می بینیم که هنر در گذشته از مرحله احساسات قدمی فراتر نگذاشته بود و انسان و محیط را غیر قابل تغییر می پنداشت و به مردم خاطر نشان میکرد که جهان تغییر ناپذیر و ابدی است این کاری است که از گذشته ها مقدور بوده بدین طریق روح رزمنده و انقلابی را در نهاد توده ها میخواست بکشد در حالیکه هنر و هنرمند باید بادی انقلابی و علمی و سیاسی با مسایل برخورد نموده علیه هر گونه انحرافات سبزیستی و ذهنگیری که حامی منافع طبقات ارجحانی و پوسیده است مبارزه کند به انسان ها نشان دهد که چگونه جهان را که در آن زیست میکنند تغییر دهند. امروز که مادر مر حله حساسی دگرگونی ها نوآوری های عصر دوران ساز خویش قرار داریم رسالت هنر مندان، ارباب دانش و خرد آن است که با ژرف بینی خاص با سلاح نیرومند ایدئولوژی دوران ساز طبقه کارگر خود را تجهیز نموده در تغییر و دگرگونی محیط و مناسبات کهنه و فر توت تلاش و مبارزه کنند.

دشوروی اتحاد

دداغستان، تاتارستان، با شتر - ستان دشوروی فد را سیون به خود - مختاره جمهوریتونو کی د میلادالنبی دیوی یادر یسو ور خو له پاره نه بلکی دیوی میاشتی به دورا ن کی نما نخل کیری . پدی میاشت کی شیخی هم زیانی مذهبی غو نیوی ترتیبوی . پدی ور خو کی مو منین دجوماتونودبودجوسره مرسته کوی . یو فرا نسوی کلیسا وی کشیش جالفر نیر چی دمو لود النبی جشن نما نخلو کی حاضرو داسی لیکلی دی . دمر کزی آسیا مو منان دنری دنورو هیواد د مسلمانانو خخه دیغمبر ص دزیریدو کالیزه به دیره توجه سره نما نخی .

دکالیزه په جو مات کی نما نخل کیری . در بیع الاول په لمړی او ونی کی ۱۹۷۸ کال فبروری کی لمونځ گزاران به محمد ص با ندی صلوٰه درود وایی ، د هغه تو صیف په عربی ژبه کوی چی په تر کمنی ژ به باندي یی هم ژباړی ، د هغی خخه وروسته دا جشن کورو نو ته منتقل شوچی هلته یی تر در یو میاشتمو پوری دوام وموند . مو نر دیوه مومن کره ولاړو ، دهغه پنځه کوټی دمیلنځ خخه ډکی دی ، دما بنام دودی مو په گاهه وخو ږله ، پیروی او خو ږی غوښی موو خو ږلی ، خلکو به دیره احترام مانه تو گه خبری کو لی چی نیم ساعت دوام یی وکړ . له هغی نه ورو سته بلی مربوطه کو تی ته ولاړو خلک هلته راغو نه شول او مفتی دیغمبر ص دژوند به هکله خبری کو لی . نعمتونه یی ویل او به خواږه آواز یی دیغمبر ص توصیف کاوه چی ټول حاضرین چی دیر تا ثیر لاندی اچول او ورته متوجه شول .

همدارنگه دا کشیش علا وه کوی چی دشوروی اتحاد مسلمانان هر ځل جوپی دمکی او مدینی به لوړ د حج په نیت روا نیږی . هر کال دذوی الحجی به میا شست کی دمسکو دشیر لمتیف هوا یی ډگر ډیر تو دوی . داسلامی بوردو نواو دمسکو دجا مع جو مات ، دشو روی اتحاد دمسلمانانو ساز ما نو نو لابین المللی روا بطو اداره اونور عامه مسلمانان دهوایی ډگر به ترمینل کسی راغو نه پیری .

دقسام ابن عباس
مزار په سمر قند کی
داز بکستان جمهوریت

۱۹۷۸ دنوا میرخلور ویشتمی د جمعی په ورځ دجا جیا نو یوه ډله دمفتی عبدالباری عیسیا یف د سلا بیریا اوشوروی اتحاد دمسلمانانو داداری دمشر تر مشری لاندی وه . دا حاجیان دبیلو بیلو ملیتو نوخخه لکه ازبکان ، ترکمنان ، کازاکان کر غز - یان ، آذربایجان نیان تا جکان ، تا تا - ران ، باشقریان ، او ریکور یانو خخه و په دوی کی دجومو تو نو اما مسان خطیب امامان ، کارگران ، بزگر ان اوخینی رسمی ما مورین شامل و . په دوی کی زیات شمیر متقاعدین زاړه

بقيه صفحه ۴۵

بوی جوی...

بدون معنی است که آن ها می خواهند خا طره های تا بنا ک قهر - مانی های قهر ما نا ن جنگ های میهنی در ذ هن کود کا نشا ن نقش بندد .
دریک میتینگ که به اشتراک جمعی از وزرای جمهوری ترکمنستان شوروی و اعضای هیات افغانی دایر گر دید وزیر کلتور جمهورری ترکمنستان وعده پر گونه کمک را به مکتب موزیک کا بل داد که این امداد دو ستانه بیشتر در زمینه ریسرچ سامان آلات موسیقی محلی افغانستان و تشکیل یک آرکستر متشکل از آلات موسیقی اصیل افغانی خواهد بود .

هم چنین با توجه به اینکه موسیقی تر کمنی شوروی باموزیک تر کمنی کشور ما ریشه های مشترک دارد و عده داده شد که از تجارب هنر مندان شوروی برای بالابردن سو په تحصیلی محصلان رشته موزیک در افغانستان استفاده شود ما در این سفر یک پلټ ((بند)) از نوت های سرود ملی جمهوری دموکراتیک افغانستان برای یک آرکستر مکمل سنفونیک هدیه دادیم که با تشکر فراوان پذیرفته شد .

نگلیا لی ترو میت نواز پر جسته وممتاز کشور به تائید گفته های استاد سر مست در زمینه پیشرفت های هنری و خالصت هنر موسیقی در کشور شورا ها ، میگو ید :

اوخوانان هم د حج به نیت روان شوی و په دوی کی تر ټولو زوږاویا کلن یاعبدالباری عیسیایف ، او ډیر خوان ډیر ش کلن دکا زان دجا مع جومات موزن یو نس یا یو او لین هم .

په جا جیا نو کی سنیان او شیعیان هم و جا جیا نو هلته زیات مقدس زیارتونه ، اوخا یونه ولیدل اودخپلو وروڼو مسلمانانو سره یی خبری اوکتی وکړی .

داکتر یو سف خان شر یکو ف دمر کزی آسیا او کازا خستان د اسلامی بورو رئیس چی دحج خخه نوی راستون شوی وویل مو نر دخپلو ډیرو پخوانیو ملگرو سره چی هغوی

مطالعاتی که من از شرایط پیش از انقلاب اکبر شوروی داشتم مو ید این نکته بود که کشور شوروی بیش از دو صد سال از کشور های اروپایی در زمینه موسیقی عقب بود .

((گلینکا، موسیقی دان بزرگ شوروی در شرایط پیش از انقلاب موسیقی را با سیستم دو آوازی و رقص تدوین کرد و برای نمایش به اروپا برد .

هم چنان چایکو فسکی با لست دریا چه قورا به فرانسه برد که در اندک مدت به شهرت رسید .

وقتی که دولت شورا ها تشکیل شد در مدت شصت سال هم عقب ماننی دو صد ساله تلافی گردید وهم در اثر مساعی گلینکا و موزا یسکی)) و ((بالا کیوف)) و ((امر نسکی کور سا کو ف)) و دیگران مکاتب فراوان موزیک به گشایش گرفته شد و استعداد های بیشمار زیر تربیه آمد .

نتیجه این مساعی آن شد که امروز هما نگونه که مادر همین سفر شاهد آن بودیم در هر یک از جمهوریت های آسیای میانه به جای یک آرکستر سنفونیک ده ها آرکستر سنفونیک تشکیل شده است و علاوه از آن برای رشد استعداد ها و هنر میهنی ، آرکستر های آلات موسیقی خلقی و محلی نیز به فراوانی وجود دارد .

جالب ترین خا طره من در سفر به کشور شورا ها اضافه بر آنچه گفتیم در این مورد خلاصه میگرد که در هر یک از کلخوز ها و یا

خواری شو روی اتحاد ته مهرا غلی و ولیدل چی هغه د حسن خا لد ، لبنان ستر منشی شیخ موسی ابرا هیم دجاد جمهوریت ستر امام ، کمال - الطرزی دتو نس مذ هبی چا رود اداری رئیس ، داکتر امام الله خان دنری داسلامی کانگر س عمو می سکر تر خخه عیارت و . هغه وویل مو نر دخپلو مسلمانو وروڼو عربانو له خوا ښه استقبال شو او موږ ته یی به ورور ولی سره ستری مشی وویله ، دشوروی اتحاد دمسلمانان په آزادانه تو گه خپل مذهبی مراسم سر ته رسوی ، اودوی ته ښه پوره آزا دی موجوده ده .

موسسات که پروگرام دیدار از آن را داشتیم هنر مندان محلی از ما پذیرایی میکردند و دیگر اینکه مهمان نوازی های صمیمانه دوستان مهماندار بود که یادگار آن همیشه برای ما ارج خواهد داشت .

بقيه صفحه ۴۴

دست های...

یکجا در نمایشگاه نندارتون چمن به معرض نمایش قرار گرفت و مورد علاقه بینندگان واقع شد که علت آن از نظر خودم از آن بودن قیمت این آثار است که هر کس میتواند مطابق میل خود اثری را انتخاب و خریداری کند .

به او میگویم ، یک اثر متوسطی چند قیمت دارد ؟ جواب این است از دو صد تا پنجاه افغانی و این بستگی دارد به اینکه اثر خورد باشد یا بزرگ و درظرافت کاری آن دقت و حوصله به کار رفته باشد یا خیر ، و در همین جای سخن خود می افزاید که یکی از آثارش را توانسته است به دو هزار و هفتصد افغانی به فروش رساند که نقاشی روی یک خم بوده است و اگر احتیاج وی به پول نبود این اثر ارزش فراوان تر از آن داشت ، اما چه کند که فقر است و ضرورت و اولاد داری و شکم گرسنه آنها که موجب میگردد گاه اثرش را به او لیسن مشتری به فروش رساند و در بند چند و چون قیمت نباشد .

لطفاً ورق بزنید

محمد یعقوب در جواب به يك سوال ديگر در اين مورد كه چنده معاش دارد و از راه فروش آثارش عايد ماهانه وي به چند ميرسد ، گفت:

دو هزار و يكصد و پنجاه افغاني معاش ما هوارم است و در حدود هشتصد تا يكهزار افغاني هم آثارم را به فروش ميرسانم كه مجموع عايد ميتواند زندگي ده نفری ما را تاحدی تكافو كند

ميرسم : در بيش از بيست سال زندگي هنري خود چند اثر را به وجود آورده و در اين آثار بيشتر از کدام نوع رنگها كار گرفته است؟ ميگويد : تعداد آثار به بيش از پنجصد ميرسد و من رنگ هاي «آبي» را تر جيع ميدهم و به همين دليل از رنگ رو غني كتر استفاده ميكنم .

جواب وي در اين مورد كه رنگهاي «آبي» چه حسني دارد كه رنگهاي روغني ندارد ؟ اين است كه هنرمند

بقیه صفحه ۲۹

پاشیدگی کانون...

باوجود تمام مسایل درین جا قضیه دیگری بوجود می آید كه عبارت از داخل شدن پای شخصی دیگری بنام مادر اندر و یا پدر اندر می باشد كه درین جا بی مورد نخواهد بود اگر چند كلمه درین زمینه گفته آید .

كودكان نيكه دارای مادر مطلقه یا مادر اندر می باشند در اثر كجیازی ها و يك دندگی پدر مجبورند زن پدر را تحمل نمایند و از او احترام كنند مگر صادقانه باید اعتراف شود این دسته از كودكان زندگي توأم بانكبت و فلاكت و ترس و دلبره گی متفاوت و سیه روزگاری دانسته و ما برای به كرسی نشاندن این حرف میخواهیم نامه دو سیزه جوانی را بدست چاپ بسپاریم كه هر آن با این چنین زندگي كشته و رنج دار دست و گریبان است .

دو سیزه جوان كه زن پدر خسود را زن سفاك و بی عاطفه معرفی می كند به نامه اس چنین ادامه میدهد .

«ما چهار خواهر و يك برادر هستیم ، پدر ما با داشتن زن جوان و پنج فرزند به زنی پناه برد كه عمر مادرش را دارد یعنی با زن بیوه میانه سال ازدواج كرد و نرد عشق باخت پس از مدتی کوتاه كه از ازدواج آن دو گذشت مادرم رابه پناه های مختلف از منزل راندو مارا از او جدا نموده زن دومش سیرد بدون اینکه به سر نوشت مادر بیچاره و بی پناه ام ملتفت گردد او را آواره ساخت و روانه منزل دوستان و اقارب به صفت خدعه نمود .

رفتار پدرم با ما مثل رفتار يك حيوان بار گش است جرئت حرف زدن و نفس كشیدن را نداویم حتی اگر از گر سنگی هلاك شویم و زن پدر منزل نباشد حق خوردن يك لقمه نان خشك را نداریم . لطف پدرانه به جز همان

با رنگ آبی آزاد تر كار میکنند و منسبو لیت در كار ، فراوانی این گونه رنگها در بازار و ارزان بودن آن از دلایلی است كه مرا به استفاده از آن وا میدارد .

یعقوب در این مورد كه اگر قرار باشد نمایشگاهي از آثار نقاشی مینا تو روی دایر گردد ، وی چند اثر آماده نمایش دارد ؟ ميگويد : من نقاش دست بد هان هستم و كار هاي هنري ام را همين كه به تمام ميرسد به فروش ميرسانم ، چرخ زندگي را ميگردانم و جز اين چاره هم ندارم ، با آن هم اگر براي وقت داده شود ميتوانم چند اثر را براي نمایش آماده گر دانم . او بتي هنر مل را استاد و مشوق و كمك كننده خود معرفی ميكنند و از او اظهار امتنان دارد كه وي را در اموري هنري ياري داده و ميدهد .

از یعقوب به خاطر این گفت و شنود كو تا و فشرده تشكر ميكنم و باوي خدا حافظي ميكنم

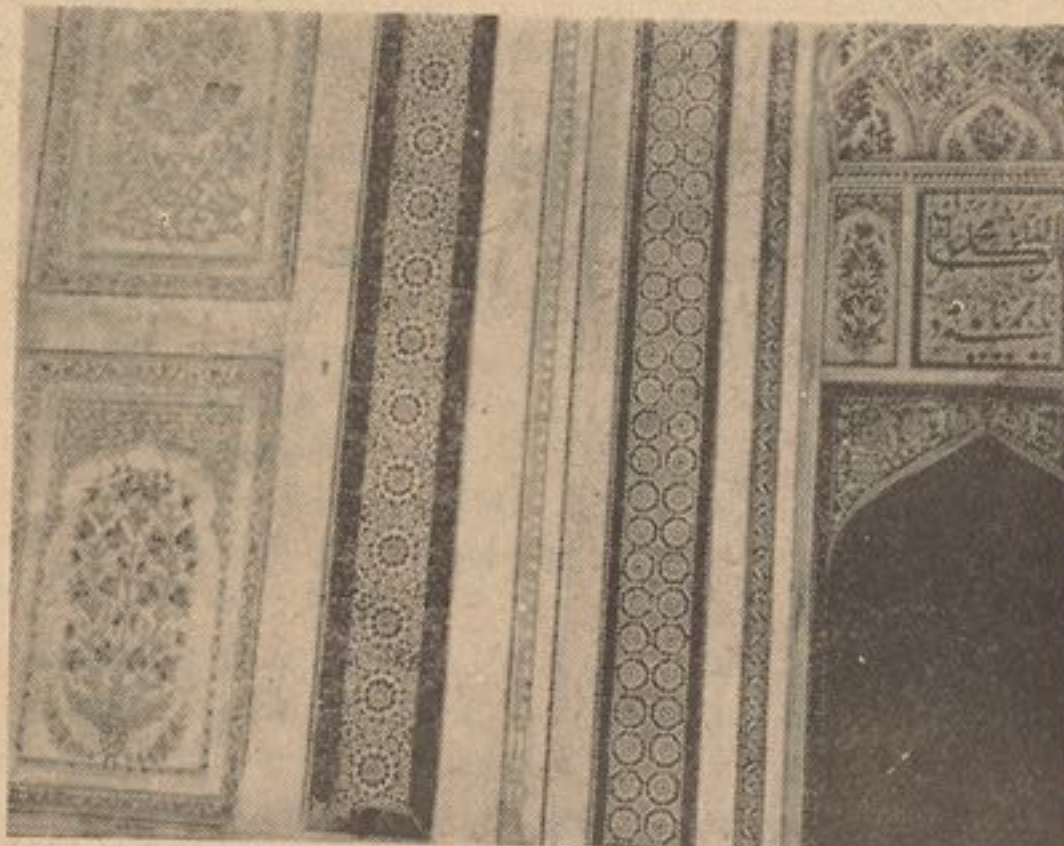
بقیه صفحه ۲۰

میا فقیر الله جلال آبادی...

ایشان چندتن از اخلاف فقیر الله مدفونند، والواح قبور آنها در شناسایی این رجال عرفانی كمك میکنند .

میا صاحب با احمد شاه بابا مكاتبه های عارفانه دارد و در مکتوبات وی طبع لاهور، چهارنامه بنام آن مرد بزرگ ابدالی موجود است (ص ۱۰۲-۱۱۰-۱۲۷) و همچنین بنام شاه ولی خان صدراعظم احمد شاهی دو مکتوب (ص ۲۷۰-۲۹۱) دارد ، كه در تمام این نامه های عارفانه،

نجات دهد ، میا فقیر الله وسیله گشت ، كه نصیر خان بلوچ و حکمرانان سند، به احمد شاه ابدالی دست اخوت دادند و قوای خود را همكاران احمد شاهی به میدان پائی بت فرستادند . روابط دوستانه دربار افغانستان با امرای همسایه استوار ماند و احمد شاه درانی ایشانرا بنظر برادر میدید و بعد از فتح دهلی هم تمام امتیازات و حقوق آنها را بجا گذاشت و خود به قندهار برگشت .

از منظر داخلی گنبد مرقد میا فقیر الله

میا فقیر الله مدتها در قندهار سکونت کرده بود ، درس خوانده بود ، و درس داده بود . در ربیعان جوانی هم مردم عقیده مند این جوان بارسا بودند ، مسجدي بنام وی در شهر قندهار مشهور است و خاندانی از اخلاف وی در قوش خانه جنوب غربی قندهار باقی مانده كه در مقبره میا فقیر الله مدفونند . درس خدانشناسی و اخلاق و توضیه بحق و صبر و پرورش مردم میدهد و از آن پدید می آید ، كه مقام میا صاحب در نظر رجال دربار احمد شاهی خیلی محترم بود ، و او را مرشد و همنمای خود میدانستند ، همچنان نامه هایی بنام نصیر خان و محبت خان بلوچ و محمد سرافراز خان گلپوره

فایرالله بن عبدالرحمن الحنفی الجلابادی ثم الشکر پوری سنه ۱۱۷۸ ق (عکس دوم) میا صاحب دارای تالیفات متعدد بزبان های عربی و دری و پشتوست، که اینک برخی از مکتوبات، طریق الارشاد، فواید پښتو در مجلس تجلیل دوصدمین سال وفاتش در کابل بطبع رسیده و نشر میگردد.

یک نسخه خطی شرح آیات مثنوی مولوی بلخی نیز در نسخ خطی ارگت جمهوری کابل موجود است.

کتاب ضخیم دیگرش «فتوحات الغیبه فی شرح عقاید الصوفیه» است، بزبان عربی که میتوان آنرا دایرة المعارف صوفیه گفت، مملو از ابیات خیلی محققانه در فلسفه و تصوف و اخلاق و شرح عقاید صوفیان و اهل طریق، نسخه خطی آنرا در کراچی پیش جناب سید حسام الدین راشدی دیده بودم، ولی ایمن کتاب نایابست و طبع نشده.

مکتوبات میا صاحب که باراول در لاهور از طرف میرعلی نواز شاه یکی از نیاپرش طبع شده (سنه طبع ندارد) دارای ۸۵ مکتوب بزبان دری و عربی است که برخی از مکاتیب وی آنقدر مفصل اند که حکم رسایل جداگانه دارند، و ازین نامه های عالمانه و عارفانه بزرگی مقام علمی و فکری نویسنده تخمین شده میتواند که وی علامه روزگار و مرد دانش و بینش و نریسنده و مؤلف و مفکر و محقق بزرگی بود.

در شهرشکارپور تاکنون بقایای مسکن و خانگاه او موجود است و مردم مرقدش ربه سرا بنام «دربار شاه فقیرالله» گرامی دارند و در عکس سوم گنبد آرامگاه او را که نمونه اینه عصر تیمور شاهی است می بینید و عکس چهارم عین آرامگاه و مرقد این گرامی مرد دانشی را نشان میدهد.

سه عکس دیگر ۷-۶-۵ از مناظر داخلی گنبد و تزیینات دیواری مرقد است که با کاشیهای رنگین مزین گردیده و منظره ۸ عبارت از کتیبه تاریخ وفات اوست، که جنبه ادبی ضعیفی دارد بدین گونه:

ولی و غوث خدا حاجی فقیرالله
شده بخلد مربع نشین الی الابد
وفات و شب و تاریخ و وقت و سال وصال
بگو سیوم صفر و نصف لیلة احد
کلمات سیوم ۱۱۶ جمع صفر ۳۷۰ جمع و نصف
۲۲۶ جمع لیلة احد ۴۸۳ بحساب ابجد ۱۱۹۵
میشود که تاریخ و سال رحلت او ۳ صفر، نصف
شب یکشنبه سال ۱۱۹۵ هـ ق است و معادل
۱۱۵۹ عجرى شمسی و ۱۷۸۱ میلادی مسیحی
میشود. خدای پاکش بیا مر زاد!

مدیر مسوول: راحله راسخ خرمی
معاون: محمد زمان نیکرای
امر چاپ: علی محمد عثمان زاده
آدرس: انصاری واپ - جوار
ریاست مطابع دولتی
تلفون مدیر مسوول: ۲۶۸۴۹
تلفون توزیع و شکایات: ۲۶۸۵۹

دولتی مطبعه

از مناظر داخلی گنبد مزار میا فقیرالله

بتی کوتی و حاجی مولاداد قندهاری و ملک محمد قاسم و جمال خان و ملا محمد امین و عثمان خان و محمد نورو قاضی ادریس (برادر قاضی فیض الله دولت نپی دربار تیمور شاه) و سید موسی شاه (جدامجد سید نور محمد شاه صراف غلظم امیر شیرعلی خان و عظمت خان و محمد صالح و محمد سلیم فاروقی و سید محمد یوسف و ملا محمد عثمان و میراکل محمد از جمله کسانی اند، که میا صاحب بایشان نامه و پیامی نوشته است.

از علمای معروف این عصر ملا رحیم دادسنزور خیل وادی زریب و قاضی محمد غوث ولد آخوند ترکهان (خانملا و قاضی احمد شاهی در پشاور) و بسا از رجال علمی سند مانند سید محمد راشد ولد سید محمد بقا (۱۱۷۰ - ۱۲۳۳ ق) موسس دودمان راشدی خانگاه پگارو، مخدوم «لامعین» تنوی و سید مرتضی سیوستانی و غیره با او ادرات و مکاتیب داشتند و تاکنون هم بقایای خاندانهای ارادتمندان میا فقیرالله در آن سرزمین موجود اند و او را «شاه صاحب قندهاری» میگویند.

میا صاحب کتابخانه بی در خانگاه خود در شهرشکارپور تاسیس کرده که در آن نسخ خطی و نوادر کتب دینی و عرفانی و ادبی را فراهم آورد که تاکنون نسخه های اینگونه کتب با هر خط اودیده میشوند و از آن جمله نسخه خطی «نوح التعلیم» مخدوم جعفریو بکائی است (ارشیف ملی کابل) که وقتی در ملک او بوده و میر و امضا او دارد (عکس اول) و بر نسخه خطی صحیح ترمذی که در سند بوده، چنین امضا کرده است:

حبیب الله محقق قندهاری) راعم نامه ای دارد (ص ۳۲۳) مشتمل بر شرح مراتب عرفانی. همچنان ملا عبدالحکیم کاکر مشهور به نانا جیو- صاحب، که مدتها در قندهار هادی و مرشد بزرگ بود، بامی صاحب، در مراتب محبت و اخلاص مکاتیب دارد و او به وی نامه هائی حاوی مسایل عرفان و تصوف نوشته است. (ص ۱۲۲) در رجال و علمای معاصر افغانی وی ملا فرح الدین عرب (مدفون شهر قندهار شاگرد و مرید وی) و ملا عبدالله خرقة پوش قندهاری و ملا صاحب داد و محمد وارث پشاور و ملا صلاح

حکمدار سند دارد، که بحق و حق شناسی و مردم پروری و عرفان و نیکویی تلقین میدهد، و مسایل عرفان و تصوف و دین رابه بیان روشن و مستدل حل میکند و مشکلات عرفانی را عقده می کشاید.

علمای معاصر در هند و افغانستان نیز بامیا صاحب، ارادت و مکاتیب داشته اند.

رهنمای روحانی وی محمد مسعود پشاور و بوی مکاتیب محبت آمیز می نویسد، و ملا فیض الله (کاکر قندهاری پدر علامه معروف بو لوی

کتیبه تاریخ وفات میا فقیرالله در داخل بنای مزار او

شنبه ۸ قوس ۱۳۵۹، ۲۹ نوامبر
۱۹۸۰

شماره ۳۶
سال ۳۲

قیمت يك شماره - ۱۳ - الغانی

A. N. N. N.

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English